דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ב' כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר
- צה"ל ועמנואל ולד, רשומון – טלי זלינגר
- התחלת הסיבוב האחרון – חגי אשד
- שירות לציבור בשידור ישיר – אמנון דנקנר
- מיהו יהודי ו"מצבנו הדמוגרפי" – אהרן גבע
- ועדת שרים על ועדה משפטית – מאיר בראלי
- רפואה ומדע, כלכלה, ספורט, כוכבים ולילות

מזג האויר

מעונן חלקית. גובה הגלים מ־60 עד 120 ס"מ.
הטמפרטורות הצפויות
ירושלים: 14–26, רמת־הגולן: 15–28, נהריה: 16–25, צפת: 13–26, טבריה: 15–30, נצרת: 14–28, עפולה: 12–28, שומרון: 13–27, תל אביב: 16–25, לוד: 13–27, יריחו: 18–35, עזה: 16–24, באר־שבע: 13–28, אילת: 20–34.

יום שני, י' באייר תשמ"ו, 19 במאי 1986 • גליון 18812
היום 12 עמודים • המחיר 73 אג', באילת 63 אג'

ראש הממשלה קיבל אתמול את נשיא הבונדסטאג ד"ר פיליפ יענינגר, שבא בראש משלחת לביקור בארץ (קרא בעמ' 2) (צילום: יצחק הדרי)

בניגוד לתגובת דובר צה"ל

רבין הורה בשעתו לקיים דיון מטכ"לי בדו"ח ד"ר ולד

ח"כ נחמיאס הגיש הצעה דחופה לכנסת בנושא

מאת מלי הינבר ושמעון וייס סופרי "דבר"

סגן יו"ר הכנסת ח"כ אהרן נחמיאס (מערך), תובע שהכנסת תדון בדחיפות בדו"ח ולד, העוסק בליקויי מלחמת לבנון ומבנה צה"ל כיום.

בהצעה דחופה לסדר היום אומר ח"כ נחמיאס, כי בשל חשיבותו המיוחדת של דו"ח זה מן הראוי שמליאת הכנסת תדון בו בהקדם ותביע דעתה בנושא.

"הסתירה מקורה באי הבנה"

בהמשך לפרשת הטיפול בדו"ח ולד, הבהירו אתמול בתשובה לשאלה מקורות בטחוניים, כי שר הבטחון יצחק רבין נתן בשעתו הוראה לקיים דיון בעבודתו של אל"מ (מיל.) ד"ר עמנואל ולד לאחר שזו הוגשה לשבתאי.

בסתירה לתגובת דובר צה"ל שהתפרסמה אתמול באחד העיתונים, כאילו "למטכ"ל לא היה ידוע על הוראה של שר הבטחון לדון בעבודתו של ולד", הטעימו מקורות בטחוניים ששר הבטחון אכן נתן הוראה כזאת. על הסתירה בהודעות אמרו, כי "מקורה ככל הנראה באי הבנה".

בינתיים נשמעות בקרב הקצונה הבכירה בצה"ל טענות בדבר "רצח אופי" של הצבא על ידי הצגת דו"ח ולד והטיפול בו באורח חד־צדדי. קצינים בכירים ביקשו להדגיש את עבודת הפקת הלקחים ויישומם בצה"ל באינטנסיביות.

הרמטכ"ל: הצבא מפיק לקחים בעקביות

[illegible] – הרמטכ"ל אמר אתמול, כי הוא מוכן להתייחס לדו"ח ד"ר ולד רק בהקשר האמיתי של הנושא ולא בהתאם לממדים שפרשה זו קיבלה באמצעי התקשורת. רב אלוף משה לוי הטעים, כי בצה"ל עוסקים כל השנים בחקר במה שצפוי בקרב העתיד. "אנו עומדים בפני שינויים משמעותיים במערכות הנשק של שכנינו וצריכים צפיה מראש במה שיכול להתרחש".

הרמטכ"ל דיבר במועדון הכלכלי באשקלון.

הרמטכ"ל ניתח בהרחבה את האסימטריה בינינו ובין המדינות השכנות מבחינה דמוגרפית וגיאוגרפית, המערכות המתחמשות שברשותם והמשאבים הכספיים והעושר שבמדינותיהם.

פרס אינו רואה חריגה בפגישות וייצמן בוושינגטון

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס נחלץ לעזרתו של השר בלי תיק עזר וייצמן באומרו, כי בפגישותיו המדיניות בוואשינגטון "לא היתה חריגה".

פרס הגיב בכך על התקפות של כמה משרי הליכוד שהציגו לו שאילתות אתמול בישיבת הממשלה בנושא זה.

שר המשפטים יצחק מודעי אמר: "השר וייצמן קיבל אישור מהממשלה להופיע במיכללה לבטחון לאומי ולא כדי להיפגש עם נציגי הממשל. האם שר במשרד ראש הממשלה יכול לטפל בכל נושא בלי הגבלה ולפעול תוך התעלמות מסדרי עבודה של שגרירות ישראל".

שר התעשיה והמסחר אריאל שרון שאל: "האם השר וייצמן הציג בוואשינגטון את עמדות הממשלה או נתבקש להציג עמדות פרטיות שלו?"

ראש הממשלה שמעון פרס השיב: "השר וייצמן התבקש להציג את עמדות הממשלה. יש לו טענות חריפות על אופן הטיפול בביקורו על־ידי שגרירות ישראל".

שר החוץ יצחק שמיר: "לא ידעתי שוייצמן עמד להיפגש עם מזכיר המדינה. הייתי צריך לדעת זאת. הנוהל להיפגש עם שרים בממשל ללא הסתייעות בשגרירות הוא אנטי־ממשלתי". בהמשך שיבח השר שמיר את חברי־הכנסת אבא אבן ואורה נמיר ממפלגת העבודה, שבעת ביקורם בארה"ב נפגשו עם פקידי ממשל רק לאחר שתיאמו זאת עם השגרירות".

ראש הממשלה: "אני מצטער שכל הנושא עלה באמצעי התקשורת לפני שנבדק לאשורו. כעת איני יכול לברר את הסוגיה בשיחות טלפון. אומר רק שאפשר הכל נבע מתקלה טכנית". אמש שידרה הטלוויזיה מפי מקור במשרד ראש הממשלה, כי שמעון פרס ביקש את עזר וייצמן לפני שיצא לוואשינגטון לתאם את פגישותיו עם השגרירות וכי הוא מצטער שהדבר לא נעשה.

השבוע ייפתח המו"מ על הסכמי העבודה החדשים

קיסר בוועד הפועל: במוקד – שכר מינימום בשיעור 50% מהשכר הממוצע • אושר הסכם ההבראה לקופ"ח

מאת חיים בניאור, סופר "דבר"

המשא ומתן על הסכמי העבודה החדשים במשק ייפתח השבוע – מסר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

קיסר, שהופיע בפני חברי הוועד הפועל של ההסתדרות, הטעים שבמסגרת הדיונים עם המעסיקים על הסכמי העבודה החדשים ילחצו נציגי ההסתדרות להבטחת שכר מינימום, שלא יפחת מ־50 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

הוועד הפועל אישר אתמול את הסכם ההבראה של קופת חולים, בהמנעותם של סיעות הליכוד ור"צ. סיעת חד"ש הצביעה נגד, במחאה על צימצום התקציב במוסדות.

יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, ציין שבמהלך המו"מ על הסכם ההבראה ניסה האוצר לחייב את החולים לשלם בעד הטיפול וכן להתערב בדרכי גביית המס האחיד ע"י ההסתדרות, אך הנסיונות כשלו. לעומת זאת, נאלצה ההסתדרות להסכים להקטנת מצבת העובדים בקופת חולים ב־1,700 איש.

יו"ר הנהלת קופת חולים, פרופ' חיים דורון, מסר כי חלק גדול מהגרעון בקופ"ח, עליו הצביע דו"ח גדיש, כבר אוזן, ולאור שהממשלה איפשרה להעלות תעריפים.

תגובות חריפות מצד הנהגת ההסתדרות עוררו דבריו של ראש סיעת הליכוד, ח"כ יעקב שמאי, שתבע להקים ועדת חקירה לבדיקת הסיבות לכשלונם של קופת חולים ו"סולל בונה" ולהסיק מסקנות לגבי האחראים להתמוטטות הכספית. שמאי תקף את האגף לאיגוד מקצועי על כך שמימן כרזות, [illegible] לפיטורי האלפים ב"סולל בונה".

מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, השיב לו כי הפיטורים ב"סולל בונה" הנם כורח, מאחר שהממשלה עמדה על ביצועם כתנאי למתן סיוע פיננסי לקונצרן. המזכ"ל ישראל קיסר הצטרף אליו וכינה את דברי שמאי "הסתה".

יצחק ברקאי מל"ע קרא ליזום חוק ביטוח בריאות באמצעות קופות החולים ובמקביל – למזג את שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

בעת שחברי הוועד הפועל התבקשו לאשר את שמות חברי ההנהלה של רשות השיפוט בהסתדרות, הודיע זבולון שליט, מראשי סיעת הליכוד, כי סיעתו לא הצליחה להגיש את שמותיהם של שני נציגיה לרשות השיפוט בגלל הקרע הפנימי בתוכה. הקרע העמיק בעקבות מכתב ששיגרו אנשי פלג הליברלים, למזכ"ל ההסתדרות שבו הם מצהירים כי הם זונחים את העמדה המסורתית של הליכוד, המחייבת הפרדה בין האיגוד המקצועי לבין בעל העובדים.

הטרור – במרכז שיחותיו של שה"ח האיטלקי בארץ

שר החוץ של איטליה ג'וליו אנדריאוטי בא אתמול בערב לישראל. נודע, כי בעיות הטרור יעמדו במרכז השיחות שינהל כאן במשך היומיים של ביקורו הרשמי.

בלוד התקבל אנדריאוטי ע"י שר החוץ יצחק שמיר, שאמר, כי "לעמי ישראל ואיטליה עבר והיסטוריה משותפים, כעמי הים התיכון, ולשני העמים ערכים משותפים. זה מחייב לעבוד יחד למען השלום ולמען פתרון בעיות האיזור".

אנדריאוטי אמר, כי השיחות יסובו "בנושא הקשה אך ההכרחי של החיפוש אחרי השלום והבעיות המשותפות [illegible] לשלום וליציבות באיזור".

אנדריאוטי יפגש היום עם ראש הממשלה שמעון פרס, יקיים שתי שיחות עבודה עם שמיר, יתקבל אצל הנשיא הרצוג, יפגש עם שר הבטחון רבין ובכנסת עם ח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת חוץ ובטחון.

ח"כ שבח וייס: שינוי לטובה בגישה

סופרת "דבר" אריאלה ראובני מוסרת: בקרב צמרת [illegible] באיטליה [illegible] שינוי בגישה כלפי מדינת ישראל [illegible]. ומסתייגת משהו בעבר, מתגבשת כיום נטייה לשיתוף פעולה נגד הטרור הבינלאומי וגובר העניין בהידוק קשרי הכלכלה והתרבות בין שתי המדינות – זוהי התרשמותו של ח"כ שבח וייס שחזר אתמול מכנס של הוועדה לדמוגרפיה, הגירה ופליטים של מועצת אירופה אשר נערך בשבוע שעבר בפלרמו שבסיציליה.

ח"כ וייס סבור כי לשינוי בגישה תרמו, בין היתר, [illegible] להאבק בטירור והפגיעה [illegible] של פעולות הטירור בענף התיירות באיטליה ובעקבותיו ביטול המוני של טיולי אמריקאים במדינה זו.

ישראל וסין כוננו קשרי טלפון
נבדקת הנהגת חיוג ישיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

ישראל וסין (העממית) כוננו לאחרונה ביניהן קשרי טלפון. החיבור המאפשר שיחות טלפון ישירות בין שתי המדינות נעשה כבר לפני כחודשיים נודע ל"דבר". קודם לכן לא ניתן ליצור קשר טלפוני בין שתי המדינות, אף לא באמצעות מרכזיות בינלאומיות של תחנות מתווכות באירופה, כמו לונדון או ציריך.

עתה לאחר החיבור יכול כל ישראלי, באמצעות המרכזיה הבינלאומית, לטלפן לכל מספר טלפון בסין ולהיפך.

נודע כי לפני כמה חודשים פנו חברות מסחריות מישראל, שיש להן נציגים בסין, אל משרד התקשורת והתעניינו מדוע אין קשרי טלפון בין שתי המדינות. בהסכמת משרד התקשורת החלו החברות האלה לבדוק אפשרות כינון הקשר הטלפוני בין שתי המדינות ופנו בעניין זה אל הגורמים המוסמכים בסין.

גורמים אלה נענו לפניה והסכימו לכונן את קשרי הטלפון. לאחר ההסכמה העקרונית נעשו כל הסידורים הטכניים ומאז כחודשיים מופעלים קווי הטלפון ונעשה בהם שימוש.

ייבדק חיוג ישיר

מנכ"ל משרד התקשורת יורם אלסטר אישר בשיחה ל"דבר": "החלטנו להפעיל את הקו בלי יחסי ציבור ולעשות את זה בשקט. רק עתה, בתגובה לפנייתך, אני מאשר את העובדות". הוא אמר כי עתה תיבדק האפשרות להנהיג חיוג ישיר כאשר כל מנוי טלפון בישראל יוכל להתקשר אל מספר טלפון בסין, אם כי לדברי המנכ"ל יימשכו הבדיקות עוד זמן מה.

חיוג טלפון ישיר מישראל ואליה קיים בכ־50 מדינות ברחבי העולם. יצויין כי מישראל אין חיוג טלפון ישיר לברה"מ והדבר אפשר רק באמצעות המרכזיה הבין־לאומית בארץ, המזמינה את שיחת הטלפון באמצעות המרכזיה המקבילה בברה"מ עצמה.

פרס ורבין בראיונות טלוויזיה בארה"ב

ישראל לא צופה מלחמה ולא יוזמת תגמול נגד סוריה

רואים באסד אחראי לפעולות טרור לרבות נסיון הפיגוע במטוס אל על

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר"). – ראש הממשלה שמעון פרס קידם אתמול בברכה את גינוי ההתגרות [illegible] של נשיא סוריה חאפז אסד בראיונו ל"וושינגטון פוסט", אך פרס ושר־הבטחון יצחק רבין אמרו, כי למרות התכחשותו למעורבות סוריה בנסיון הפיגוע במטוס "אל על" בלונדון, אין [illegible] טרור נגד יעדים בישראל ובאירופה, ובכלל זה, [illegible].

פרס ורבין טרחו, בראיונות טלוויזיה נפרדים, להבהיר, כי ישראל אינה צופה מלחמה מיידית עם סוריה וכי אין בכוונתה ליזום פעולת גמול צבאית נגדה.

אסד ראיין ביום ו'. חלק ניכר מהשיחה עימו הוקדש לשיתוף הפעולה הסורי עם ארה"ב במאמץ לשחרור בני־הערובה האמריקאים בלבנון. אסד טען כי לסוריה אין שליטה באירגונים הקטנים המחזיקים בבני הערובה וכי מדיניות מימשל רייגן – תקיפת לוב והטלת "מצבת מילוליות" על סוריה – מפריעה להמשך המעורבות הסורית בפרשת בני הערובה. לא סוריה ולא ישראל עסקו בימים האחרונים בהנעת גייסות חריגה, והמתיחות שעליה דווח מתרופפת עתה, אמר אסד. לדבריו, לא יתיר לבצע פיגועי [illegible] סוריה, אך גם לא יגביל את פעילותו "התרבותית המדינית" של ארגון "אבו־ניזאל", שאת העומד בראשו "לא פגש מעולם".

הכחשת אסד

בהתכחשו למעורבות הסורית בפרשת "אל על" אמר אסד, "אף שאנו מאחלים כל מיני אסונות לישראל, כאויבים וכנתונים במצב מלחמה זה 38 שנה – והישראלים מאחלים זאת לנו – אנו מסרבים לבצע פעולות כאלה נגד תעופה אזרחית. אנו מגנים חטיפת מטוסים אזרחיים או פיצוצם. אלה מעשים פחדניים". בתגובה אמר רבין, כי "אין ספק" באחריות סוריה לנסיון הפיגוע, וכי בהיעדר יכולת ניהול מלחמה כוללת עם ישראל, מעודדת סוריה טרור נגד יעדים ישראליים מלבנון ובאירופה. פרס אמר כי "המעשה המתגרה מאוד" שבנסיון הפיגוע ב"אל על" בוצע בידי "ארגון במודיעין הסורי המעורב במישרין בעידוד פיגועים. יתכן שארגון זה היה מעורב גם בפיגוע ב"אל על". אופתע מאוד, אם יתברר שדבר מה בסוריה נעשה שלא בשליטתו האישית של אסד". יו"ר ועדת החוץ של הסנאט ריצ'ארד לוגאר, אישר כי, לפי המידע שבידיו, "מעורבים הסורים מכבר בפיגועי־טירור" ומה כי ישראל בולשת אחר העקבות המוליכים מלונדון לדמשק ועשויה לספק בקרוב ראייה נחרצת לאחריות

(סוף בעמוד 2)

התחפרות הסורים נמשכת

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

כוחות קטנים של צבא סוריה ממשיכים במלאכת ההתחפרות וההתבצרות באזורים מסויימים שאותם פינתה ישראל בלבנון, כך אישר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בתשובה לשאילתה של שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

עם זאת הדגיש השר רבין, כי המדובר באותו שטח שבו הקימו הסורים לאחרונה את המחפורות לטנקים וכי פסקה תנועת "החוליה" של צבא סוריה שהיתה לפני כמה שבועות בדרום לבנון לעבר גבול ישראל.

הצעת פשרה של הרגע האחרון: טילי קרקע־אוויר יימחקו מהעסקה הסעודית

פגישת רייגן עם המנהיגים היהודים נדחתה בשל מות מנכ"ל "ועידת הנשיאים"

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר"). – דחיית פגישתו של הנשיא רייגן עם אישים בקהילה היהודית בארה"ב, שנועדה להיום ועשויה להיערך מחרתיים, תבריך מאמצים למציאת נוסחת פשרה בפרשת עיסקת הטילים האמריקאיים עם סעודיה. הפגישה נדחתה בעקבות מות מנהל מועדון הנשיאים של האירגונים היהודיים, יהודה הלמן, שלשום. טקס לזכרו בהשתתפות עמיתיו לפעילות, ייערך היום בניו־יורק, קודם להטסת גופתו לקבורה בירושלים.

בדעת רייגן להשהות את חתימתו על מיסמך הטלת הווטו על ביטול עיסקת הטילים עד לרגע האחרון, חצות יום ד', עת יפקעו 10 הימים שמאז ניתן בקונגרס תוקף לביטול העיסקה. במועד זה גם יוצא הסנאט לפגרה עד ראשית יוני. בין הנוסחאות הנשקלות, כפשרה שתשמור על יוקרת הנשיא ומתנגדי העיסקה גם יחד: הוצאת טילי קרקע־אוויר "סטינגר" מרשימת הפריטים שמכירתם לסעודיה תאושר. ברשימה יישארו טילי אוויר־אוויר מדגם "סיידווינדר" ואוויר־ים מדגם "הארפון", שנחיצותם לבלימת תוקפנות איראנית קלה יותר להבנה.

ראש־הממשלה שמעון פרס סירב אתמול בראיון טלוויזיה לאותת ליהודי ארה"ב היתר ישראלי לוויתור למשאלת רייגן כי יחדלו מאבקם להסכים למכירת הטילים לסעודיה. פרס דיבר בשבח ההשקעה האמריקאית במדינות ערב, כדרך חשובה ביותר לשלום. וטען, כי יהדות ארה"ב עצמאית אינה פועלת לפי הוראות מירושלים. עם זאת הדגיש, כי ישראל מתנגדת למכירת נשק לכל מדינה הנמצאת עימה במצב מלחמה וקרא לארה"ב לנצל הזדמנות זו לשיכנוע מדינות ערב לעבור למצב שלום "להלכה או למעשה" עם ישראל.

מנכ"ל "המזרחי" אהרון מאיר התפטר; מועצת המנהלים עדיין לא קבעה עמדתה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

"התפטרתי בגלל אווירת הלינץ' והלחץ המשפחתי. אי־אפשר היה לעמוד בבנקאי אחרון ולא להתפטר כל ההפגנה שהיתה על הבנקאים", אמר אתמול אהרון מאיר, לאחר שהגיש את מכתב התפטרותו בישיבה מיוחדת של מועצת המנהלים של בנק המזרחי.

אהרון מאיר, המתפטר הרביעי על־פי המלצות דו"ח בייסקי, עדיין ממשיך בתפקידו. מועצת המנהלים של הבנק טרם קבעה את עמדתה ביחס להודעת ההתפטרות. דיון נוסף בנושא יתקיים ביום א' בשבוע הבא או בעוד שבועיים. עם זאת, בצפר, הודיע הדירקטוריון כי הוא מצטער על הנסיבות שהביאו את המנכ"ל לקבל את החלטת ההתפטרות.

הודעת ההתפטרות של מאיר נמסרה לאחר שקרא הודעה כתובה בת תבנית עמודים, גדושה ביקורת על עבודת ועדת בייסקי על בנק המזרחי. מאיר מציין בהודעתו, כי הוועדה התעלמה מעדותם של כמה מומחים וביניהם ד"ר חת, צדיק בינו המפקחת על הבנקים, שהעידו לפני הוועדה שבנק המזרחי לא יכול היה לבדו, כבנק הרביעי בגודלו במערכת, לסגת בהוויסות. בהקשר זה ציטט בעדותו של צדיק שאמר בוועדה: "ביום הראשון שהיה (בנק המזרחי) בהליכים להפסיק את הוויסות, הוא היה מתנסל על־ידי הלקוחות. הפקדונות היו נמשכים ממנו למחרת היום".

מאיר קובל על כך שוועדת בייסקי התעלמה מעדויות המומחים וכן מכך שהבנק היה האחרון להצטרף לוויסות והראשון להסכים לכל הצעה ל"רדת" ממנו וכן שבתקופה מסויימת לקח סיכון והפסיק את הוויסות, תוך הזמנה פומבית לכל בנק אחר להצטרף אליו.

בהודעה קודמה להתפטרות קבל מאיר גם על גוסה הקפיצה האיש של הוועדה, שאינו נעלה בהליכים משפטיים רגילים ואין עליו כל אפשרות ערעור.

יקנאבי מביע מהור לאפריין (?)

רפאל יקנאבי, הסוהר בחו"ל, אמור להגיע מחר ארצה ולמסור את הודעתו האישית לדירקטוריון החברה בעקבות דו"ח בייסקי. על־פי כל הסימנים המוקדמים אין בכוונתו להתפטר, אך יתכן שהצעדים שינקוט יפתיעו במידת מה את כל העוקבים אחר הפרשה.

שר־המשפטים יצחק מודעי שרואיין אתמול ב"קול ישראל" אמר, כי לדעתו היתה צריכה ועדת בייסקי לנהוג בצורה שונה כלפי בנק דיסקונט לעומת שאר הבנקים. הוא הביע את דעתו נגד הלאמת רכוש ואם רוצים לעשות זאת "צריך לומר זאת במפורש". לדברי מודעי, ישנו גם שוני בהתייחסות חוק בנק ישראל לבנק פרטי לעומת בנק ממלכתי או ציבורי.

לראשונה מאז קום המדינה

מאזן־הגירה שלילי צפוי השנה

מאת מזבה צימוקי סופרת "דבר" בירושלים

לראשונה מאז קום המדינה צפוי השנה מאזן הגירה שלילי לישראל. על פי נתוני משרד הקליטה, אם לא ייפתחו שערי ברה"מ צפוי השנה בואם של 9,000 עולים בלבד, בעוד שהממוצע השנתי של ישראלים, שאינם חוזרים לארץ אחר יותר משנה, עומד מאז 1980 על 12 אלף בערך לשנה.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יצאו ב־1985 מהארץ ולא חזרו 15,300 ישראלים. לולא העליה ההמונית מאתיופיה שהיתה חד־פעמית היה מאזן ההגירה גם בשנה שעברה שלילי.

שר הקליטה יעקב צור, שמסר אתמול נתונים אלה במסיבת עיתונאים בירושלים, ציין כי 30 אחוזים מהיורדים היו "עולים חדשים". צור הביע דאגה גם נוכח הכפל הקשה בעליה לברית המועצות שהטעים כי השנים האחרונות הן הטובות ביותר מבחינת ההזדמנויות החומריות לנהיגות לעלייה.

צור הפריש את תכנית משרדו לעליה, הצביע על ארבעה יעדים • הגברת פעולת עידוד העליה מדרום־אפריקה לקהילות דרום־אמריקה וצרפת • הגברת סטודנטים יהודים, הלומדים בישראל, כאוכלוסיית־יעד לעידוד עליה ו[illegible] להשבות ותושביהן • ארגון יום ידיד תעסוקה שנתי בארה"ב • הכנת תכנית תעסוקה לעידוד עולים פוטנציאליים.

בהתייחסו לביקורת הקשה שהועלתה בו מטעם הסוכנות על כך שהוא מתערב בתחום שאינו שייך לממשלה – עידוד העליה – אמר צור "לא מקובל עלי שהמדינה מופקעת בגלל זה מעיסוק בעידוד העליה".

צור אמר עוד כי אין כל סימנים בהפשרה יחס מנהיגי ברה"מ ליהודים. לדבריו בתוך 19 אסירי ציון הכלואים בברה"מ נכללו 9 אחרי עלית גורבצ'וב לשלטון. לעומת זאת הופסקה באחרונה התעמולה האנטי ציונית ואנטי יהודית בברה"מ.

תקציב ממלכתי לטיפול בעקרות

"מחיר" יילוד – כ־3000 דולר

מאת דנקה הרניק, סופרת "דבר"

ראש־הממשלה שמעון פרס נענה אתמול בחיוב לבקשתו של שר־הבריאות מרדכי גור לתת תקציב ממלכתי מיוחד לטיפול בפריון אצל זוגות עקרים. על־פי הנתונים שבידי שר־הבריאות עולה, בחשבון כולל, כל ילד שנולד בעקבות טיפול בעקרות כ־3,000 דולר.

בישיבת הממשלה אתמול טען שר־הבריאות, כי יש להקצות תקציב ממלכתי מיוחד לטיפול בפריון אצל זוגות הסובלים מעקרות, וזאת לאור הנתונים הדמוגרפיים שהוצגו באחרונה, ובמקביל להצלחה העצומה שהושגה בכל סוגי הטיפול בעקרות. לטענת השר, תקציב לטיפול בעקרות אינו שונה במאומה מתקציב לצרכי עליה.

ראש־הממשלה, שנענה בחיוב לבקשת גור ונתמך על־ידי כל משתתפי הישיבה, ביקש משר־הבריאות להציג תוך ימים ספורים הצעת תקציב מפורטת בנושא.

לסופרת "דבר" נודע, כי השר גור מתכוון לבקש סך של שלושה מיליון דולר בשלב ראשון. על־פי הנתונים של משרד־הבריאות, יש היום כ־6,000 משפחות הממתינות לטיפול בעקרות. על־פי ההערכה ישנם בארץ עוד כ־20,000 זוגות עקרים, שלא יודעים אפילו על אפשרויות הטיפול הרפואי או נמנעים מפניה לרופא בגלל דעות קדומות.

התייקרו תה, ממתקים, קולנוע, תיאטרון, חניה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

שורה של מוצרים ושירותים מתייקרים מהבוקר: התה ב־6 אחוזים, גלידות ב־7 אחוזים, אבקות מרק ב־10 אחוזים, סוכריות וממתקים ב־5–6 אחוזים, כרטיסי קולנוע ותיאטרון ב־10 אחוזים, שירותי כביסה וניקוי יבש ב־15 אחוז, שירותי מזנוני עובדים ב־15 אחוז, שירותי חניה בחניון רכב ב־10 אחוזים.

במשרד התעשיה והמסחר הוסבר כי ההתייקרויות מתחייבות מעליות בהוצאות הייצור. מחיר התה עלה בשוק הבינלאומי והתייקרות הסוכריות נובעת בעליית מחירי הסוכר. המחיר החדש של חבילת תה בת 100 גרם הוא 68 אגורות, תה בשקיקים – 71 אגורות, שלגון קרח 23 אגורות בחנות ו־30 אגורות בקיוסקים ומזנונים.

חזר הרופא הישראלי שטיפל בנפגעי צ'רנוביל

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

ד"ר יאיר רייזנר בן 42, מומחה בתחום הטיפול במח העצמות, חזר אמש לארץ לאחר ששהה בקייב יחד עם ארבעה רופאים אמריקאים שביצעו 19 ניתוחי השתלות של מח עצם בנפגעי קרינה מהכור בצ'רנוביל.

ד"ר יאיר רייזנר היה בארה"ב כשארע האסון בצ'רנוביל. במשך שנים עסק בחקר התגובות שליליות במח העצם לאחר קרינה, ובעקבות כך קיבל הזמנה מאיש־העסקים, המיליארדר היהודי ארמנד האמר, אשר החליט באישור הרוסים להוציא חמישה רופאים אמריקאים לברה"מ כדי שיטפלו בנפגעי קרינה.

היום, בשעה 10 בבוקר יקיים ד"ר רייזנר, מסיבת־עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב ובה יספר על העבודה שביצע הצוות בבית־החולים בברה"מ שבו התקיימו ניתוחי ההשתלה של מח העצם לנפגעי הקרינה מהכור.

רבין החליט למנות את הוד לראשות התעשיה האווירית

מאת הסופרת הצבאית של "דבר"

שר הבטחון החליט למנות את אלוף מיל. מרדכי הוד ליו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית. בהחלטה זאת ובפרסום תחילת ההליכים לקראת מינויו יש משום ויתור על מועמדו הקודם של שר־הבטחון, צבי צור, שעליו נאלץ לוותר לאחר החלטת ראש־הממשלה להענות להבטחה שניתנה לשר עזר וייצמן לשמור את המינוי למוטי הוד.

כיוון שדוד עברי מתמנה מנכ"ל משרד הבטחון, יהיה מוטי הוד יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית עם השלמת תהליך מינויו בימים הקרובים כחבר המסגרת הזאת.

הוד פורש מכל עיסוקיו הקשורים בתעשיית התעופה. הוד היה נציג חברת "נורתרופ" בארץ והתנגד בשעתו לייצור ה"לביא", בהציעו לחילופין רכישת מטוסי "אף־20".

מודעי בודק סמכויות היועץ המשפטי

מאת מזבה צימוקי, סופרת "דבר" בירושלים

שר־המשפטים יצחק מודעי לא הכחיש אתמול כי הוא בודק את סמכויות היועץ המשפטי לממשלה.

מודעי אמר אתמול, כי באשר לסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה המעוגנות בחוק, כגון עמידתו בראש הפרקליטות – אין לו כל ערעור.

לעומת־זאת אמר פרופ' זמיר, כי "תפקידים של היועץ המשפטי שנצברו והוכרו מחייבים הערכה מחדש".

מודעי נתן כדוגמה השתתפות של היועץ המשפטי לממשלה בישיבות הממשלה. "זה לא דבר שנוגע ביוקרתו או במעמדו של היועץ המשפטי לממשלה, זה נושא לשיקול דעת". מודעי הטעים כי טרם קבע עמדה בנושא זה. "יש להבדיל בין סמכות סטטוטורית לבין סמכויות מינהליות. זה עניין של בדיקה", הטעים.

שר־המשפטים אמר, כי בשלב זה אין לו מועמד לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה. "זכותי הטבעית לברור בקפדנות אדם שיהיה המתאים ביותר לתפקיד ומעלה חשוב ועדיין זה". הוא הטעים, כי אינו רואה תפקיד זה כנושא למקח וממכר.

5 שופטי בג"ץ יכריעו בעניין 5 הצעות חוק של כהנא לכנסת

(עז.) – "אם יתקבלו עתירותיו של ח"כ מאיר כהנא תהיה התוצאה הנחת פצצה תחת הכנסת. חברי־הכנסת יצטרכו להגיש תצהירים מדוע הצביעו כך או אחרת ולהיחקר על כך חקירה נגדית. כל זה יפגע בחופש ההצבעה של חברי הכנסת".

דברים אלה טען בא־כוח המדינה, עו"ד ראנטו יארק, בדיון שנערך אתמול בפני הרכב מורחב של חמישה שופטי בג"ץ.

בג"ץ דן בשלוש עתירות שהגיש ח"כ כהנא נגד נשיאות הכנסת, שלא איפשרה לו להניח על שולחן הבית חמש הצעות־חוק בטענה שהן גזעניות. המדובר בהצעת חוק הבדלה המונע נישואין בין יהודים לשאינם יהודים, חוק איסור הטפה להמרת דת, חוק לאיסור מפגשי נוער יהודי ולא־יהודי, חוק הגנת אדמות ארץ־ישראל וחוק השררה הפוסל מינוי שאינם יהודים לתפקידי שררה.

בא־כוח המדינה קרא לבית־המשפט "לא להיכנס" לתוך קרביה של הכנסת, להשאיר לכנסת ללא סייג שיקול דעת לקביעת סדרי עבודתה ולדחות את העתירה.

שופטי בית־המשפט העליון, ששמעו במשך שעות ארוכות את טענות הצדדים, דחו למועד מאוחר יותר את מתן ההחלטה בעתירות.

مكبرة من الأصل

באה משלחת נשיאות הבונדסטאג המערב־גרמני בראשות פיליפ יֶנינגר

החברים הסוציאל־דמוקראטים – אנמארי רנגר והיינץ וסטפאהל – מידידיה הנאמנים של ישראל

מאת שלמה שמיר, סופר "דבר"

משלחת של נשיאות הבונדסטאג המערב־גרמני בראשות נשיא הפרלמנט ד"ר פיליפ יֶנינגר הגיעה אתמול אחה"צ לביקור רשמי בארץ על פי הזמנת יו"ר הכנסת שלמה הלל. המשלחת הכוללת לבד מהנשיא הנוצרי־דמוקרטי את שני הסגנים הסוציאל־דמוקרטיים אנמארי רנגר והיינץ וסטפאל, את סגן הנשיא מטעם הליבראלים דיטר יוליוס קרונגברג ואת סגן הנשיא הסוציאלי ריכארד שטוקלן, פתחה אמש את סדרת פגישותיה בשיחה עם ראש הממשלה שמעון פרס.

חברי נשיאות הפרלמנט הגרמני, שישהו בארץ עד יום ה', עומדים להיוועד במשך ביקורם עם נשיא המדינה חיים הרצוג, יו"ר הכנסת שלמה הלל, מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ יצחק שמיר, יו"ר ועדת חוץ ובטחון ח"כ אבא אבן וראשי עיריית ירושלים ות"א טדי קולק ושלמה להט. לבד מהנחת זר ביד ושם תבקר המשלחת באוניברסיטה העברית, במוזיאון ישראל ובבית התפוצות, בטכניון בחיפה ובמושב "בני ציון" שנוסד על־ידי מהגרים מאיזור שוואבן, מולדתו של ד"ר פיליפ ינינגר.

ביום ד' יהיו חברי נשיאות הבונדסטאג נוכחים בקבלת פנים חגיגית של שגריר מערב־גרמניה ויליהלם האז לרגל יום השנה של אישור חוקי היסוד של מערב־גרמניה. לפני שובם לגרמניה ביום ה' הם יהיו אורחי אגודת ישראל־גרמניה בראשות אשר בן־נתן לסעודת צהרים.

סופר "דבר" מעיד, כי אנמארי רנגר שהיא גם יו"ר הקבוצה הפרלמנטרית גרמניה־ישראל וכן היינץ וסטפאל נמנים עם הידידים הוותיקים והנאמנים של ישראל במפלגה הסוציאל־דמוקרטית ובבית הנבחרים הגרמני. רנגר מילאה תפקיד חשוב במאבק נגד הספקת נשק גרמני לסעודיה, והיא והיינץ וסטפאל גם השתתפו בדיון המיוחד בשאלת תחיית במה אנטישמיות, שנערך בבונדסטאג לפני כשלושה חודשים.

ביקור סגן השר למחקר

אתמול בא לארץ לביקור קצר גם האנס היילגר־אונסילד, סגן השר למחקר וטכנולוגיה בבון. לאחר שיחה עם ראש־הממשלה שמעון פרס ידון האורח עם שר המדע גדעון פת במימוש ההצעה להקמת קרן גרמנית ישראלית למחקר ולפיתוח. הוא אף יהיה נוכח בחנוכת המרכז החדש לחקר התקשורת על שם פרנץ אולנדורף במכון בחיפה, שהוקם בתמיכת על־ידי המכון המערב־גרמני.

ב"מלחמת הכוכבים" בארה"ב מיושמת שיטת ברנובר להמרה ישירה של חום בחשמל

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מתקן חצי־חרושתי ראשון מסוגו בעולם, להמרה ישירה של חום לחשמל בשיטה מאגנטו־הידרודינאמית, באמצעות מתכות נוזליות, שפותח באוניברסיטת בן־גוריון, עונה על צרכי פרוייקט "מלחמת הכוכבים" שיזם נשיא ארה"ב רונאלד רייגן.

ארה"ב פנתה באחרונה אל פרופ' ירמיה ברנובר, העומד בראש הצוות שפיתח והקים את המיתקן, בהצעה לפתח תחנת כח ללוויין, שתתאים לפרוייקט האמריקאי. לפני כחודש נחתם חוזה ראשון בין משרד־ההגנה האמריקאי לבין הגורמים המטפלים בפרוייקט בישראל. על פי החוזה, המרכז למאגנטו־הידרודינאמיקה באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע, בראשות פרופ' ברנובר, יפתח מערכות מסוג זה, במימון החברה הבריטית "סולמקס" שתשקיע כחמישה וחצי מיליון דולאר, בשיתוף ממשלת ישראל ומשרד התעשיה והמסחר, שישאו בכרבע עד שליש מההוצאות.

פרופ' ירמיהו ברנובר (מימין) וראש צוות המחקר שלו, ליד מערכת הבקרה של "אתגר 3"

הסתבר, שמערכת זו מתאימה וישימה במיוחד לפרוייקט כמו "מלחמת הכוכבים", שכן בחלל כוח הכובד ממלא תפקיד נכבד ולכן צריך ציוד המוטס בלוויינים להיות קל, ללא יותר מדי חלקים נעים – תנאים הקיימים במתקן "אתגר 3".

המתקן – "אתגר 3", שבפיתוחו הקדימה ישראל מעצמות כארה"ב וברה"מ, הוא מערכת ייחודית בתחום האנרגיה בעולם. פרופ' ברנובר וצוותו הם הראשונים בעולם שהצליחו להתאים את השיטה המאגנטו־הידרודינאמית לניצול מקורות חום בעלי טמפרטורות נמוכות וגבוהות כאחד (מ־100 עד 800 מעלות צלסיוס), והתאימו אותה למקורות שונים כגון – קולטי־שמש ומים חמים תת־קרקעיים, אולם היא מתאימה גם לניצול דלקים למיניהם, לרבות דלק גרעיני. יתרונה העיקרי של השיטה בעובדה שנצילותה גבוהה באורח מהותי בהשוואה לכל שיטה קונבנציונלית. במקרים מסויימים, מגיעה תוספת היעילות לכשליש מן הנצילות הנוכחית. לפיכך, באמצעות שיטתו של ברנובר ניתן לייצר, במקרים אופטימליים, כמות מסויימת של חשמל משני שלישים בכמות הדלק הנדרשת בשיטות אחרות.

אולם הבימה היה צר מלהכיל אוהדי "המרכז החופשי" – בהיווסדו

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

פרמיירה כזאת לא היתה מוכן באולם הגדול של תיאטרון "הבימה". האולם הגדול, בן אלף המושבים, היה צר מהכיל אמש את כל האנשים שבאו לפתיחת ועידת היסוד של מפלגת המרכז הליברלי. עשרות עמדו במעברים ורבים אחרים עקבו אחרי מהלך האירוע באמצעות רמקולים שהביאו את הקולות לאכסדרה. "זה כישלון ארגוני מתוק", התנצל בחיוך יוסף לפיד, מזכ"ל המרכז הליברלי, בפני המקופחים.

בכירי הליכוד החרימו את מעמד הכרזת העצמאות של קבוצה מכובדת בקרב המפלגה הליברלית. אף שכל שרי הממשלה הוזמנו לפתיחת ועידת היסוד, כיבדו את ההזמנה רק השרים יעקובי וגור ממפלגת העבודה, יגאל הורביץ מ"אומץ" ואמנון רובינשטיין מ"שינוי". אחרים מחברי מועצת עיריית תל־אביב באו אף הם, ביניהם גם נציגי "חירות". אך לא היה איש מהמפלגה הליברלית.

בלטו בנוכחותם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האיגוד המקצועי חיים הברפלד, שהמצע של המרכז הליברלי מתנגד לכל מה שהם מייצגים. לתשומת־לב מיוחדת זכה מי שהיה מנהיג המפלגה הליברלית אלימלך רימלט, שהפנה עורף למפלגתו.

אל שולחן הנשיאות על הבמה הסבו 16 "המורדים", שמאסו במפלגה הליברלית המתבטלת בפני "חירות", הבולטים ביניהם: ישראל סחרוב, יצחק כספי, ש.ז. אברמוב, יצחק ברמן, אריה דולצ'ין, שלמה להט (צ'יץ), יחזקאל הרמלך, יחזקאל פלומין ואלי הילל. מאחוריהם התנוסס דיוקנו של חוזה המדינה הרצל.

פרס מאחל הצלחה

"באופן אובייקטיבי – אני לא רוצה להתייחס לצד האלקטוראלי – אני מאחל להם הצלחה", פתח ראש הממשלה שמעון פרס את דברי ברכתו למפלגה החדשה. את ייחודה ותרומתה לתרבות החיים הפוליטיים בישראל תימצת למגמותיה לשנות את שיטת הבחירות ואת סגנון החיים הפוליטיים. עם זאת הדגיש פרס גם את הלהט של המרכז הליברלי לקידום השלום.

על תרומתו של המרכז הליברלי לרעיון הליברליזם ול"חיזוק ישראל הנאורה והמתונה המתוק" עמדו גם שני המברכים הנוספים, יו"ר "שינוי", השר אמנון רובינשטיין, וח"כ יצחק ארצי מל"ע, שותפיו הפוטנציאליים למערך כוחות לקראת הבחירות.

להט: לא ניתן שיתהלו בנו

ראשי המרכז הליברלי עצמם לא הרגישו בנאומיהם דווקא את הצד המדיני ולא ניסחו אותו בנוסחאות מוצקות של "הן" ו"לאו". את הדגש שמו יותר על ההיבטים החברתיים־כלכליים בתפיסתם.

אריה דולצ'ין, יו"ר המרכז הליברלי, סקר בנאומו את מטרותיה של המפלגה "החדשה מבחינה ארגונית, אך מבחינה רעיונית היא המשך ישיר של הרעיון הליברלי החל ממייסדי הציונות". דולצ'ין אמר, כי "גבולות ישראל חייבים לספק לא רק את צרכי הביטחון, אלא את האופי היהודי של המדינה", וש"גבול הביטחון הוא הירדן". הוא הרחיב את הדיבור על אלימותם ותוקפנותם של החוגים החרדים בשנים האחרונות וציין, כי המרכז הליברלי מצדד בכל הזרמים ביהדות.

להט, המועמד לראשות הרשימה לכנסת, קרא לחברי המפלגה "להכות על חטא" לפני שהם "מתמכרים להרגשת החג האופפת את כולם": "חטא הפקרת הרעיון הליברלי בישראל לשחיקה, להתעללות, להקטנת דמותו ובסופו של דבר לעיוותו ולהתרוקנותו מתוכן".

"זכותנו היחידה, וזולתה אין לנו כל זכות", התריע, "היא שאנחנו לא הסכמנו לקבל עלינו ערכים שאין אנו מאמינים בהם, ולכן נבטיח לשמור על העקרונות הליברליים בכל מחיר. לא ניתן שיתהלו בנו ולא ניתן שיתמרנו אותנו".

קלארספלד יוצאת לווינה; תפעל נגד בחירת ואלדהיים

(ע). – "ציידת הנאצים" ביאטה קלארספלד החליטה לצאת לווינה כדי לפעול נגד בחירתו של ד"ר קורט ואלדהיים לכהונת נשיא אוסטריה.

על כך נמסר אתמול מטעם ארגון "בני יהודים המגורשים מצרפת" בפאריס, באמצעות סניפו בירושלים.

האדישות במערב ממחישה הדחקת השואה

סופר "דבר" מוסר: אדישות של מדינאים וחלקים גדולים בדעת הקהל במערב לגבי גילויו של הקונגרס היהודי העולמי לחשיפת עברו הנאצי של מזכיר האו"ם לשעבר ד"ר קורט ואלדהיים, ממחישה את המגמות של הדחקת השואה ותחיית האנטישמיות – זאת אמר יצחק קורן, יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, בעצרת המונים בה השתתפו 3,000 איש במלבורן שבאוסטרליה.

בעצרה, שנערכה לציון יום השואה, נכח גם סנטור פיטר באום, חבר בקבינט הצללים של האופוזיציה הליברלית, המופקד על בעיות סוציאליות.

קורן, שחזר בתחילת השבוע לארץ, ביקר במלבורן ובסידני לפי הזמנת ועד שליחי הקהילות במדינה זו.

מרבית עתוני אוסטרליה, שבה קיימת קהילה יהודית גדולה בת 75,000 נפש, נוקטים עמדה שלילית למאמציו של ד"ר ואלדהיים להיבחר לנשיא אוסטריה.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם לפרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ז. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 291860, 295032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45, טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 14, בית מאזיה קומה ב', טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 7, טלפונים 3־642111, 33104

גרמניה צעירה זועקת מכאב בעקבות מהלומות אלה שספגה מידי שוטר במהלך הפגנה שנערכה אתמול ליד המכון למיחזור פסולת גרעינית בווקרסדורף (צילום: א.פ.)

מידע על מזימה חבלנית לטבע מעבורת בתעלת לאמאנש

מאת דליה שרון סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר").– כוחות משטרה מתוגברים החלו בפעולות חיפוש ובדיקה בנמלים משני עברי התעלה האנגלית, בעקבות מידע שהגיע לסקוטלאנד־יארד, לפיו מתכננת קבוצת טירור ערבית טיבוע מעבורות בתעלה. השוטרים, מלווים בכלבים מאומנים, בודקים את הספינות טרם צאתן, וכן את הנוסעים, את כלי הרכב ואת מטענם.

המידע, אשר הגיע משני מקורות פנימיים בבריטניה ומן האינטרפול, דיבר על מכונית תופת אשר תפוצץ על ספינת מעבורת בעשותה דרכה בתעלה, בתגובה על הסיוע הבריטי לאמריקאים בפעולתם נגד לוב.

מטה מיוחד, אשר הוקם בקנט, מתאם את הפעולה, אשר תימשך זמן מה. שוטרי חרש מתלווים אל המעבורות בעת החציה, אך המשטרה טוענת, כי זהו מבצע קשה ומסובך במיוחד נוכח העובדה, כי מתקיימות 200 חציות בכל יום.

הסטודנט שנהרג בירדן ייקבר היום בקלנדיה

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

גופתו של הסטודנט אברהים במראן מסאלם שנהרג במהומות באוניברסיטת ארביד בירדן, תובא היום לקבורה במקום מגוריו במחנה הפליטים קלנדיה בצפון־ירושלים.

גורמים ערביים בגדה ניסו אתמול לארגן בקלנדיה הלוויית המונים שתהייה "הפגנה אנטי־ירדנית", אולם גורמי בטחון שעמדו על כך דחו את ההלוויה להיום.

גופתו של הסטודנט בן ה־22 עמדה להיות מועברת דרך גשר אלנבי כבר אתמול לפנה"צ, לאחר שבני משפחתו יצאו לירדן להביאה. בגשר חלו מספר עיכובים והגופה תימסר רק היום לבני המשפחה בקלנדיה לאחר שרשויות הבטחון יתאמו עם המשפחה את סידורי ההלוויה.

במזרח־ירושלים פורסם אתמול בהבלטה דבר קיומה של ההלוויה וגופים המקורבים לאש"ף עשו כאמור, מאמצים לעודד המונים לבוא להלוויה ולהביע בה זעם ומחאה נגד שלטונות ירדן. בשעות הצהריים התברר שהגופה לא נמסרה למשפחה ובקלנדיה המתינו רבים לשווא. רק בשעות הערב נמסר, כי חלו עיכובים בגשר וההלוויה תתקיים היום.

נראה, כי מערכת הבטחון תנחה את המשפחה לערוך את ההלוויה בצנעה. במקרים דומים בעבר הורו למשפחה לקיים את ההלוויה בשעות הלילה, או שהאיזור הוכרז כשטח צבאי סגור.

עוד שניים מההרוגים במהומות בארביד בשבוע שעבר הם ממוצא פלשתינאי, אולם הם נקברו בירדן.

הגינות כלפי הסוכנות – תובע אורי גורדון

בכנס מורים בשבוע שעבר השווה ראש עליית הנוער אורי גורדון את יחס הציבור לסוכנות היהודית אל היחס כלפי רופאים. אם החולה הבריא – אלוהים גדול. אם החולה מת – הרופא אשם.

כך הסוכנות, אמר אורי גורדון. אם היא מצליחה להעלות קבוצת צעירים מגשימים, הרי אלה חלוצים נלהבים, ולסוכנות לא היתה יד בעלייתם. אם אין עליה, הסוכנות והתנועה הציונית אשמים. בהחלט הגיעה העת, סיכם אורי גורדון, לגלות יחס מאוזן והוגן יותר כלפי הסוכנות.

מתה הדסה סמואל אלמנת אדווין סמואל

(ע). – הדסה סמואל, אשת־ציבור רבת־פעלים, בתו של המילונאי יהודה גור־גרזובסקי ואלמנתו של אדווין סמואל, בנו של הנציב העליון הראשון הרברט סמואל – מתה בסוף השבוע בגיל 89 ותובא היום למנוחת עולמים בירושלים.

ההלוויה תצא בשעה 3 אחה"צ מבית ההלוויות סנהדריה לבית־העלמין בגבעת־שאול בירושלים.

הדסה סמואל נולדה ב־1897 ביפו ולמדה בבית המדרש למורות "לוינסקי" בתל־אביב ובקורסים בז'נווה. בימי המלחמה העולמית הראשונה היתה פעילה במכבי ובארגוני העזרה הסוציאלית. בימי הגיוס לגדוד העברי במלחמת־העולם הראשונה נטלה חלק פעיל בתעמולה לגיוס. מילאה תפקידים ציבוריים רבים. היתה חברת הוועד־הפועל הציוני, הוועד־המנהל של עליית הנוער והוועד למען החייל, ויו"ר ההסתדרות העולמית לנשים ציוניות ויצ"ו.

בוטלה השביתה באוניברסיטאות

מאת יעל פישביין, כתבת "דבר" לענייני חינוך

בוטלה השביתה באוניברסיטאות שנועדה להיום. נציגי האוניברסיטאות נפגשו אתמול עם נציגי האוצר והשיגו הסכם פשרה שהתקבל על דעתם של ארגוני הסגל האקדמי.

על נוסחת הפשרה חתמו פרופ' משה מאני בשם הנהלות האוניברסיטאות ופרופ' בגליה שלף בשם ארגוני הסגל האקדמי.

לפי ההסכם, עובדי הסגל האקדמי יקבלו 12 אחוז כתוספת שחיקה החל ממשכורת חודש אפריל, זאת לעומת 24 אחוזי תוספת שחיקה שדרשו. תמורת הוויתור על 12 אחוז התחייב האוצר לערוך בדיקת שחיקה שנתית של שכר עובדי הסגל האקדמי וכן לכלול את תוספת הרכב בחישובי הפנסיה של עובדי הסגל. משמעות הדבר תוספת של 20 אחוז לשכר הכלול בחישובי הפנסיה.

נציגי האוניברסיטאות טענו שהשכר הנמוך של עובדי הסגל אינו מאפשר גיוס מרצים ברמה טובה.

דובר האוצר מסר, כי הסכם הפשרה יעלה לאוצר בסכום המוערך ב־12 מיליון דולאר, שהם תוספת לתקציב הנוכחי של מוסדות ההשכלה הגבוהה.

ישראל לא צופה מלחמה

(המשך מעמוד 1)

הסורית.

הבלמה מילולית

פרס הכחיש כי בממשלת ישראל הושמעו קולות בעד מהלומת מנע נגד סוריה. הוא אמר כי ההסלמה שעליה דווח בחזית הישראלית־סורית היתה מילולית יותר ממהותית וכי הוא מרוצה מתחושת אסד, שעליו להסביר עמדתו לציבור האמריקאי. ישראל עושה כמיטב יכולתה להרפיית המתיחות, הדגיש פרס בהוסיפו, כי מאז פתחה בירותה של ישראל כיעד לטרור ובאבקשת כו פתח גם הצורך בפעולות גמול ישראליות, וגדל מינון העיצומים הבין־לאומיים נגד מדינות המעניקות חסות לטרור.

שר־הבטחון נמנע מלהשיא לארה"ב עצה בדבר פעילות נגד סוריה, אך רמז, כי ארה"ב אינה חייבת לפעול צבאית בדרך שפעלה נגד לוב. "תפסת מרובה לא תפסת" אמר, בהבהירו, כי למעצמות על כארה"ב שיקולים אחרים בראיית האיום הסורי מאלה של ישראל.

אסד בראיון ל"פוסט" התלונן שמימשל רייגן אינו מקיים עימו דו שיח ברמה לאלה שנקטו "בתבונה ובכבוד הדדי" ממשלי ניקסון וקארטר. אסד הביע גם תקוה, כי ארה"ב "תימנע מהכשלת המאמץ הסורי להנהגת הסדר פשרה בין עדות בלבנון".

אלוף אור: לא [illegible]

סופרי "דבר" שמעון וייס ויוסף מיכלסקי מוסרים:

אלוף פיקוד הצפון האלוף אורי אור אמר אתמול בפגישה עם תושבים בצפון, כי המתיחות האחרונה עם סוריה לא היתה ניפוח עיתונאי וכי קיים שינוי באווירה באיזור משום שסוריה עמדה מאחורי פעולות טירור, ואם מטוס "אל־על" בלונדון היה מתרסק – היה כל האיזור המצב נראה אחרת.

עם זאת אמר האלוף אור, כי בצבא הסורי אין שינויים מתפתחים. מתאם פעולות ישראל בלבנון אורי לוברני אמר, כי "סוריה לא תצא והיא לא תוכל לצאת מלבנון בקונסטלציה הנוכחית. ולדעתי, מבחינת האינטרסים של ישראל, טוב שהיא תמשיך להיות מעורבת בלבנון. כך היא תוכל להתפנות פחות לעימות עם ישראל".

הבימאי הסובייטי בונדארצ'וק יבוא בקיץ

מאת גדעון קיץ, סופר "דבר" בכנסת

קאן (מיוחד ל"דבר").– השחקן והבימאי הסובייטי הנודע סרגיי בונדרצ'וק יבוא, ככל הנראה, לישראל בעוד שלושה חודשים להקרנת הבכורה של סרטו "בוריס גודונוב". האור הירוק לכך ניתן בשיחה שקיים המפיק הישראלי אפרים גלעד עם סגן השר הסובייטי לענייני תעשיית הקולנוע, ריזוב. השיחה היתה ידידותית, והנציג הסובייטי הבכיר העיר, כי אין כל מניעה מחילופים בתחום התרבות בין שתי המדינות.

ילד נפל מגג בגובה 5 מטרים ונחבל בראשו

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

ילד בן 10 מהמושבה מגדל שליד טבריה ניצל אתמול בנס ממוות כאשר החליק לפתע מגג ביתו ונפל מגובה של 5 מטרים.

למקום הגיעה תוך דקות ספורות ניידת טיפול נמרץ של מגן־דוד־אדום בטבריה, ולאחר טיפול ראשוני הועבר הילד לבית־החולים "פוריה" בצפת. משם נמסר, כי הוא נחבל בראשו ומצבו בינוני, ולא נשקפת סכנה לחייו.

(ע). – נזקים אדירים לחקלאות גורמים העורבים האפורים ולאחרונה הוחלט על מבצע להדברתם בכל רחבי הארץ.

התנגדות בסוכנות גם ליישום דו"ח גזית ליישום דו"ח לנדאו

מאת טובה צימוקי סופרת "דבר" בירושלים

מנהלי המחלקות בסוכנות הממונות על שליחים, מתנגדים בתוקף ליישום דו"ח "ועדת גזית" שנועד ליישם את דו"ח ועדת לנדאו בנושא השליחות.

אתמול לא הצליח יו"ר ההנהלה הציונית אריה ל. דולצ'ין לכפות החלטה בעניין דו"ח ועדת גזית ורוב הדוברים בישיבה שהיתה בנושא זה, הביעו התנגדות נחרצת ליישום הדו"ח.

דולצ'ין החליט, לפיכך, לדחות את ההצבעה ויקיים אותה בעוד שבועיים. אך בהנהלת הסוכנות הביעו אתמול הערכה, שדולצ'ין לא יצליח להשיג רוב ליישום הדו"ח.

ההתנגדות העיקרית מצד ראשי המחלקות לעליה, נוער חלוץ וחנוך בגולה נובעת מכך שבהתאם לדו"ח תוצא מידיהם השליטה על המערך התקציבי של השליחים. לדבריהם לא תהיה להם יותר סמכות על השליחים והדבר זה אינו בסמכויות שתי הוועדות.

ועדת גזית, שנבחרה על־ידי דולצ'ין, קובעת בדו"ח שלה כי תוקם רשות, אוטונומית לענייני שליחויות וזו תבלול ועדה מנהלית עליונה לענייני שליחים.

בדו"ח מוצע –

● להפקיע מידי מחלקות הסוכנות את הטיפול הישיר בשליחים ולרכזו במינהל השליחויות.

● לצמצם את מספר שליחי מחלקת העליה.

● להוציא את תקציב השליחויות מידי המחלקות.

אופרת הילדים "ברונדיבר" מטרזיינשטט בארץ

75 תלמידות של בית ספר תיכון ע"ש אורסולה הקדושה מן העיר פרייבורג, בגרמניה המערבית, ובראשן הנגידה מריה־דורניקה גרויסרס יעלו החודש את האופרה "ברונדיבאר" בשלוש הצגות בארץ. לאופרה "ברונדיבאר" – כתיבתה, להצגותיה בטרזיינשטט, לאובדן התנים, לגילויה מחדש ושיכתובה – תולדות מאלפות הדרמטיות כתולדות העם היהודי עצמו בדרך הייסורים בתקופת שלטון הנאצים.

את האופרה "ברונדיבאר" חיבר המלחין היהודי הצ'כי האנס קראסה בפראג לפי הליברטו של הסופר הצ'כי הפמיניסטר כבר בימי הכיבוש הנאצי, והצגת הבכורה הפומבית המתוכננת לא התקיימה מחמת גירוש יהודי צ'כיה לטרזיינשטאט.

בטרזיינשטאט שבו ונפגשו כל אלה שהיו שותפים להיכור אופרת הילדים "ברונדיבר", והם החליטו להעלותה חרף הקשיים שבתנאי הגיטו המחפירים. רק אז גילו כי אבדה הפארטיטורה. המלחין קראסה, אף הוא בין המגורשים, כתב אותה מחדש לפי תווי הליווי לפסנתר. הצגת הבכורה נערכה ב־26 לספטמבר 1943 בהשתתפות 40 ילדי מקהלה, עשרה סולנים ועשרות נגני תזמורת בניצוחו של רפאל שכטר. ההצלחה היתה מאד גדולה והאופרה הועלתה 55 פעמים.

היוזמה להביא את היצירה להצגה בישראל היא הנגידה הבנדיקטית דורניקה גרויסרס בעצמה. מורה למוסיקה, היא הכינה את התיזמור וגם תנצח על ההצגות בארץ. הנגידה דורניקה עצמה נרדפה קשות ע"י הגסטפו בגלל מוצאה היהודי. חמישה מבני משפחתה מצאו מותם במחנות ההשמדה הנאציים.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ
אבל על פטירתו של
יואל קרמר ז"ל
שהיה ממייסדי הבנק ומנהלו הכללי הראשון ומביע את תנחומיו למשפחה.
הנהלת הבנק ועובדיו

להברנו
ראובן אבל
מנכ"ל קרן פנסיה "נתיב"
משתתפים באבלך על מות אחיך
יצחק ז"ל
ארגון גימלאי "נתיב" המזכירות הארצית

למשפחת נצר
במות **האם**
תנחומים
מהמשפחות: אשכנזי, בלוטניק, יודסין, ראובני ושור

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הפנסיונר
שלייפר פיליפ ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה.
הנהלת פניציה

למשפחת פולק
הננו להביע לכם את השתתפותנו העמוקה בהילקח מכם הבעל והאב
פולק יעקב ז"ל
הנהלת "נשרי" העובדים
ועד גמלאי "נשרי"

לראובן אבל
אתך באבלך הכבד במות אחיך
יצחק ז"ל
תעשית אבן וסיד בע"מ ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו לעבודה (בגימלאות)
הולצמן צבי ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א ההנהלה והעובדים

לחברנו **אריה גולן**
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
אנשי מחלקת בטיחות מרכז הקונצרן "סולל־בונה"

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ
משתתפת בצערו של **ראובן אבל**
מנכ"ל קרן הפנסיה "נתיב"
במות האח **יצחק אבל ז"ל**
ומביעה תנחומים למשפחה
שלום תן־עמי מנהל כללי

הסתדרות הנוער העובד והלומד והבר עבודה
משתתפים בצערה של החברה
דליה באביד במות אמה
ג'ורג'יה צורני ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה באבלה הכבד
השבעה בביתה של דליה בחולון, שדרות קוגל 40

במלאות שלושים לפטירתו של
יוסף אייזנברג ז"ל
יתקיים טקס אזכרה וגלוי מצבה בבית העלמין בכפר סמיר – חיפה ביום ד' 21.5.86 י"ב אייר תשמ"ו בשעה 14.30.
רבקה זרמי (לבית אייזנברג)
וכל בני המשפחה

לחברנו **ברם אנגריסה והמשפחה**
אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת בנכם היקרה
תמר פרי ז"ל
בית קבוצת כנרת

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
מלכה גרוסבוים ז"ל
נקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה ביום רביעי י"ב אייר תשמ"ו 21.5.86 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים. נפגשים ליד השער הישן.
אוטובוס יצא בשעה 3.30 אחה"צ מבית המנוחה.
תודתנו לכל מנחמינו
המשפחה

ראשי ישובי העימות תובעים פגישה דחופה עם רה"מ; מאיימים בעיצומי תושבים

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

התבטאויות חריפות וטענות קשות נגד משרדי הממשלה, השמיעו אתמול ראשי רשויות וישובים לאורך גבול הצפון, שהתכנסו במטולה.

בתום הישיבה, בה השתתפו 15 ראשי רשויות מנהריה ועד מטולה, שוגר מיברק דחוף לראש־הממשלה ובו תביעת ראשי הרשויות לקיים פגישה דחופה עם ראש־הממשלה לנוכח אי־ביצוע החלטות ועדת השרים בנושא קו העימות שהתקבלו כבר לפני שנה. אם לא יתקבלו הדרישות – בעיקר בתחומי הבריאות, החינוך והשיכון – בתוך השבוע הקרוב, הם מאיימים לנקוט בעיצומים ובצעדים חריפים של כל התושבים בישובים כבר ביום א' הקרוב.

עיקר הביקורת הופנתה כלפי שרי החינוך, הבריאות, השיכון והפנים. לדברי ראשי הרשויות, אין במטולה אמבולנס מזה כשנה, למרות בקשות חוזרות ונשנות של המועצה המקומית, וגם מכשיר רנטגן לא פועל בחדר המיון הקדמי בקריית־שמונה. "איננו מסוגלים להבין את אטימות הלב והרגש של הממשלה לבעיות הקשורות בחיי־אדם", אמר יוסי גולדברג ראש מועצת מטולה.

ראשי רשויות התלוננו, כי איש משרי הממשלה והפקידים הבכירים לא טרח להרים טלפון ולגלות עניין במצב הישובים בעיקבות ירי הקטיושות בימים האחרונים.

כן התלוננו על גרעונות וחובות כבדים הרובצים עליהם בעוד ישובים במרכז הארץ זוכים בהטבות שונות.

ראש המועצה האזורית גליל עליון, אברהם בורשי, הציע לעמיתיו לפתוח ב"התקפה מרוכזת" כלשונו על כל משרדי הממשלה, שכן לדבריו עשו הוא ועמיתיו את כל מה שאפשר כדי להסביר את מצבם הקשה. סיכם את הדברים הקשים יוסי גולדברג שאמר: "משתמשים בנו כעילה להסברת המצב הקשה בכך שאומרים שלא עוזרים לנו בגלל שהמצב קשה, אבל איש לא מבין שכל פעם תופסים אותנו בצפון עם המכנסיים למטה, כמו שהיה לאחרונה בירי הקטיושות בהם נפצעו תושבים בצפון".

כבישים נסגרים לתנועה בגלל תרגיל צה"ל

דובר צה"ל מוסר:
עקב תרגיל צה"ל סגורים היום לתנועה הכבישים האלה:
● קטע הכביש בין צומת ציחור לבין מצפה רמון – מהשעה 05.00 אחה"צ עד לשעה 12.00 בלילה.
● קטע הכביש בין צומת חלוקים לבין מצפה־רמון – מהשעה 07.00 בערב עד לשעה 10.00 בלילה.
● קטע הכביש בין צומת ציחור לבין צומת שיזפון – מהשעה 10.00 בלילה עד מחרת ב־03.00 לפנות בוקר.
● קטע הכביש בין צומת בית־ספר לקצינים לבין צומת הר־חריף (ללא חסימת ציר מצפה רמון) – מהשעה 10.00 בלילה עד למחר ב־03.00 לפנות בוקר.

400 מדענים בכנס בין־לאומי לכבוד פרופ' קציר בן ה־70

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

במעמד נשיא המדינה נפתח אתמול במכון ויצמן הכנס הבין־לאומי לביו־פולימרים וביו־טכנולוגיה המתקיים במכון ובאוניברסיטת תל־אביב לכבוד נשיא המדינה הרביעי הפרופ' אפרים קציר מבכירי מדעני המכון ומייסד המחלקה לביו־פיזיקה שלו ועומד עתה בראש מכון מחקר באוניברסיטת תל־אביב.

בכנס משתתפים 400 מדענים וביניהם שלושה חתני פרס־נובל הפרופ' כ. אנפינסן מארה"ב, מ. אייגן מגרמניה וג'. קנדריו מאנגליה שפתח את הברכות לכבוד פרופ' קציר.

בין המברכים היו גם נשיא המכון הפרופ' אריה דבורצקי וסגנו פרופ' מיכאל סלע.

כשקם פרופ' קציר להודות למברכיו קם כל הקהל לכבודו. הוא סיפר כי בעת לימודיו באוניברסיטה העברית, בראשית דרכה, החליטו הוא וחבריו הסטודנטים המעטים שלמדו בהר הצופים, להקדיש עצמם להגשמת הציונות, דבר שאותו עשה בעבודתו המדעית, בשירותו בהגנה ובפעילותו הציבורית שהגיעה לשיא בכהונתו כנשיא.

ח"כ אבא אבן שכיהן בזמנו כנשיא המכון, הרצה על הציבור האקדמי והחברה הישראלית. ראש הממשלה וממלא מקומו שלחו לפרופ' קציר מברקי־ברכה שהוקראו בכנס.

שריר נתקבל בחמימות באתונה

יוון רוצה בשיתוף עם ישראל בעידוד תיירות מארה"ב

מאת דוד מושיוב, סופר "דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר הגיע אתמול לביקור רשמי ביוון וזכה לקבלת־פנים חמה מצד מארחיו בראשות שר הכלכלה היווני רומליוטיס.

בפגישה אמר השר המארח כי זה רצונה של יוון לשתף פעולה עם ישראל בתחום הכלכלי התיירותי. עוד אמר כי יש בדעתם לבצע שינויים בענף התיירות והם מקווים ללמוד מישראל בתחום התיירות.

ביוון ניכרת ירידה עד 70% בתיירות מארה"ב. אי לכך אחד הנושאים העיקריים על סדר היום של שתי המשלחות הוא שיתוף פעולה בין יוון לישראל לעידוד תיירות לארצות הללו מארה"ב.

בנמל התעופה פגש השר שריר באקראי את רעיית ראש הממשלה היווני מרגריטה פפנדריאו.

היום יועד שריר עם שר החוץ היווני ועם השר לכלכלה לאומית. כן מתוכננות פגישות של השר שריר עם הקהילה היהודית באתונה וישיבת עבודה בנושאי שיתוף פעולה לעידוד תיירות בין שתי המדינות.

שר התיירות אברהם שריר לפני המריאו אתמול ליוון כאורח ממשלתה. מימינו נציגה הדיפלומטי של יוון בישראל עמנואל גיקאס; משמאל מנהל "אולימפיק" בישראל גוני הדן. צילום: אסף שילה

בחינת הבגרות בספרות תיערך בזמן הלימודים – בשעות אחה"צ

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

אתמול החלו בחינות הבגרות. כתוצאה מפניית אגף כוח־אדם בצה"ל, הוקדמו הבחינות בכעשרה ימים.

הקדמת הבחינות גרמה לכך שבחינת הבגרות בספרות תיערך בזמן הלימודים בשעות אחר־הצהריים. המפקח על הוראת הספרות, ד"ר אברהם גדין, מחה על כך ותבע לשנות את מועד הבחינה, אולם המחלקה לבחינות של משרד־החינוך לא נענתה לבקשתו.

השנה ייבחנו 120,000 תלמידים, 95,000 מהם תלמידי תיכון ו־25,000 אקסטרניים. הנבחנים ישבו על 860 שאלונים. ריבוי השאלונים גורם לפיגור של שלוש עד חמש שנים בהנפקת תעודות־הבגרות, תופעה שהוגדרה על־ידי שר־החינוך יצחק נבון כ"בושה".

במשרד החינוך התבררו, כי 30,000 מקבלי תעודות בגרות בשנה שעברה בחנו כ־15,000 הרכבים שונים של בחינות. כלומר, לכל שני נבחנים מתכונת בחינה שונה. במנהל מחלקת הבחינות זה הכי טוב, כי אין מדינה בעולם שמאפשרת לנבחנים חופש בחירה כזה.

שינוי בתכנית בחינת הבגרות שתבוצע באחרונה לשר־החינוך מכוון לביטול מצב זה.

טקס בכנסת לבולי הזרמים ביהדות ארה"ב

מאת יקיר צור סופר "דבר" בירושלים

הנפקת בולי ישראל לכבוד המוסדות היהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב מהווה צעד ראשון לקראת הכרה רשמית במעמדם של כל הזרמים השונים ביהדות – נאמר במברק ברכה ששלח יו"ר תנועת המד"ת פרופ' הלל סובל לשר התקשורת אמנון רובינשטיין.

מדובר בבולים שהונפקו בראשית החודש להוקרת יובל המאה של האוניברסיטה־ישיבה האורתודוכסית, בית המדרש לרבנים הקונסרבטיבי וההיברו יוניון קולג' הרפורמי. ביום ד' הקרוב יערך בלשכת יו"ר הכנסת שלמה הלל, טקס במעמד שר התקשורת אמנון רובינשטיין ונציגי שלושת המוסדות שיקבלו לידיהם באופן רשמי מעטפות יום ראשון של ההנפקה, במהדורה מיוחדת.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג מבגודים למשרד בקומת קרקע ברחוב יהודה הלוי 107, גוש 6936 חלקה 178, תיק בנין 0006"107 2.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, כד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. מספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מבגודים למעבדה רפואית בקומת קרקע ברחוב זמנהוף מס' 29 גוש 6951 חלקה 119,120 תיק בנין 2/189־029.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, כד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. מספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי עזר ועוזר ליבוביץ, הנמצא 15 א' ה"א בקשה להקלה לקרקע שבמקום: שם הישוב כפר שמריהו רחוב דרך השדות בכפר גוש 6671 חלקה 30 הבקשה הקלה לגבי הבינוי באחוזי בניה בבקשת ההקלה האמורה.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך 15 ימים מיום פרסום הודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

מדינת ישראל
משרד הפנים

חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט – 1969
הודעה בדבר

הצגת רשימות הבוחרים לכנסת לשנת פנקס הבוחרים התשמ"ו/התשמ"ז – 1986/1987

בהתאם לסעיף 35 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט – 1969, מתפרסמת בזה הודעה על ימי ההצגה של רשימות הבוחרים לכנסת לשנת הפנקס האמורה, מקומות ההצגה ושעותיה.
1. רישום בפנקס הבוחרים לכנסת. כאמור בסעיף 2 לחוק לא תהא זכות להצביע בבחירות לכנסת אלא למי שרשום בפנקס הבוחרים. דין זה חל גם לגבי הבחירות לרשויות המקומיות.
2. הצגת פנקס הבוחרים לעיון הצבור. כדי לאפשר לכל אדם לבדוק אם הוא עצמו או אדם אחר רשום באופן נכון בפנקס הבוחרים קובע סעיף 33 לחוק שבכל שנה יוצגו רשימות הבוחרים לעיון הצבור בכל הישובים.
3. תקופת ההצגה ושעותיה. השנה יוצגו רשימות הבוחרים החל מיום י"ז באייר התשמ"ו (26 במאי 1986) ועד יום כ"ז באייר התשמ"ו (4 ביוני 1986) ועד בכלל, בהתחשב עם הדרישות הדתיות לשמירת ימי מנוחה. מקומות ההצגה ושעותיה נקבעו לפי סעיף 34 לחוק.
בהתאם לסעיף 36 לחוק יוצגו בכל מקום הצגה שבישוב כל רשימות הבוחרים בהן רשומים תושבי אותו ישוב, ורשימות אלה בלבד.
4. הגשת בקשות/עררים וערעורים. כל אדם הרואה את עצמו מקופח בגלל אי־רישום או רישום בלתי נכון של שמו ברשימה כזו, רשאי להגיש, בהתאם לסעיף 40 לחוק, בקשה/ערר לשר הפנים באמצעות לשכת מרשם האוכלוסין שבקרבת מקום מגוריו, בקשה/ערר אפשר להגיש לא יאוחר מיום ח' בסיון התשמ"ו (15 ביוני 1986) על גבי טופס מיוחד שניתן להשיג במקום ההצגה או בלשכות מרשם התושבים.
בעת ההגשה יש להציג את תעודת הזהות של המבקש/העורר.
כל מי שהגיש בקשה/ערר כאמור, אולם לא קיבל תשובה על כך עד ליום א' בתמוז התשמ"ו (8 יולי 1986) או קיבל תשובה, אולם היא אינה מספקת אותו, רשאי להגיש ערעור לבית המשפט עד ליום י"א בתמוז התשמ"ו (18 יולי 1986). ערעור כזה, פטור מאגרה, יוגש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיג במזכירות של כל בית משפט שלום או מחוזי.
5. הצגת רשימות בוחרים משלימות לתושבי הרשויות המקומיות מחוסרי אזרחות ישראלית. בהתאם לסעיף 16(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה – 1965, יוצגו יחד עם רשימות הבוחרים לכנסת גם רשימות בוחרים משלימות (נספחים) הכוללות את שמות התושבים שאינם אזרחי ישראל. ברשות מקומית שאין בה נספח, תוצג הודעה על כך. כל האמור בפסקה 4 בקשר להגשת בקשות/עררים וערעורים חל גם לגבי הרישום או אי־רישום בנספחים.
6. מקומות ההצגה. ואלה מקומות ההצגה ושעותיה לפי קבוצות ישובים:
מקומות ההצגה:
בכל לשכות מרשם אוכלוסין אזוריות ונפתיות של משרד הפנים מוצגים פנקסי הבוחרים של כל הרשויות המקומיות שבסביבתן של אותה נפה.
בכל רשות מקומית תתקיים ההצגה במשרדי העיריה או המועצה המקומית.
שעות ההצגה: במשך כל התקופה הנזכרת בפסקה 3 לעיל תתקיים הצגה בשעות העבודה הרגילות הנהוגות במשרדים בהם יוצגו רשימות הבוחרים.

קבוצת ישובים "א" (רשויות מקומיות)
נוסף להצגה כנ"ל תהיה ההצגה גם במקומות נוספים כמפורט להלן לפי סדר הא' ב' של שמות הרשויות המקומיות:

ירושלים
לשכת המודיעין של העיריה, רחוב יפו 34
מחלקת המים של העיריה, רח' יפו 212, בית "אלה"
בית העיריה, רחוב ריסטוריס הקדוש
אשדוד
סניפי העיריה לשכת המודיעין – שבמרכז מסחרי א' ו־ד'
מתנ"ס בי"ס לבנות, רובע ד'
אשקלון
מרכז אפרידר, לשכת המודיעין
שכונת שמשון, בניין מחלקה סוציאלית (מספר 413)
באר־שבע
הלשכה לפניות הצבור, רח' הרצל
המתנ"ס, שכונה ד'
בני ברק
רחוב השומר, תחנת מכבי אש
רחוב עוזיאל, בי"ס עציון שכון מרכז בעלי מלאכה
בת ים
משרדי יחידת הפקוח, רח' ויצמן 5 א'
בי"ס התחיה רחוב הזב 7, רמת יוסף
גבעתיים
רח' בצורה 10, סוכנות הדואר
הרצליה
רח' הבוסתן, משרדי העיריה (סניף)
רחוב העבודה 14, במשרדי העיריה (סניף)

חדרה
גבעת אולגה, בי"ס אור לטף
שכון אליעזר, בי"ס קפלן
חיפה
ועד נוה שאנן, רחוב טרומפלדור 29
קרית חיים, משרדי העיריה, רח' אחי אילת 27
ועד הר הכרמל, רח' מוריה, בית קלנוע מוריה
טבריה
טבריה עילית, משרדי חברת עמידר, שכון ד'
מעלות תרשיחא
משרד המועצה המקומית מעלות
גנון הילדים, בית מועץ דאוד, תרשיחא
נתניה
שכון דורה, בי"ס סיני
שכון דיור לעולה, ביה"ס
קרית צנז, בי"ס ממ"ד
שכון ותיקים – בי"ס אלומות
עפולה
עפולה עילית – בי"ס ממלכתי אלומות
עכו
בי"ס ביאליק, עכו צפון
בי"ס רמב"ם שכונות

פתח תקוה
מעברת עמישב, בי"ס ממלכתי בית יד לבנים
צפת
בית התרבות, שכון כנען
קרית גת
משרדי קופת חולים, שדרות גת
ראשון לציון
משרדי העיריה, שכון מזרח רח' העליה
משרדי העיריה, רמת אליהו
רחובות
בי"ס ממלכתי דתי שערים
בי"ס ממלכתי כפר גבירול
רמלה
בי"ס ממלכתי שרת, שכ' ג'ואריש
רמת גן
בנין הספריה המרכזית חיבת ציון 16
רח' הדר פנת רח' התקוה, בי"ס ממלכתי הגבעה
משרדי המח' לשרותים חברתיים, רח' אצל 2
תל אביב־יפו
בבניני המוסדות: רח' ברודצקי 19; קהילת ורשה 73, הדר יוסף; עולי הגרדום 46, רמת החייל; דרך השלום 20, שכ' בביה; דרך שלמה 136, שכ' שפירא; נחל הבשור 3, יפו

בכל הישובים הנמצאים בתחומי המועצות האזוריות או בספרלן תיערך ההצגה במשרדי הועד המקומי או המזכירות שבכל ישוב וישוב.

קבוצת ישובים ב' (ישובים מחוסרי מעמד מוניציפאלי)
שעות ההצגה: במשך כל תקופת ההצגה יוצגו רשימות הבוחרים בין השעות 4 אחה"צ ל־7 בערב.
מקומות ההצגה: בכל ישוב וישוב במזכירות הישוב או במשרד המוכתר.
ביתר המקומות יוצגו רשימות הבוחרים כמפורט להלן ולפי סדר הא' ב' של שמות המקומות:

אביר יעקב, אורנים – במזכירות
אבטאן, אום אל קוטוף – בביה"ס
ברעינה, ברטעה – בביה"ס
[illegible]ה – בית מוחמד קאסם ג'בר
[illegible] מכמור: 1) בית חוסין קאסם
[illegible]דאת: 2) בית מוחמד חסין גריד
[illegible]אלין – בביה"ס
[illegible]אבים – בית מוכרי מוחמד עוזר
[illegible]שאת – בית עלי אלמוחמד
[illegible]לי – ביה"ס
זרזיר – ביה"ס הממלכתי
זבידאת – ביה"ס
זבידאת – בית מאלח הגו תלאל
ולפה – בית ה[illegible] הממלכתי
חמדונאים – במזכירות
חואלד – בית אחמד חואלד
חוגיירת הזהה – ביה"ס

חלף – בית כבאל דיב והמ
כזבה – ביה"ס
כאבול, כפר כנד – ביה"ס
כפר המכבים – בבנין עירית רמת גן
כן במרכז הישוב
ואדי חמאם – בבית עטייה נוס
לוד – גבל התעופה – בבנין עירית לוד
מזבטון, מעאריה, אשירפה – בביה"ס
מזאריב – בית סלאם דיב אל הכין
מתנה ישראל – במשרד המועצה האזורית מזרעים
סקאת ספייה – בבית שחאדה ספירה
בין – בביה"ס

גג'ראת – בית מוחמד עיזם אל חאלד
סאלם, מוקם – בביה"ס
טלוזה – בלשכת מרשם האוכלוסין, עכו
כואעד מאנה – בבית עבדאללה גיסלה
כואעד סודה – בית חאלד סואעד
סעאידה (אום אל גנם) בבית צלאח מוסא סעאידה
טבניה – בבית שיתור טבניה
עוזר, עין אל אסד, עילות עילבון – בביה"ס
עארה – בסוכנות הדואר
עין אפרים – במזכירות
עבצנה – בבית חאלד חליחל
ערב סבבנין – במו"ס בבית כבנון
רוקאנה, ראש עלי – בביה"ס

באהלי שבטי הבדוים שבנפת באר שבע – במנורות האספקה של הקצינואים שבכל ישוב וישוב.

י' באייר תשמ"ו
19 במאי 1986

הרב יצחק פרץ
שר הפנים

לבד

את ההחלטה לסיים את תפקידו כאלוף פיקוד הצפון קיבל אלוף אורי אור (בתמונה) מבלי להתייעץ עם קציניו. מקורביו של האלוף. אור אמרו כי החליט לסיים תפקידו בצפון בעוד שלושה שבועות, בין השאר משום שלא היה לו נוח שאלוף בצה"ל ימתין לתפקיד אותו הוא ממלא וגם משום שהבין כי בחירת תפקידו הבא עלולה להימשך פרק זמן ארוך. עתה מתארגנים כל מכריו ומוקיריו של אורי אור בצפון למסיבות פרידה הפרות בשל ההתראה הקצרה שהעניק להם.

שמעון וייס

מתנגחים

יום של התנגחויות היה אתמול בין שר הקליטה, יעקב צור לבין ראש המחלקה לעליה בסוכנות, חיים אהרון. הדבר התבטא בין השאר בשתי מסיבות עתונאים שהיו אתמול בנושא השפל בעליה. שר הקליטה זימן את המסיבה הראשונה בנושא. באופן מפתיע, זימן אהרון מסיבת עתונאים לתגובה. צור הטעים במסיבת העתונאים כי 99 אחוזים מעובדי מחלקת העליה של הסוכנות משתפים פעולה עם משרדו. אהרון לעומתו לא זו בלבד שקרא לסגירת משרד הקליטה אלא שהאשים את המשרד בכך שהתמוססות מערכות הקליטה גורמת לשפל בעליה.

טובה צימוקי

שיתוף פעולה

הסכם עקרוני על שיתוף פעולה בין הטלוויזיה לבין התיאטראות בישראל הושג אתמול בפגישה בין ראשי רשות השידור עם מנהלי "הבימה", הקאמרי, תיאטרון באר שבע והתיאטרון המסחרי. בפגישה סוכם על הפקת מחזות לטלוויזיה בהשתתפות שחקני התיאטראות והאמורים כדי להרחיב את מעגל שוחרי התיאטרון בארץ. מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת אמר בדיון כי קיים אינטרס משותף לטלוויזיה ולתיאטרון. מנכ"לי התיאטראות העלו את מכלול הבעיות הסבוכות הקשורות בהתאמת הפקתו של מחזה לשידור בטלוויזיה והעלויות הכרוכות בכך.

יעל אדמוני

אימוץ

מועצת פועלי ירושלים אימצה אתמול את אסיר ציון, יוסף ביגון (בתמונה). האימוץ יתבטא בפניות לכל האיגודים המקצועיים בבירות אירופה עימם יש למועצת פועלי ירושלים קשרי ידידות כדי שיפעילו את קשריהם והשפעתם במוסקבה לשחרורו של ביגון. מזכיר מועצת פועלי ירושלים, ניסן הרשה, הודיע כי יפנה לראש הממשלה שמעון פרס ולשר החינוך יצחק נבון בבקשה כי ידרשו במשנה מרץ לשחרורו של ביגון. כן תקיים מועצת הפועלים פעולות ציבוריות בקרב נוער ועולים להסברת מצוקתם של אסירי ציון והעלאת התביעה לשחרורם.

יעל אדמוני

החבר ה־39

מנכ"ל הסתדרות המורים, יצחק ולבר (בתמונה), צורף אתמול לועדה המרכזת של ההסתדרות. בכך הסתיים מאבק בן חודשים שניהלה הסתדרות המורים למען הכללתו של נציגה במוסד הביצועי של ההסתדרות, מאבק שהוכרע למעשה על־ידי היועץ המשפטי של ההסתדרות. מספר חברי הועדה המרכזת גדל בכך ל־39. אתמול גם הורכבה ההנהלה של רשות השיפוט בהסתדרות. כחבריה ישמשו עו"ד אמנון ברימן, עו"ד בתי אוריה, רפי גמליאל, עו"ד אהרון הולסבניין ויוסף ברמי. ועדת מבקר ההסתדרות מונתה אף היא ובה חמישה חברים: חמודה איש־שלום, שמואל כהן, צבי נתנזון, דוד סטל וצבי שיסמן.

חיים באור

בית משלו

במסיבת עתונאים שערכו אתמול קבלו ממלא מקום מנכ"ל התיאטרון לילדים ולנוער, ד"ר שוש אביגל והמנהלת האמנותית של התיאטרון, פנינה גרי, על כך שלתיאטרון אין עדיין בית משלו, למרות מספר ההפקות השנתיות הגדול ומספר הצופים הרב (700 אלף) ועל כך כי את המחזות הם נאלצים לערוך במקלטים ובמרתפים. עוד מבקש התיאטרון לילדים ולנוער כי משרד החינוך והתרבות ישווה את התמיכה בו לזו הניתנת לתיאטראות אחרים. [illegible] בכינוס אלא גם הודעה על רפרטואר מגוון לשנה הבאה. רפרטואר מקורי רובו (בכולל 12 מתוך 13 מחזות) כשהנושא המרכזי הוא סובלנות, כאחד מן האספקטים של חינוך לדמוקרטיה. סובלנות בין יהודים לערבים (בהצגה על־פי ספרה של דניאלה כרמי "הפיצוץ ברחוב אהלן"); בין דתיים לחילוניים (בסדרה של מחזות שכתבה מרים קייני) וגם בין אחים (על־פי מחזה שכתבה גורן אגמון). עוד ברפרטואר התיאטרון לשנה הבאה מחזה שכתב יוסי הדר "מאניה, מאניה", על חייה של מאניה שוחט ומחזה על־פי ספרו של חיים גביר "ספורו של הצב מר גדעון ששוני".

יוצא הדופן

ברביעייה שלוותה אתמול בנגינתה את מסיבת יום ההולדת ה־70 של הפרופ' אפרים קציר במכון ויצמן בלט במיוחד הפסנתרן. שלא כמו חבריו חגי שחם, הוויולן, ידיב אלתני והצ'לן צבי פלסר, לא היה הפסנתרן ישראלי. היה זה אחד ממשתתפי הכנס המדעי שנפתח באותו מעמד, חתן פרס נובל הפרופ' מנפרד אייגן הגרמני (בתמונה).

דני צדקוני

לשנה הבאה

הנהלת קרן תל־אביב לספרות ולאמנות על־שם יהושע רבינוביץ אישרה בימים אלה את תקציבה ואת תוכנית עבודתה לשנת הכספים הנוכחית. מליון וחמש מאות אלף שקלים יחולקו כמענקים לעידוד היצירה המקורית ודגש מיוחד יושם השנה על הפעילות הקהילתית והחינוכית. גם שני פסלים סביבתיים יושלמו השנה. האחד של דני קרוון בגן אדית וולפסון והשני של ישראל הדני בגן שינקין. אגב, בדירקטוריון של הקרן, בראשותו של ראש העיר שלמה להט, נערכו השנה חילופי גברי: מטעם קרן פרץ נפתלי נתמנו כדירקטורים חדשים צבי זמיר, יצחק לבני וזאב עזר ומטעם השותפים האחרים נתמנו שלמה בר־שביט, שולמית ולנשטיין ושולמית לפיד.

ביטוח מתוגבר

לפני כשבוע חתם מנכ"ל "הסנה", אלפרד גולין (בתמונה), על הסכם ייצוג בלעדי בישראל של האוניון דה אסוראנס דה פארי, חברת הביטוח הגדולה ביותר בצרפת. בטקס שנערך בפאריס, הרשימה את גולין במיוחד נשיאת החברה, איבט שאנטנייה, המכונה "האשה החזקה ביותר בצרפת" שהיתה, אגב, מועמדת לתפקיד שר בממשלה האחרונה וסרבה. את סוכנות הביטוח של החברה הצרפתית ינהל בארץ עו"ד דוד פראוס, משנה למנכ"ל חברת הביטוח הישראלית ויו"ר מועצת המנהלים שלה יהיה אלפרד גולין. הסוכנות תפעל בשטחי ביטוח כללי, ימי וחיים, בביטוחים פקולטטיביים וביטוחי משנה.

שגרירה של ספרד בישראל, פדרו לופז, ביקר אתמול בבית הועד הפועל ונועד לשיחה עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. מסתבר שגם אביו של השגריר הספרדי היה קונסול ספרד בירושלים, לפני 35 שנים. ובאחד הימים, כאשר עברו האב ובנו לירושלים המזרחית, דרך מעבר מנדלבאום, פתחו עליהם הירדנים באש מחומות העיר העתיקה. הקונסול ובנו הסתתרו מתחת למכונית השרד של הקונסוליה במשך כשעה עד שכוחות צה"ל חילצו אותם.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

עליות שערים חדות במניות

מאת חדוה בר

צבירה בכספים, גדולה בקרנות הנאמנות יחד עם כניסה של משקיעים פרטיים להשקעה ישירה בשוק המניות, גרמו אתמול להתפרצות של עליה במניות השוק הפתוח.

גם מניות הבנקים [illegible] ביקוש [illegible] של 5.5 מליון [illegible] לעליות שערים של 0.6 עד 1.1 אחוז במניות הבנקאיות.

התנועה "הדולרית" במניות [illegible] 11.8 עד 3.5 אחוזים. [illegible] צבירת הכספים הגדולה [illegible] אתמול בקרנות הנאמנות [illegible]

[illegible]

ביקוש גדול לצמודי מדד

[illegible] של 5.5 מליון [illegible] שרי ביקוש [illegible] 0.5% עליה עד

[illegible]

צבירה בקרנות

בקרנות הנאמנות [illegible] אתמול צבירה כספית של 8 מליון שקל.

[illegible]

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אר.דה. ש	18000	20.0			-20.0
הספנות 0.1	1177 תב	4192	+107	+10.0	+6744
הספנות א 0.5	757	1821			+51.0
הספנות אפ 2	840 תב	3356	+70	+9.1	+5485
כללי לא בהסדר	28350	33.0	+150	+.5	+13.0
בנק מפ' אמרק .1	— הפסקת מסחר —				
בנק מפ' אמרק .5	— הפסקת מסחר —				
בנק מפ' אמ אופו	— הפסקת מסחר —				
דנות א 1.0	— הפסקת מסחר —				
דנות 5.0	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3555	2923	+70	+2.0	+3938
פ.יב.י. 0.5	3790	2195			+849

בלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	80750	670	+850	+1.1	+1929
אידיבי ב 100.0	81200	4.0	+700	+.9	+48.0
אידיבי בכ א ש	494200				-1.0
אגוד 0.1	60400	238			+13.0
דיסקונט ב	103600	33.0	+600	+.6	+118
דיסקונט א	103800	86.0	+100	+.1	+135
דיסקונט שה ב	12220	129	+70	+.6	+197
המזרחי ש	33400	850	+190	+.6	+1499
המזרחי ב	35700	9.0	+50	+.2	+194
המזרחי שה 9	15220	32.0	+150	+1.0	+388
הפועלים מבכ	116100 תב	1.0	+949	+.8	+1.3
הפועלים ש	54900	1066			-18.0
הפועלים ב	55100	112	+100	+.2	+439
כללי א 1.0	141750	28.0			+42.0
כללי אפ 9	138000	1.0	+1500	+1.1	+20.0
כללי שה 5	107450	1.0	+500	+.5	+29.0
כללי שה 7	6910	80.0	+10	+.1	+66.0
כלל 100.0	34946	1698	+346	+1.0	+7927
כלל שה 9	47150	229			+66.0
כלל שה 11	13210	491			+39.0
מימון ומסחר 1.0	47200				
מימון ומסחר 5.0	26000 תב	3.0	+1610	+6.6	+3.0

בנקים למשכנתאות

ארים 0.1	16000	168	+300	+1.9	+7.0
לאומי משכנתא' ש	5407 תב	503	+300	+5.9	+1378
לאומי משכנתא' ב	5407 תב	30.0	+277	+5.4	+129
כרמל ש	4000	217	+150	+3.9	+793
כרמל שה 1	2850				
בנק ב' 5.0	5998	250	-12	-.2	-51.6
פת משכ ש	1505 תב	2299	+95	+6.7	+4413
משכן ב ש	2200	1186	+50	+2.3	+1469
עצמאות 0.1	6110	318			-72.0
טפחות מבכ ש	14060 תב	93.0	+1280	+10.0	+166
טפחות רג ב	13200	201			-36.0
טפחות שה 1	7730	5.0	-20	-.3	-5.0
טפחות שה 2	3800	130	+100	+2.7	+125
יעסוד 1.0	1543	533	+73	+5.0	+305
יעסוד 5.0	662	919	+7	+1.0	+1581
בירב 1.0	4401	619			-238

מוסדות מימון

שלוחה א ש	411 תב	20909	+21	+5.4	+20549
ההלואות מבכ א	58000 תב	52.2	+4750	+8.9	+119
הלואות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	5564	410			+52.0
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	606	1240			-304
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	8560	170	+180	+2.2	+285
כלל ליסינג 0.5ב	5890	216	+127	+2.2	+81.0
כלל לסינג אג'חו	10549	27.0	-11	-.1	-32.0

ביטוח

ארדב 0.1	999	835			+247
ארדב א 0.5	485	1666			-45.0
כמה כשנה 0.1	1090 תב	341	+50	+5.3	+499
כמה כשנה 0.5	365	2251	+15	+4.3	+5219
הדר 1.0	2474 תב	1259	+124	+5.3	+1623
הדר 5.0	1425 תב	4509	+130	+10.0	+6249
הסנה ש	570	52763	+10	+1.8	+37474
המגיקס 0.1	1560 תב	691	+90	+6.1	+783
המגיקס 0.5	839 תב	1502	+76	+10.0	+5716
המסחר-הראל 1.0	6920	57.0	+200	+3.0	+22.0
המסחר-הראל 5.0	3150	90.0	+20	+.6	+90.0
יודיה 0.1	— הפסקת מסחר —				
יודיה 0.5	— הפסקת מסחר —				
מנורה 1.0	7852 תב	45.0	-550	-6.6	-112
מנורה 5.0	3599	134	-36	-1.0	-324
סהר ג 1.0	4750	250	+50	+1.1	+104
סקורינס 0.1	2860 תב	1618	+260	+10.0	+4173
צור ש	2100	1311			+158
ציון החזקות 1.0	17000	46.0			-46.0
ציון החזקות 5.0	4650	59.0			-57.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאצא 1.0	3900	113	+100	+2.6	+105
אינטרנאצא 5.0	1360	724	+60	+4.6	+607
אינטרנאצא אפ 1	840	1407			-1428
מארד עזרא 1.0	4937 תב	287	+449	+10.0	+457
מארד עזרא אפ 1	4549 תב	137	+449	+11.0	+408
שהם 1.0	— הפסקת מסחר —				
שהם 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	860	1231			-86.0
קריסטל 1.0	4449	114			-14.0

קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר הנפקה	מחיר הפדיון	שם הקרן	מחיר הנפקה	מחיר הפדיון
אב	3903.34	3848.20	לבסקיט	95753.78	93940.36
אביקה	29704.01	29413.05	לפיד	10216.05	10020.49
אגוד	196.74	192.89	לקח	1465.12	1435.47
אדיר	1311.57	1285.47	לשם	780.41	764.64
אדם	1700.84	1668.50	מגדל	959.89	940.62
אופיר	1526.26	1496.19	מגמה	2739.00	2712.7
אור	412.72	404.04	מגד	199.41	196.56
אורית	161.36	156.10	מגוון	2600.70	2576.7
אורלי	20671.30	20421.86	מגל	611.86	599.98
אורן	594.33	582.94	מור	1203.10	1187.00
אייל	2954.13	2897.18	מורן	639.34	633.28
איילת	3792.22	3708.69	מנורה	24187.50	23548.22
איריס	3956.80	3869.49	מנור	736.34	722.05
איתן	570.05	558.18	מעוז	3064.00	3004.30
אלון	501.75	491.30	מעיין	655.90	643.47
אלמוג	568.07	576.56	מכשה	812.97	797.17
ארז	662.93	650.35	מרגלית	1008.64	989.16
אתי	116.21	114.18	מרום	939.97	921.85
אשל	165.10	161.87	נוגה	20692.15	20385.16
אתגר	190.93	189.06	נטף	623.60	611.82
ברולה	1734.12	1700.91	נשר	378.67	371.16
ברוש	379.55	372.20	נילי	4016.18	3956.23
ברק	387.54	379.78	סביון	434.05	425.51
בשמת	762.14	747.12	סגולה	119.72	117.36
גברים	1145.45	1123.13	סלע	809.83	793.81
גבע	839.51	826.97	סנונית	563.75	552.67
גדין	574.26	563.10	סער	609.62	598.11
גיא	7659.66	7545.61	ספיר	533.70	531.05
גיל	2222.11	2180.55	עדיף	648.28	636.10
גלית	506.30	500.06	עדית	1682.08	1649.14
דובדבן	283.52	282.31	עידן	5767.16	5684.40
דוכיפת	540.52	529.91	עמבר	1188.25	1161.70
דולב	195.91	191.79	ענת	2034.87	2018.56
דורון	1226.65	1203.31	עפרוני	541.91	529.96
דותן	218.31	214.04	ערמון	150.39	147.46
דליה	394.94	387.17	פאר	1238.19	1214.06
הדור	3324.25	3261.30	צבר	539.85	529.17
הדר	279.16	373.72	צופית	—	—
הדס	29223.63	29120.50	צביר	838.53	820.52
הוד	398.13	390.29	צביה	6311.17	6221.76
הבית	2493.95	2439.21	צבית	1507.50	1478.78
זוהר	15823.08	15588.41	קלע	1708.87	1700.33
זיו	15004.57	14781.97	רונית	15439.92	15321.83
זמיר	670.86	657.95	רקפת	513.38	505.27
זהרית	133.25	130.31	רקיע	658.21	644.20
חליפה	110.18	109.69	שביט	631.52	619.24
חלמיש	560.16	549.25	שחם	837.49	817.27
חן	106.92	108.49	שירה	31715.27	31101.51
חצב	1189.28	1162.00	שמיר	68057.92	66729.22
טל	4061.96	4013.10	שנהב	556.48	548.61
יעל	638.65	626.37	ששון	569.72	555.80
יהלום	1626.58	1595.79	שקד	164.26	161.00
יהודית	32517.61	32226.11	תאנה	172.71	171.94
יערה	552.11	539.93	תבור	742.29	732.18
ירדן	771.56	756.72	תהילה	371.11	369.26
כחל	121.82	119.42	תרזה	95.56	93.46
כלנית	436.11	427.53	תרשיש	406.17	401.2
כספית	627.89	621.41	תפוח	181.02	177.52
כרמל	118.55	116.13	תמר	176.06	174.76
כתר	906.14	888.23	תרשיש	1279.71	1254.84
להב	3431.60	3366.67	השרי	379.40	373.98

רסק 0.1	31000				
רסק 0.5	8904 קו		+424	+5.0	+783
שופרסל א 2.0	4950	2043	+150	+3.1	+2786
שופרסל ב 10.0	3270	5814	+150	+4.8	+8157

שרותים

רלק ב ש	5400	1782	+170	+3.3	+3422
הראל 1.0	2820	56.0	-30	-1.1	-125
הראל 5.0	1449	163	-46	-3.1	-152
ספנות הספקה 0.1	10150	155	+150	+1.5	+147
ספנות הספ' 0.5א	4120	142	+135	+3.4	+327
קידר 0.1	2250 קו		+107	+5.0	+3879
קידר 1.0	412	7377	+11	+2.7	+7462
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	5200	144	-121	-2.3	-76.0
מחסני ערובה 0.5	1601	1423	+1	+.1	+167
קנטורסיום 0.1	1665	690			-231
קנטורסיום 0.5	1101	939	+31	+2.9	+2149
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9990	18.5	+110	+1.1	+11.5
גלי זוהר 5.0	3240	45.0			-41.1
מלונות דן 1.0	4000 תב	207	+300	+8.1	+425
מלונות דן 5.0	2770	133	-30	-1.1	-133
חוף האלמוג 0.1	5050	127	+40	+.8	+116
כנם 1.0	• 2374	20.0	-125	-5.0	-30.0
• ביצוע חלקי 66.66%					
מלונות ירדן 1.0	3190	338	+144	+4.7	+331
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשוב

דטה מיכון 1.0	4100	168	-90	-2.2	-246
ת.י.ל.ק. 1.0	11950	7.0	-30	-.3	-3.0
יעבא 1.0	4100	454	+100	+2.5	+149
יעבא אפ 1	3600	135	+191	+5.6	+167
כלל מחשבים 1.0	6468	145	+308	+5.0	+153
מ.ל.ל. 1.0	8540	92.0			-72.0
מ.ל.ל. 5.0	4179	225	-1		-263
מסוב מחשבים 1.0	2750	199	-100	-3.5	-27.0
ניקוב מחשבים .1	— הפסקת מסחר —				
ניקוב מחשבים .5	— הפסקת מסחר —				
תים מחשבים 1.0	1890 תב	1073	+100	+5.6	+2859
תים מחשב אפ 1	18000	30.0			-30.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבוהם גינדי 1.0	418	1827	-17	-3.9	-1391
אבוהם גינדי 5.0	290 תב	1605	-30	-9.4	-2247
ארון מבנים 1.0	690	632	-31	-4.3	-1045
ארון מבנים 5.0	358	2204	-17	-4.5	-2646
אזורים 1.0	649	26179	+12	+1.9	+17078
אילון 1.0	378	5804	-6	-1.6	-6890
אילון אפ 1	1400	420	-40	-2.8	-588
אל-רוב 1.0	3624	550	+10	+.3	+124
אל-רוב 5.0	3599	850	+10	+.3	+705
אמנונים 1.0	1755 תב	1200	-195	-10.0	-1048
אמנונים אפ 1	1699	70.0	-1	-.1	-156
אפריקה 0.1כח	35350	114			-38.0
אפריקה 1.0כח	25630	419			+46.0
אפריקה אפ 5	22200	50.0	+1543	+7.5	+57.0
ארזים 1.0	1880 תב	576	+140	+8.1	+705
ארלדן 0.1כח	2350	1708	+100	+4.4	+1204
ארלדן 0.5כח	1380 תב	3906	+120	+9.5	+4447
בן-יקר גת 1.0	3400 תב	782	+210	+6.6	+1193
ברנוביץ 1.0	3600	183	+100	+2.9	+191
ברנוביץ 5.0	2480 תב	325	+120	+5.1	+381
דקאר 1.0	4790 תב	1910	+340	+7.6	+2710
דרוקר 1.0	479	1377	+1	+.2	+150
דרוקר 5.0	342	200			-160
דרוקר אפ 1	284	467	+14	+5.2	+4188
הרעד 0.1	6460	49.0	-30	-.5	-2.0
הרעד 0.5	3913 תב	754	+356	+10.0	+597
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2900	2509	+60	+2.1	+2984
גב-ים 0.1	4880	276	+184	+3.9	+266
גב-ים 0.5	2650	611	+54	+2.1	+456
הכשרת הישוב 1.0	49900	117			-134
יסודות 0.1	2535	890	+10	+.4	+150
ישראלום 1.0 בנה	1538	700			-9.0
ישרס 10.0	15750	127			+87.0
כתן פיתוח 1.0	7770 תב	50.0	+370	+5.0	+111
כלל נדלן 0.1	368	24271	+17	+4.8	+43840
לוביר 1.0	3608	212			-12.0
לוביר 5.0	1550	482	+60	+4.0	+399
מ.ת.מ. 1.0	• 2774	499	-146	-5.0	-1076
• ביצוע חלקי 53.30%					
מגורי בניה 1.0	495	3794	+5	+1.0	+2092
מגורי בניה אפ1	365	3464	+5	+1.4	+1655
מדור בסוו 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישכאל 5.0	305 תב	9044	+25	+8.9	+26038
מבנה 5.0	666	2361			-1446
מר-לו 1.0	600 תב	5749	+37	+6.6	+4075
ליבשטין 1.0	475 קו		+23	+5.1	+3982
ליבשטין 5.0	130.0	7150	-3.0	-2.3	-11245
ליפשיץ 1.0	1683	5710			-45.0
ליפשיץ 5.0	733 קו		-38	-4.9	-8937
נאות אביב 0.5	30000	52.0	-1000	-3.2	-47.0
נכסי אזורים 1.0	754	4813	-11	-1.4	-4282
סהר החזקות 1.0	11750	78.0	+350	+3.1	+18.0
סהר החזקות 5.0	7170 תב	230	+600	+9.1	+993
סולל בונה בבכ א	— הפסקת מסחר —				
סופר 1.0	3700	218			-44.0
סופר 5.0	2611 תב	250	+237	+10.0	+156
עמר וכלע 1.0	850 תב	2235	+71	+9.1	+2943
קוסמה 0.1	1729	287	+44	+2.6	+406
קוסמה 0.5	810	1099	+10	+1.3	+20.0
רוגובין 1.0	3600	720	+124	+3.6	+262
רוגובין 5.0	2405	1842			+439
רסקו נכסי	8025 תב	855	+425	+5.6	+639
רסקו רג	7986	573			-59.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2740 תב	511	+140	+5.4	+536
מטעי הדר 0.5	1560	300			-54.0
מהדרין 0.1	5630	293			-4.0
נכסי הדרים 1.0	1123	3926	+20	+1.8	+2422
פרי אור 0.5	2490	468			-315
פרי-הר 5.0	18304	348			-199

תעשייה

מזון ומבק

אכאם 1.0	• 1490	409	-35	-2.3	-161
• ביצוע חלקי 91.90%					
גולדפרוסט 1.0	1585 תב	403	+144	+10.0	+1466
גולדפרוסט 5.0	730 תב	1330	+58	+8.6	+3799
גולדפרוסט אפ 1	820	600	+26	+3.3	+321

תעשייה

מזון ומבק

אכאם 1.0	1525	310	+4	+.3	+169
גולדפרוסט 1.0	1441	313	+20	+1.4	+156
גולדפרוסט 5.0	672 קו		+32	+5.0	+4861
גולדפרוסט אפ 1	• 794	250	-6	-.6	-47.0
דובק מב ש	3480	833	+10	+.3	+8.0
דובק בב ב	3460	882	+70	+2.1	+814
זגלבל 1.0	1313	1590	+63	+5.0	+910
זגלבל 5.0	755 תב	1486	+55	+7.9	+1837
פרי-הר 1.0	2310	894			-333
פרי-הר 5.0	1835	662	+10	+.6	+331
טמפו בירה 1.0	14850 תב	117	+850	+6.1	+91.0
טמפו בירה 5.0	8680	71.0	+85	+1.0	+66.0
יצהר 1.0	1765	1216			-451
יצהר א 5.0	946	978	-10	-1.1	-710
מן 1.0	9800	18.0	+335	+3.5	+14.0
מן 5.0	4700	131	+60	+1.3	+69.0
סנפרוסט 1.0	7850	162			-7.0
עלית 0.1	16080	728	+230	+1.5	+595
עסיס ב 0.5	— הפסקת מסחר —				
שלמה אנגל 1.0	1870 תב	460	-100	-5.1	-245
שמן מבכ ש	7750	716	+297	+4.0	+223

טקסטיל והלבשה

ארגד 1.0	• 870	2986	+30	+3.6	+1473
אופים 1.0	1845	189			-133
אופנת ברוך 1.0	2425	380			-266
אופנת ברוך 5.0	1543	239	+47	+3.1	+245
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	13600	480	+600	+4.6	+306
דלתא-גליל 1.0	4660	853	+120	+2.6	+1044
דלתא-גליל א 3.0	3440	1121	+60	+1.8	+1883
מטוית מאור .1	1510	53.0	-20	-1.3	-43.0
מטוית מאור .5	730	100	+11	+1.5	+742
מטוית אפ 1	511	256	-19	-3.6	-256
ויטלגו 1.0	3970	425			-368
ויטלגו 5.0	2900	143	-30	-1.0	-667
ורדינון 1.0	4208	341	+120	+2.9	+450
זיקית 1.0	7600	177	+40	+.5	+141
זיקית 5.0	6541	400	+191	+3.0	+481
טיב-טוב 1.0	— הפסקת מסחר —				
טיב-טוב אפ 1	— הפסקת מסחר —				
לודזיה בלר 0.1	1852 תב	117	-126	-6.4	-191
לודזיה 0.4	913	3405			-1503
ליגת 1.0	1230	1078	+30	+2.5	+612
מיס גליקר 1.0	828 תב	1903	+72	+9.5	+2545
מקס 0.1	29450	25.0	-1550	-5.0	-111
מקס 0.5	12000	162	-600	-4.8	-122

כיים 1.0	11450	93.0	+400	+3.6	+75.0
כיים 5.0	5400	372	+160	+3.1	+563
עמק 1.0	2150	318			-8.6
פולגת א 0.1	9500	562	+130	+1.4	+420
פולגת ב 0.4	6650	1588	+200	+3.1	+3016
פולימר א 0.5	7230	263	+120	+1.7	+171
פרגוד 1.0	2259	860	+80	+3.7	+820
ניפור כמרינה	15350 תב	242	+750	+5.1	+170
תעש הגרדן 1.0	3717 קו		+177	+5.0	+8355

מתכת ומוצריה

אוקמון 5.0	2105	769			+102
אורדן 10.0	11950 תב	815	+600	+5.3	+1170
אורדן 50.0	9200	460	+230	+2.6	+684
בבליים ש	12500	23.0	+500	+4.2	+40.0
הנמקו 1.0	13500	129	+425	+3.5	+87.0
הנמקו 5.0	7580	279			+9.0
קופסאות פח 1.0	1110	2462	+20	+1.8	+1851
קופסאות פח 5.0	820	1307			-860
מודגן 1.0	793	811			+681
מודגן אפ א	609	1000	+6	+1.0	+7.0
מתכת טרום 1.0	2460	1076	+70	+2.9	+994
כבלי ציון 1.0	2410 תב	1406	+161	+7.2	+6156
כבלי ציון 5.0	930 תב	5675	+60	+6.9	+11957
כבלי ציון אפ 5	770	2694	+40	+5.5	+4186
קיטנר 1.0	979 תב	3697	+89	+10.0	+7802
קיטנר 5.0	500 תב	7495	+32	+6.8	+9131
נחושתן 0.1	18250 תב	83.0	+950	+5.5	+89.0
נחושתן 0.5	7450	118			-36.0
עוד 3.0	1792	326			-196
ציר פלדה 1.0	8110	552	+90	+1.1	+140
קרגל 1.0	1230 תב	1695	+60	+5.1	+1209
קרגל 5.0	670	2145	+25	+3.9	+2885
קליל 1.0	3050	120	+60	+2.0	+50.0
קליל 5.0	1630	470			+18.0
שלהות 5.0	2330 תב	1087	+180	+8.4	+1349
תעשיות לביב 1.0	1065	482			-52.0
תעשיות לביב 5.0	532	505			+300

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	451200	19.0	+7000	+1.6	+36.0
אליקו 0.1	• 6353	162	+303	+5.0	+232
• ביצוע חלקי 74.60%					
אליקו 0.25 ש	3460	490			-190
אליקו 0.25 ב	3500	174	+100	+2.9	+85.0
אלקטרה 0.1	16370	408	+700	+4.5	+479
אלקטרה א 0.5	7340	1349	+157	+2.2	+1435
אלרון 3.0	403000	22.0			+1.0
אריה 0.02כח	34101	124	+1		+45.0
כלל תעש אלקטר	2700	3434			-726
ספקטרוניקס 1.0	2115 תב	3461	-235	-10.0	-4072
ספקטרוניקס 5.0	1517	4169	-30	-1.9	-3428
מיכונגר 1.0	2295	1196	-120	-5.0	-1024
מיכונגר 5.0	1140	1823			+46.0
ציקלון 1.0כח	3145	424	+25	+.8	+361
ציקלון 5.0כח	1440	1001	+60	+4.4	+2353
קנגסטון אורלד .1	4715 תב	973	+615	+15.0	+1460
קנגסטון אורלד .5	3461 תב	1169	+315	+10.0	+1089
ת.א.ת. 1.0	4008 קו		+191	+5.0	+5981
ת.א.ת. 5.0	1870 תב	6058	+154	+9.0	+10930
ת.א.ת. אפ 1	16200 תב	92.0	+1503	+10.2	+119
תדאה 1.0	6100	20.0			-24.0

מוצרי בניה

אר.מ.כלל בנין 1.	835	2694			-1082
אלקול 5.0	11450 תב	192	+1005	+9.6	+176
אקרשטיין 1.0	1540	736	+70	+4.8	+791
אקרשטיין 5.0	1189	540	+39	+3.4	+151
בטון תעיר 1.0	13000	36.4	-83		-6.4
בטון תעיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	4552		-240	-5.0	-454
בר-כון 5.0	1480	487	-70	-4.5	-1083
המסולל 1.0	— הפסקת מסחר —				
המסולל 5.0	— הפסקת מסחר —				
כרמואבסט 1.0	9000	39.0	+145	+1.6	+12.0
כרמואבסט 5.0	2749	657	-56	-2.0	-140
ת.ל.ב. 1.0	1115	674	-5	-.5	-757
ת.ל.ב. 5.0	620	801	+6	+1.0	+990
מזרד הטק מתעש	4190	292	-220	-5.0	-146
כוהאריה ולפבן 1	— לא נסחר —				
כוהאריה ולפבן 5	11090	2.9	-9	-.1	-2.9

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	19000	160	+650	+3.5	+181
אלאסם ב 200.0	1500	959			-124
גל תעשיות 4.0	11495	177	-605	-5.0	-560
גל תעשיות 5.0	5760	889	+20	+4	+948
דקסטר 1.0	3287	86.0			-52.0
דוכנים 0.1	5633	263	+268	+5.0	+258
דוכנים 0.5	1585	1513	+95	+2.9	+1721
היפה כימיקל 10.0	848	5974			+890
מבע ש	55000	146	+1970	+3.7	+171
מבע אפ 4	50000	6.0	+1300	+2.7	+10.0
ליפסקי 1.0	1305	349	-15	-1.1	-302
ים המלח 0.1	15240	1042	+150	+1.0	+936
מכתשים 10.0	529	30024	+23	+4.6	+47900
מקסימה 1.0	7900	129	-75	-.9	-34.0
מקסימה 5.0	2890	270			-242
נקה כימיקל 1.0	3500	457	+160	+4.8	+495
סנו 1.0	10050	172	+390	+4.0	+148
סנו 5.0	6300 תב	410	+460	+7.9	+453
פרס כימיקל 1.0	6080	68.0	-20	-.3	-42.0
ת.ג.ל. 1.0	2650 תב	396	+148	+5.9	+285
ת.ג.ל. 5.0	1691	261	+1	+.1	+241
תיא 5.0	5200	240	+100	+2.0	+159
פורטארם 10.0	11635 קו		+554	+5.0	+952
תרד א 5.0	5600	543	+230	+4.3	+161

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4675 תב	186	+225	+5.1	+123
דפרון 5.0	2530	94.0			-31.0
ת.ב.ן. 1.0	2845	708	-150	-5.0	-389
יאה 1.0	5412	128	-18	-.3	-38.0
לבידי אשקלון .1	516	6579			-3931
לבידאשקלון אפו	810	1574	-10	-1.2	-1881
מולט ב 0.5	24100	48.0	+160	+.7	+59.0
מפעלי ניר 10.0	188000	129	+8900	+5.0	+239
סקאנייה 1.0	3308 קו		+158	+5.0	+2214
רים 0.1	4185	155	+185	+4.6	+213
רים 0.4	2500	279	+100	+4.2	+259
תעל ב 0.2	15000	689	-750	-4.8	-798

תעשיות שונות

אלובית 1.0	4850	678			-33.0
אלובית 5.0	3567	200	-2	-.1	-174
אנריין 1.0	4870	508	+102	+2.1	+105
אנריין 5.0	2717	501			-142
הכימיה יוד 1.0	8400	34.0	+100	+1.2	+12.0
דיקה 1.0	5250	116			+10.4
דיקה 5.0	2761 תב	100	+251	+10.0	+258
פולק 1.0כח	7875 קו		+375	+5.0	+560
פולק 5.0כח	4890	262			-111

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6020	228	+100	+1.7	+273
כור בכ' 1.0	5780000	.6	-20000	-3	-5
כלל תעשיות 1.0	1366	15204	+18	+1.3	+23875
באגרי טכנולוגיה	483	1862	-19	-3.8	-3625
מאגריטכנו אפ 1	389 תב	1398	-30	-7.2	-2143

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקר ש	5060 תב	777	+250	+5.2	+1143
אידיבי פתוח 2.0	3910	4177	+150	+4.0	+6114
אינקורה 0.1	1939	1221	+87	+4.2	+835
אינקורה 0.5	1130	1485			-300
אלגר ש	6800	355	+50	+.7	+154
אלגר ב	6860	158	+110	+1.6	+115
אלרן ש	2665	2009	+45	+1.7	+2378
אלרן ב	2835	173	+135	+5.0	+667
אמישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
גחלת 1.0	1540 תב	1805	+140	+10.0	+1077
חברה לישראל 1.0	6700	374	+280	+4.4	+618
חברה לישראל 5.0	3780	1120	+130	+3.6	+1603
וולפסון 0.1	111100 תב	4.4	+10100	+10.0	+8.5
וולפסון 1.0 ש	28000 תב	186	+1400	+5.3	+159
אמבא א 0.5	12600	144	+599	+5.0	+134
פועלים השק ש	4610	1360	+110	+2.4	+929
לאומי השק 0.1	4880	1355	+5	+.1	+1710
דיסקונט השק ש	2400	7789	+91	+3.9	+16672
מזרחי השק ש	16350	65.0			-88.0
כור השק אפו 124	9800	13.0			-8.0
חירון 1.0	2050 תב	130	+150	+7.9	+201
חירון 5.0	696	1745			-1794
יצוא ש	12400 תב	701	+1040	+9.2	+955
ירדן א 0.1	3770	861			-302
כלל ישראל 10.0	2370 תב	4593	+155	+7.0	+11225
כלל ישראל 50.0	1860	914	+85	+4.8	+2180
לנדיק 0.1	9400	31.0	+190	+2.1	+24.0
לנדיק 0.5	2860	252	+100	+3.6	+401
מגוד 0.1	540	2756	+17	+3.3	+839
מגוד א 0.5	365	2252	+15	+4.3	+1791
עוז השק ב 0.1	2900	358	-150	-4.9	-165
עוז השק ג 0.5	1178	705	-40	-3.3	-586
פז השק ש	23400	278	+600	+2.6	+161
פמה א 0.1	8820	30.0	+2		+44.0
פמה 0.5	4220	641	+10	+.2	+376
פריון ב 2.5	2780	925			-224

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	430 תב	2349	-44	-9.3	-3785

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	2700	304			-29.0
דלק חיפושים 5.0	1440	1500			+196
דלק נפט אפ 2	758	720	-32	-4.2	-1173
פז חיפושי נפט	12500	64.0			+14.0
סראויל 1.0	— הפסקת מסחר —				
סראויל 5.0	— הפסקת מסחר —				
יו.א.ל. 5.0	1480	1655	+40	+2.8	+2824
מ.ב.ן. 1.0	2426 תב	663	+221	+10.0	+881
מ.ב.ן. 5.0	1100	1502	+50	+4.8	+1881
סיסמיקה 1.0	— הפסקת מסחר —				
סיסמיקה 3.0	— הפסקת מסחר —				
פראויל ב 0.3	3350 תב	149	+250	+8.1	+188
צפון אגר נפט 1.	— הפסקת מסחר —				
צפון אגר נפט 5.	— הפסקת מסחר —				
צפון אגר נפט אפ	— הפסקת מסחר —				
נפטא ש	1340000	2.0	+50010	+3.9	+2.0

נסחרות במט"ח

בויד ס	228	180	+1	+4	+647

שערי מטבע חוץ ביום 18.5.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.44	1.50	1.44	1.50	1.44	1.50	1.4654	1.4836	1.4649	1.4881	1.4649	1.4833	1.4747
1 ליש"ט		2.19	2.28	2.19	2.30	2.19	2.30	2.2347	2.2625	2.2325	2.2605	2.2328	2.2605	2.2492
1 מארק גרמני		0.65	0.68	0.65	0.68	0.65	0.68	0.6639	0.6712	0.6627	0.6703	0.6622	0.6705	0.6669
1 פרנק צרפתי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2079	0.2104	0.2077	0.2105	0.2077	0.2103	0.2091
1 גולדן הולנדי		0.58	0.60	0.57	0.60	0.57	0.60	0.5885	0.5958	0.5880	0.5953	0.5870	0.5952	0.5918
1 פרנק שוויצרי		0.78	0.82	0.78	0.82	0.78	0.82	0.7964	0.8063	0.7966	0.8065	0.7965	0.8063	0.8009
1 כתר שוודי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.20	0.21	0.2055	0.2081	0.2057	0.2083	0.2056	0.2082	0.2071
1 כתר נורבגי		0.19	0.20	0.19	0.20	0.19	0.20	0.1941	0.1965	0.1943	0.1967	0.1944	0.1969	0.1956
1 כתר דני		0.18	0.19	0.17	0.18	0.17	0.18	0.1789	0.1811	0.1793	0.1815	0.1791	0.1814	0.1803
1 מארק פיני		0.28	0.29	0.28	0.29	0.28	0.29	0.2868	0.2905	0.2861	0.2897	0.2865	0.2899	0.2884
1 דולר קנדי		1.05	1.09	1.04	1.10	1.04	1.10	1.0657	1.0790	1.0651	1.0784	1.0645	1.0778	1.0722
1 דולר אוסטרלי		0.98	1.08	1.02	1.09	1.02	1.09	1.0551	1.0682	1.0523	1.0654	1.0517	1.0649	1.0594
1 ראנד דרא"פ		0.47	0.52	0.43	0.59	0.43	0.59	0.6777	0.6862	0.6778	0.6862	0.6782	0.6867	0.6825
10 פרנקים בלגיים		0.32	0.33	0.31	0.33	0.31	0.33	0.3246	0.3286	0.3249	0.3289	0.3244	0.3288	0.3266
10 שילינגים אוסטריים		0.95	0.96	0.92	0.97	0.92	0.97	0.9427	0.9544	0.9431	0.9549	0.9423	0.9547	0.9492
1000 לירטות איטלקיות		0.95	0.99	0.94	1.01	0.94	1.01	0.9671	0.9791	0.9658	0.9778	0.9672	0.9793	0.9720
100 יינים יפאניים		0.87	0.90	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8870	0.8981	0.8836	0.8967	0.8862	0.8975	0.8924
1 דינר ירדני		4.15	4.40	3.95	4.20	4.02	4.23	—	—	—	—	—	—	4.2324
1 לירה לבנונית		—	—	—	—	0.03	0.06	—	—	—	—	—	—	0.5487
1 לירה מצרית		0.78	0.83	0.71	0.76	0.72	0.77	—	—	—	—	—	—	0.8332

דולר יציג: 1.4747 **דולר נוסעים:** 1.75 **דולר שחור:** 1.60–1.61

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	513894.0	
ש4002	519883.0	
ש4003	524509.0	
ש4004	565000.0	
4.25% מלווה פיתוח (שקלי)		
ק-301 תשואה 3.65%		
4101	292.8	+6.8
ק-302 תשואה 4.13%		
4102	115.8	+.2
4103	111.0	+.1
4104	107.4	+.1
ק-311 תשואה 4.38%		
4201	98.4	+.3
4202	96.6	+.3
4203	94.7	+.3
4204	91.3	-.2
ק-321 תשואה 3.97%		
4301	108.1	+.5
4302	102.9	+.5
4303	102.1	+.5
4304	100.5	+.5
3% מלווה פיתוח (גליל)		
ק-201א תשואה 2.40%		
ש3601	32936.0	+67.0
ק-201ב תשואה 2.32%		
ש3602	30465.0	+146.0
ק-2027* א תשואה 2.24%		
ש3603	28437.0	+25.0
ק-202ב תשואה 2.33%		
3604	25456.0	+127.0
ק-205א תשואה 2.37%		
ש3605	23200.0	+21.0
ק-203ב' תשואה 2.38%		
ש3606	21848.0	+19.0
ק-203 תשואה 2.20%		
ש3607	20470.0	+159.0
ש3608	19375.0	+154.0
ק-204 תשואה 2.60%		
ש3609	18128.0	+145.0
ש3610	16349.0	+134.0
ש3611	15791.0	+130.0
ש3612	15331.0	+127.0
ק-205 תשואה 2.60%		
3613	14714.0	+82.0
ש3614	14125.0	+80.0
ש3615	13039.0	+75.0
ש3616	11935.0	+69.0
ק-206 תשואה 2.65%		
ש3617	11227.0	+55.0
ש3618	10653.0	+53.0
ש3619	9804.0	+49.0
ק-207 תשואה 2.79%		
ש3620	9196.0	+33.0
ש3621	8734.0	+31.0
ש3622	7874.0	+28.0
ק-208 תשואה 2.85%		
ש3623	7368.0	-117.0
ש3624	6936.0	-112.0
ק-209 תשואה 2.68%		
ש3625	6528.0	+6.0
ש3626	6038.0	+5.0
ש3627	5600.0	+5.0
ק-210 תשואה 2.70%		
ש3628	5149.0	+70.0
ש3629	4824.0	+67.0
ש3630	4560.0	+63.0
ק-211 תשואה 2.91%		
ש3631	4137.0	-73.0
ש3632	3895.0	-69.0
ש3633	3679.0	-65.0
ק-212 תשואה 2.95%		
3634	3232.0	-58.0
ש3635	3055.0	-57.0
ש3636	2942.0	-55.0
ק-213 תשואה 2.98%		
ש3637	2814.0	+24.0
ש3638	2620.0	+23.0
ש3639	2598.0	+21.0
ק-214 תשואה 3.01%		
ש3640	1971.0	+13.0
ש3641	1708.0	+11.0
ק-215 תשואה 2.44%		
3642	1587.0	+2.0
ש3643	1377.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.45%		
3644	1227.0	+36.0
3645	1107.0	+33.0
4.25% מלווה פיתוח (גליל)		
ק-341 תשואה 4.40%		
3826	93.9	+.1
3827	92.1	+.1
3828	88.9	-.1
ק-251 תשואה 3.62%		
3701	895.5	+25.3
ק-252 תשואה 4.13%		
3702	681.9	-1.6
ק-253 תשואה 4.85%		
3703	607.4	+8.2
3704	520.0	+7.1
ק-261 תשואה 4.09%		
3751	273.3	+2.7
ק-262 תשואה 4.24%		
3752	108.9	+1.1
3753	104.3	+1.1
ק-263 תשואה 4.39%		
3754	93.5	+.1
3755	90.0	+.1
3756	86.8	-.2
ק-271 תשואה 4.04%		
3901	102.5	+1.4
3902	97.6	+1.4
3903	96.8	+1.3
3904	95.2	+1.3
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3107	251900.0	
ש3108	240420.0	+1800.0
ש3109	235000.0	+3000.0
ש3110	235800.0	+1800.0
ש3111	230750.0	+1400.0
ש3112	225700.0	+1200.0
ש3113	230300.0	+1000.0
ש3114	225000.0	+1500.0
ש3115	220000.0	+1800.0
ש3116	214600.0	+2600.0
ש3117	222900.0	-2000.0
ש3118	218100.0	+5000.0
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
ש3201	184400.0	+700.0
ש3202	187900.0	+4900.0
ש3203	182600.0	+600.0
ש3204	179000.0	+1600.0
ש3205	175500.0	+1700.0
ש3206	174600.0	+400.0
ש3210	170600.0	+1200.0
ש3211	166500.0	-3500.0
ש3212	167000.0	
ש3213	159700.0	
ש3214	153500.0	
6%		
ש3501	153000.0	+1000.0
ש3502	153000.0	+4400.0
ש3503	134800.0	
ש3504	134200.0	
ש3505	129314.0	
7%		
ק-701 תשואה 3.10%		
ש3521	128604.0	+742.0
ש3524	116576.0	+731.0
ק-702 תשואה 3.10%		
ש3522	123577.0	+531.0
ש3523	116761.0	+521.0
ק-703 תשואה 3.00%		
ש3525	114568.0	+105.0
ש3526	114395.0	+86.0
ש3527	112123.0	+84.0
ש3528	114017.0	+104.0
ק-704 תשואה 3.08%		
ש3529	113608.0	+607.0
ש3530	110955.0	+594.0
ש3531	110678.0	+611.0
ש3532	107438.0	+594.0
ש3533	107271.0	+611.0
ש3534	101208.0	+578.0
ק-705 תשואה 3.20%		
ש3535	101013.0	-431.0
ש3539	95099.0	-421.0
ק-706 תשואה 3.17%		
ש3536	100987.0	-43.0
ש3537	100892.0	-44.0
ש3538	94964.0	-41.0
ש3540	94765.0	-46.0
ש3541	91573.0	-45.0
ש3542	91424.0	-49.0
ש3543	86989.0	-47.0
ק-707 תשואה 3.33%		
ש3544	86705.0	+81.0
ש3546	84531.0	+79.0
ש3547	84371.0	+78.0
ש3548	84291.0	+78.0
ש3550	79835.0	+75.0
ש3551	79571.0	+74.0
ק-708 תשואה 3.30%		
ש3545	84462.0	+100.0
ש3549	79771.0	+94.0
ש3552	73204.0	+88.0
ש3554	73043.0	+88.0
ש3555	73043.0	+88.0
ק-709 תשואה 3.25%		
ש3553	72958.0	+419.0
ש3571	66016.0	+394.0
ק-710 תשואה 3.45%		
ש3556	69339.0	+179.0
ש3558	69211.0	+168.0
ש3559	66774.0	+162.0
ש3560	65959.0	+171.0
ש3561	65803.0	+172.0
ק-711 תשואה 3.30%		
ש3557	69965.0	+65.0
ש3572	66402.0	+62.0
ק-712 תשואה 3.00%		
ש3573	66660.0	+613.0
ש3574	61473.0	+566.0
ש3577	61409.0	+578.0
ש3578	56753.0	+536.0
ק-713 תשואה 3.40%		
ש3575	60600.0	-135.0
ש3576	60456.0	-136.0
ש3579	55795.0	-130.0
ק-714 תשואה 3.25%		
ש3580	52112.0	-31.0
ש3581	47383.0	-30.0
ש3582	43697.0	-30.0
ש3583	40605.0	-29.0
ק-715 תשואה 3.30%		
ש3584	38546.0	-42.0
ש3585	36548.0	-41.0
ש3586	33089.0	-39.0
ש3588	33031.0	-41.0
ק-716 תשואה 3.38%		
ש3587	33046.0	-170.0
ש3591	30107.0	-164.0
ש3592	30078.0	-165.0
ש3593	30035.0	-165.0
ק-717 תשואה 3.38% *		
ש3589	30075.0	-353.0
ש3594	26666.0	-349.0
ש3596	28585.0	-336.0
ש3597	28504.0	-337.0
ק-718 תשואה 3.30%		
ש3590	29846.0	-243.0
ש3595	28432.0	-242.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (מבירה במדרגה צמודה)		
ק-101 תשואה 2.75%		
ש2001	126240.0	+2143.0
ש2002	125951.0	+2153.0
ק-102 תשואה 2.82%		
ש2003	121167.0	+1912.0
ק-103 תשואה 2.64%		
ש2004	122054.0	+1596.0
ק-104 תשואה 2.99%		
ש2005	114163.0	+1120.0
ש2006	113992.0	+1161.0
ש2007	111821.0	+1142.0
ק-105 תשואה 3.48%		
ש2008	110120.0	+104.0
ש2012	107730.0	+81.0
ש2015	108345.0	+101.0
ק-106 תשואה 3.02%		
ש2009	112054.0	+1467.0
ק-107 תשואה 3.10%		
ש2010	111362.0	+1391.0
ש2011	109202.0	+1367.0
ש2013	112616.0	+1439.0
ש2014	109784.0	+1410.0
ק-108 תשואה 2.80%		
ש2016	110995.0	+1497.0
ש2018	108157.0	+1515.0
ש2021	104705.0	+1520.0
ק-109 תשואה 3.41%		
ש2017	106323.0	+99.0
ש2019	106030.0	+99.0
ש2020	102925.0	+96.0
ק-110 תשואה 2.17%		
ש2022	99642.0	+87.0
ק-111 תשואה 3.19%		
ש2023	97928.0	+90.0
ק-112 תשואה 3.00%		
ש2024	91971.0	-426.0
ש2027	88700.0	-427.0
ש2031	82101.0	-428.0
ק-113 תשואה 2.88%		
ש2025	92821.0	+883.0
ש2026	92567.0	+887.0
ק-114 תשואה 2.50%		
ש2028	90147.0	+1854.0
ש2030	85759.0	+1818.0
ק-115 תשואה 3.17%		
ש2029	83920.0	+77.0
ש2033	77215.0	+71.0
ש2035	70866.0	+66.0
ק-116 תשואה 0.95%		
ש2032	87002.0	+1656.0
ש2034	82316.0	+1610.0
ש2036	75686.0	+1523.0
ק-117 תשואה 1.95%		
ש2037	69746.0 קו	+1986.0
ש2052	60510.0 קו	+1813.0
ק-118 תשואה 3.22%		
ש2038	67677.0	+62.0
ש2040	65156.0	+49.0
2051	63623.0	+59.0
ק-119 תשואה 2.15%		
ש2039	66862.0 *	+1999.0
ש2041	65310.0 *	+1955.0
ק-120 תשואה 1.82%		
ש2053	61048.0	+52.0
ק-121 תשואה 2.70%		
ש2054	54653.0	-451.0
ש2056	50578.0	-430.0
ש2058	46009.0	-402.0
ש2060	42449.0	-381.0
ק-122 תשואה 3.86%		
ש2055	54338.0	+49.0
ש2057	50265.0	+46.0
ש2059	45690.0	+42.0
ק-123א תשואה 1.17%		
ש2061	34091.0	+469.0
ק-2123 תשואה 6.35%		
ש2062	32131.0	+208.0
ק-3123 תשואה 0.05%		
ש2063	31988.0	+568.0
מ 17	103.5	
מ 18	102.0	
מ 19	181.8	+.8
מ 20	101.1	+.6
מ 21	— הפסקת מסחר —	
מ 22	103.0	15/05
מ 23	95.8	-1.3
ש24	94.7	+1.1
ש25	95.1	+.5
ש26	94.2	+.2
ש27	94.0	
ש28	95.0	+1.5
ש29	95.4	-1.8
ש30	100.8	+.8
ש31	100.6	+.6
32	94.0	
33	97.0	12/05
2	92.7	07/05
34 מז"ג	103.7	+2.7
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 5.20%		
סד' 2501	152.4	-1.1
סד' 2502	149.8	-1.1
סד' 2503	145.1	-1.1
ק-602 תשואה 5.20%		
סד' 2504	144.4	-.8
סד' 2505	138.9	-.8
ק-603 תשואה 5.19%		
סד' 2506	154.2	-.6
סד' 2507	129.6	-.5
ק-604 תשואה 1.22%		
סד' 2508	106.7 ק	+2.6
יזלבוני-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 7.03%		
7001	242.7	-.3
7002	235.3	-.3
ק-902 תשואה 7.07%		
7003	224.7	-.4
7004	207.4	-.3
ק-903 תשואה 7.20%		
7005	193.1	-.1
ק-904 תשואה 7.25%		
7006	181.7	-.7
ק-905 תשואה 7.21%		
7007	169.7	-.1
7008	161.3	-.1
ק-906 תשואה 7.06%		
7009	157.0	+.1
ק-907 תשואה 7.37%		
7010	146.8	-.6
ק-908 תשואה 7.38%		
7011	138.7	-.6
7012	133.9	-.5
ק-909 תשואה 7.40%		
7013	126.4	-.5
ק-910 תשואה 7.34%		
7014	113.7	-.4
ק-911 תשואה 7.31%		
7015	94.8	
7016	94.3	+.1
ק-951 תשואה 7.41%		
7201	94.4	+.1
7202	93.0	+.1
7203	92.8	+.1
7204	93.3	+.1
7205	93.4	+.1
יזלבוני* צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 1.80%		
ש6101	12400.0	-51.0
ק-802 תשואה 2.33%		
ש6102	7406.0	+14.0
ק-803 תשואה 2.45%		
ש6103	6605.0	-31.0
ק-804 תשואה 2.42%		
ש6104	6101.0	-25.0
ש6105	5783.0	-23.0
ק-805 תשואה 2.30%		
ש6106	5697.0	-27.0
ש6107	5487.0	-26.0
ק-806 תשואה 2.22%		
ש6108	3995.0	+63.0
ש6109	3803.0	+61.0
ש6110	3740.0	+60.0
ק-807 תשואה 2.61%		
ש6111	3027.0	-12.0
ש6112	2934.0	-12.0
ק-808 תשואה 2.45%		
ש6113	2028.0	+32.0
ק-821 תשואה 3.42%		
ש6151	777.0	-3.6
ש6152	743.8	-3.5
ק-822 תשואה 3.35%		
ש6153	649.8	+6.6
ש6154	638.7	+6.9
ק-823 תשואה 3.35%		
ש6155	417.6	-1.9
ק-824 תשואה 3.43%		
ש6156	335.1	+.2
ק-825 תשואה 3.41%		
ש6157	249.3	-1.2
ש6158	236.2	-1.2
ק-826 תשואה 3.38%		
6159	200.2	-.8
ק-827 תשואה 3.42%		
6160	189.2	-.2
6161	183.1	-.1
ק-828 תשואה 3.43%		
6162	165.2	-.4
ק-829 תשואה 3.36%		
6163	154.3	+.3
6164	148.1	+.3
ק-830 תשואה 3.45%		
6165	138.2	-.6
ק-831 תשואה 3.42%		
6166	130.8	-.2
6167	128.0	-.1
6168	126.0	-.2
ק-832 תשואה 3.40%		
סד' 6169	118.0	-.5
ק-833 תשואה 3.40%		
6170	111.1	-.4
ק-834 תשואה 3.30%		
6171	80.6	-.2
6172	80.4	-.2
ק-851 תשואה 3.46%		
6801	85.5	-.2
אזלא 85	1239.0	-11.0
אלרונים 83 כום	— הפסקת מסחר	
הכשרת הישוב 5	181.9	-.7
תעשיות מימון 1	193.7	-.8

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

חברת ייעוץ כלכלית של „כלל"

המדיניות הכלכלית ממשיכה היציבות באופן מלאכותי

מזהירה מפני חזרה של המשק לחוסר היציבות של ערב הפעלת התוכנית הכלכלית

מאת דרור שרביט

המדיניות הכלכלית הנוכחית מנסה להמשיך את יציבות המחירים במשק באופן מלאכותי, למרות העליה המשמעותית בשכר, העדר יכולת לקצץ בהוצאה הציבורית ושחיקה ריאלית של שערי החליפין, בעיקר של שער החליפין של הדולר, נאמר בחוות דעת כלכלית, שהוכנה על ידי חברה לייעוץ כלכלי בקבוצת „כלל".

בחוות הדעת שהוכנה על ידי חברת „מודלים כלכליים" בניהולו של ד"ר יעקב שיינין מצויין כי הירידה ברמת החיים בשנים 1985־1984 גורמת ללחצים לעלית הצריכה הפרטית בשנת 1986. בתנאים הפוליטיים הקיימים יש להניח שיהיה גידול בהוצאה הציבורית ותיתכן חזרה לרמה של 1984 (גידול של 4 אחוזים).

אם לא יהיה שינוי משמעותי בשער הבינלאומי של הדולר, יש לצפות להמשך מדיניות הייצוב הקיימת במחיר של הרעה נוספת במאזן המסחרי. במקרה זה תימשך מדיניות הקפאת המחירים, יחד עם הזרמת כספים כפתרון זמני לבעיות האבטלה.

על פי הערכת מצב, זו התוצאה הצפויה של מדיניות זו בחודשים הקרובים תהיה:

התגברות הביקושים;
הרעה נוספת בגרעון המסחרי;
עליה בשכר הריאלי;
שיעורי אינפלציה גבוהים מאלו שהיו בחודשים ינואר–מרץ;
ירידת שערי הריבית הריאלית והתגברות הפעילות בשוק ההון;
גידול בהזרמה הממשלתית;
המשך הקיפאון בייצור התעשייתי;
המשך קיום רמת אבטלה גבוהה.

„מודלים כלכליים" מעריכה כי אם תחול התחזקות משמעותית של הדולר בשוק הבינלאומי ייאלץ האוצר לבצע פיחות בהתאם, ואז ניתן יהיה לצפות לסיום עידן היציבות וחזרה לשיעורי אינפלציה גבוהים.

עוד נאמר בהערכת המצב של החברה כי היציבות הכלכלית בחודשים האחרונים הושגה עקב החלשות הדולר, ירידת מחירי הדלק וסיוע הרכבת האמריקאי, אולם לא חל כל שינוי מבני במשק הישראלי ולא ניכרת כל מגמה של גידול בייצור וביצוא התעשייתי.

בסיכום קובעים עורכי הדו"ח, כי קשה לראות שיפור במצב הכלכלי בשנה הקרובה. המדיניות הכלכלית והפוליטית הצפויה אף עלולה לגרום בטווח הארוך לנסיגה, ואף חזרה של המשק לחוסר היציבות של ערב הפעלת התוכנית הכלכלית".

„תעוש" מבקשת לרכוש מפעלים ולגייס הון נוסף

מאת משה גבע

חברת תעוש אזורי פיתוח בע"מ מתכננת הנפקה נוספת של אגרות חוב בך של כ־10 מיליון דולר. זאת בנוסף ל־5 מיליון הדולר שכבר גויסו בשנה שעברה באמצעות אגרות חוב נושאות ריבית דולרית של 9 אחוזים. כך עולה מדין וחשבון שהגיש הקונצרן על פעולותיו בשנתיים האחרונות, לוועדה המנהלת של חברת העובדים.

תעוש אזורי פתוח בע"מ – נתונים השוואתיים (מיליוני דולר)

	1984	%	1985	%	1986 (תקציב)	%
סה"כ מכירות	85	100	91	100	113	100
מזה בארץ	35	41	37	41	40	36
יצוא	50	59	53	59	73	64
סה"כ הוצאות	88		93		113	
רווח (הפסד) (אלפי דולרים)	(3,300)		(2,710)		720	
מספר מועסקים	1,251		1,300		1,254	

(*) לא כולל תעוש מיכון תעשיות. נתוני 85' לא סופיים.

„תעוש" גם בתכננת הקמת חברה לגיוס הון – סיכון שתגייס הון בהיקף של כ־20 מיליון דולר. זאת בנוסף להטבות הממשלתיות באזורי פיתוח וניצול קרן הצמיחה הממשלתית. בכוונת הנהלת החברה להגביר את הפעילות הכלכלית על־ידי רכישת מפעלים נוספים ו/או הקמת פרויקטים חדשים לשם יצירת מנוף לגיוס ההון מתוך מטרה להגדיל, לקראת שנות ה־90 את מחזור המכירות לכ־200 מיליון דולר שמהם כ־80 מיליון דולר בתעשיה. בשנה שעברה הסתכם היקף המכירות ביותר מ־90 מיליון דולר, על פי נתונים לא סופיים, כאשר השנה צפוי המחזור לגדול בכ־25 אחוז (ראה טבלה).

בשנתיים האחרונות עשתה „תעוש" מאמץ להפך מחברת השקעות לחברת ניהול, תוך חיזוק מגמת ריכוז הבעלות והגדלת השליטה בחברות בהן היא שותפה: „תגור", „אופיס", „תעיה", „סלואפלסט" ו„הסתור פריז".

בתוך כך ממשיכה החברה במאמציה לעבור משיווק מקומי שעיקרו למוסדות ציבוריים לשיווק לגופים פרטיים ולייצוא, לנוכח המשך המגמה הצפויה של קיצוצים בתקציבי משרד הבטחון, הבריאות והרשויות המקומיות. משנת 1984 ועד 1986 תחול ירידה של כ־60 אחוז במכירות התוצר התעשייתי של החברה לשוק המוסדי. הוא ירד מ־40 ל־26 אחוז ב־1985, והשנה הוא צפוי להמשיך ולרדת ל־15 אחוז.

צדיק בינו ייבחר מחר כיו"ר הבינלאומי

מאת דרור שרביט

צדיק בינו אמור להיבחר מחר כיו"ר מועצת המנהלים החדש של הבנק הבינלאומי הראשון, זאת לאחר שהאסיפה הכללית של הבנק תבחר בחברי מועצת המנהלים החדשה.

בינו, ששימש עד כה כמנכ"ל הבנק יעבור לתפקידו החדש במקומו של בועז נהיר, וזאת על פי תיאום מוקדם עם הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. מתברר כי בנק ישראל הטיל וטו על כל נסיון של ג'ק נאסר, בעל השליטה החדש בבנק, לשמש כיו"ר או בתפקיד בכיר אחר בבנק, והנושא אף קיבל ביטוי בין התנאים שקבע בנק ישראל לאישור רכישת מניות הבנק על ידי ג'ק נאסר.

על פי הצפוי ימשיכו בועז נהיר ויחזקאל פלומין להיות חברים במועצת המנהלים של הבנק, כנציגי בנק דיסקונט ובנוסף לצדיק בינו, שייבחר כאמור כיו"ר, יצורף גם נציגו של ג'ק נאסר בארץ הפרקליט הירושלמי שלמה תוסיה־כהן. ג'ק נאסר צפוי למנות שני נציגים נוספים מטעמו למועצת המנהלים בחברה. בנוסף להם צפויים להתמנות שני נציגי ציבור, מהם אחד ששימש עד לאחרונה בתפקיד ממשלתי בכיר.

בשלב זה, טרם נבחר מנכ"ל חדש לבנק ועל התפקיד מתמודדים שני מועמדים עיקריים: שלום זינגר, המשמש כיום כאחראי על הפסיבה ומשה קורן המשמש כראש אגף האשראי בבנק. נשקלת גם מועמדות של אישיות מחוץ לבנק, המשמשת כיום בתפקיד ממלכתי בכיר. בינו תומך בבחירת מנכ"ל מקרב עובדי הבנק, אך הנושא טרם הוכרע. אחת האפשרויות הנשקלות הינה מינויים של זינגר וקורן כמנכ"לים משותפים.

בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של הבנק אמור בינו להמשיך ולהיות פעיל בכל ענייני הבנק, אך ברצונו להתרכז בעיקר בתחום ההכוונה, פיקות, תכנון לטווח ארוך ופיתוח פעילות הבנק בחו"ל.

מיקבצי הון / ש. רוזנבלום

חצי משרה – פטנט ישראלי עולמי

לתומי חשבתי, שתפקיד יו"ר דירקטוריון בבנק לאומי זהו עסק שגוזל יותר שעות משיש ביממה. מסתבר שטעיתי, ביממה כידוע 24 שעות ומופלאים מסוגל של ה' אלי הורוביץ מחלקים את היממה כדלקמן: 5 שעות שינה, שעה בודדת לרחיצת שיניים, לטוס, לקריאת עיתונים, שתיית קפה ונסיעות לעבודה ובחזרה. נשמע להוץ משהו אבל אפשרי. שעה נוספת לארוחת צהריים וערב בהנחה שאינך מתענג בקודמך על סיגרים ומשקאות חריפים. לפי חשבוני נותרו 16 שעות נוספות, 8 שעות הינך מתעסק בענייני קונצרן טבע שהוא עסק השייך בחלקו למשפחתך, בשאר 8 השעות הינך מנהל כבואה וכראוי את הבנק הגדול במדינה במסגרת היותך יו"ר דירקטוריון.

תאמינו לי שסופרמן+טרזן+הבעל שם טוב+אודי מלמיליאן+ארל ויליאמס כולם יחדיו ילדים קטנים בהשוואה לכושר העבודה וההספק שהינך מפגין קבל עם ועדה. אחרי הכל במסגרת תפקידך עליך לנסוע פעם בחודש לחו"ל לישיבת דירקטוריון זו או אחרת, עליך לבקר ביקור נימוסין את נגיד בנק ישראל, ועדת הכספים, שר האוצר, בנקאים מחו"ל, קולגות לבנקאות, ועד העובדים, אישתך הילדים, חברים, רופא שיניים, ביקור אבלים וכמובן להבדיל שמחות למכביר.

מתוך לכל זה יש לנהל את טבע, העסק הזה מייצר וממציא תרופות, כנראה שאפשר לנהלו בבין שלסדירתוק בהפסקת התה הנהוגה במסדרונות בנק לאומי. נכון שאיינהורן אמור לנהל את עסקי הבנק, אבל אתה הצהרת שהנך מעוניין במעורבות בהחלטות ובעשיה ואינך יו"ר שאינו פעיל אלא להיפך אחד המעוניין להטביע חותמו במערכת. ידידך הטוב דב לאוטמן עוסק קצת פחות ממך אבל לא בהרבה. הוא יו"ר התאחדות התעשיינים ויו"ר דלתא טקסטיל – העסק הפרטי שלו. מזל שהוסיפו של רבות ירד מכתפיו ואיפשר לו פנאי להתאחדות התעשיינים. ארנסט יפת טען, שהבנק גזל מכבו את כל שעות הפנאי, נו מילא. יפת, כידוע, היה ונשאר יקה טיפוסי, בניגוד לך טורפתן מדרכי.

עד כאן הכל בגזר המוסר או עצב, כל אחד לפי השקפת עולמו ומבנה אישיותו, מכאן ואילך בואו נהיה מעט יותר רציניים.

א. בנק לאומי חבורתי המסועפת והרבות אינו יכול להרשות לעצמו ניהול באמצעות חצי משרת יו"ר דירקטוריון או כל הגדרה סמית לקסיקנית – עיסקית זו או אחרת.

ב. קונצרן טבע, עפ"י עניות דעתי, דורש אף הוא משרה מלאה.

ג. אפילו ספיידרמן ממוחשב וממוגנט לא יכול לעמוד בקצב הנ"ל לאורך זמן ולא תצליחו לשכנעני אחרת בחיים.

ד. נכבדנו אלי הורוביץ תעשה מאמצים שלא נתגעגע מהר לארנסט יפת.

ה. לצערי הפטנט הישראלי העולמי הבלעדי של ניהול בחצי משרה מתאים לדעתי מקסימום לקזינבר או אלבניה, וספק אם לגופים כבנק לאומי, טבע, התאחדות התעשיינים ודלתא גליל.

ו. מדוע לא למנות את צמד הסופרמנים ליו"ר דירקטוריון בחברות הבאות – מנועי בית שמש, מוזיאון ירושלים, מפעלי ים המלח, מספנות ישראל ובנק מרכנתיל? חומר למחשבה.

הבורסה לאן?

בחודש אפריל ותחילת מאי הבורסה גימגמה, כידוע, לא לכאן ולא לשם. אמנם היו מספר ני"ע שעלו חזק השד יודע למה, כפי שהיו ני"ע שירדו חזק וגם בהם הפתרונים לצערי בעיקר לשדים.

מבחינה כלכלית גמגומה של הבורסה הגיוני במהותו, כינואר עשו מרבית ני"ע אחוזים ניכרים בעיקר כלפי מעלה ולפיכך סבירה תופעת – „המנוחה ליגעה". הגיונית אבל לא בדיוק כמציאותה, אלטרנטיבה אין וככל הנראה גם לא צפויה. בטבע החזק ממשיך לקפוא על שמריו וכמוהו המק"מים מקלטי כל צרה ומנוחה. אגרות החוב מותאמות בדרך כלל לציפיות האינפלאציוניות וכאלה כרגע יש מקסימום עד 3% לחודש מצפיפי אוזר ובודד. לא גליק גדול. בשאר הבורסה, נכון שרבשון ואולי גם אסאס עלו מעבר לשורין הבכס־כלכלי־פסיכוציאלי־עסקי ועוד 872 מושגים כלכליים מילוליים, נכון – אבל לא עקרוני או מפריע. באין ברירה נותרה הבורסה אלטרנטיבה כמעט יחידה סגולה ולא משנה גודל והיקף הספקולציה שבדבר.

הבורסה מטבעה נחה לאחר עליות שערים, הבורסה כעת בדרך הנכונה ליצור לעצמה מדרגת שערים גבוהה יותר אף כי פחות ופחות אטרקטיבית. הציבור ימשיך להרוש קרנות מניות, אלו בכספי קבן יעלו ויורידו ויצרו רמות שערים, והזרימה הכספית אליהן תבריחם כנראה לעלות בדרגות השערים כלפי מעלה בלוזי הרבה היסוסים.

הספקולנטים תופסים טרמפים על מניות בעלות סחירות גבוהה יחסית או שהחזקה בהן מצויה בעיקרה בידי בעלי העניין השונים. חלקן מניות בעלות שווי כלכלי טוב. מניות אלו תעשינה כנראה ממון רב בחודש מאי, שימו ליבכם היטב למניות הבאות – מתכת סדום, טרמואמבסט, ארגמן, ספקטרוניקס, להדיה, פרבטשנגר, פריון, חיזוק. אני לא יודע מי מהן טסגיפית תרוץ יותר מחברתה אך אין לי צל של ספק שארבע מבין הרשימה הנ"ל יובילו את מצעד המניות הטובות לחודש מאי. הסולידיים יותר ימשיכו להטיל יהבם על מניות חצי כברזות מסוג – נכסי אזורים, אי.פי. אזורים, נכסים ובנין ותוספות. אין סיבה שלא תהיה עדנה מסויימת לבנק הבינלאומי, קופסאות פח, פטרוכימיים, חיפה כימיקלים ותוספות.

בקיצור העסק הולך כנראה לאפיק חיובי יותר, הכל כמובן בהסתייגות מהפצצות פוליטיות, פגעים ומרעין בישין למיניהם מכל מיני עין הרע המקבלים אצלנו. נקווה לטוב במהרה בימינו. אמן.

חוזרים הביתה

נגמר החופש, חוזרים הביתה מלונדון, העיתונות מחזירה אותי עוד בטיסה חזרה להמציאות הישראלית המוכרת.

ג'ינדי – ניסה להתאבד, כלס – בבית סוהר, הדלק – מוזל, הלחם – מתייקר, הבורסה מגמגמת חיובי. מה לעשות שלונדון נגמרה כל כך מהר, שבועיים בלונדון שווים שבע עשרה שנה לערך בישראל מבחינת המתח, הכתרות, והעניין הכלכלי־אישי.

מפליא שכלס נעצר, התקבל הרושם שהעניין יסגר נקי בלי פאדיחות של משטרה, טעיתי. לא מפליא שמשפחת פרדמן בלעה עוד נתח בעלית, הפרדמנים הללו עושים רושם של מקצוענים אמיתיים, ולפרופצ'נקים נשאר לספוד כספי הרבה.

עלית בשבילי זהו זיכרון ילדות מתוק, כפולת דנות הותירה את מושבי עם יוקרה פגועה, דוד פרדמן ישאיר אותו עם כיסים מלאים בכספי וזכרונות מתוקים. תרגיל של בית ספר עממי עבר פנטסטי בעילית, קונים מאחר, מלחשים באוזן לשני שהראשון מכר, והאצולה שאינה מעוניינת לרדת מנכסיה רצה כמהר להשיג מחיר כמה שיותר טוב, חברות לסופת, ומעל הכל טאקטיקה עיסקית במולחת.

„אל־על" מחלקת עיתונים לנוסעים, נופל לידי קטע המתייחס לדו"ח מבקר המדינה. טלו את משרד הביטחון לדוגמא, בתקנות המשרד נקבע תשלום קבוע של 3% מסך עיסקות יצוא הבאות מידע וקשרים של משרד הביטחון.

בשנים 84 – 1982 הסתכם היצוא הבטחוני בסך של 2 מיליארד דולר, משמעות הסכום צריכה להיות הכנסה נקייה של 60 מיליון דולר לקופת המדינה, סכום נאה. בפועל נכנס לקופת המדינה 360,000 $ בלבד דהיינו פרומיל וחצי במקום 3%, הפרש פעוט. מסתבר, שאנשי משרד הביטחון סמכו על היצואנים שישלמו ולא הקימו מערך גביה נאות ומסודר לנושא, לך תסמוך על החתול שישמור על שמנת מתוקה. מיותר לספר ששישים מיליון דולר לא הולך ברגל במדינה המקצצת בסובסידיות.

משרד הקליטה „איבד" ברישומיו 211 דירות, סתם כך הלכו ונעלמו 211 דירות. אני מכיר לפחות 422 איש שהיו מוכנים לקבל בתשלום סביר 211 דירות אבודות.

הייתי מת לפגוש את האדם שמנהל את האינונטר במשרד הקליטה, לא אתפלא אם חסרים איזה 10 מיליון דולר בציוד 1,000 עולי אתיופיה ושתי מכוניות סובארו, עניינים שכשיגרה, הבנקים „משוקים" עם משרד האוצר ברישום כספי תוכניות חיסכון, ממש ניסים ונפלאות.

הנחיתה בלוד הייתה בסדר ונראה לי שלא התאכזבתי מאומה או כמעט מאומה, היתה חופשה ממש נעימה.

לונדון – חגיגת 82 נמשכת

1982 היתה כידוע שנת „חגיגה" בבורסה הישראלית ותיזכר שנים ארוכות לטוב. בלונדון, מסתבר, שנת 1982 ושיטותיה נמשכות גם בשנת 1986 והבריטים עדיין לא הספיקו ללמוד ולקבל. הם ילמדו על בשרם הסכנות.

מספר ישראלים עתירי ממון עקרו בזמנם הפנוי ללונדון והתחילו לבדוק ולסרוק את הבורסה האנגלית. גם באנגליה ישנן מניות שסחירותן דלה למדי וזאת בעיקר עקב רכישות בעלי עניין ומשקיעים מוסדיים. מדובר, בעיקר, במניות מקרקעין וטכנולוגיה מתקדמת הנוגעות בלאו הכי מפרוספריטי עולמי. לפיכך אוספים אט אט כמויות במניות הללו בעיקר נגר היצעים, ואחר כך הזאגים לביקושים. עליות השערים נעות סביב 50% „בלבד" שזהו רווח כספי ניכר ונאה, בהתייחס לריבית המרענקת באנגליה על פקדונות בלירה שטרלינג והנעה סביב 8.5% לערך לשנה.

כיוון שכך המצב וכיוון שבקרוב תחשוק נפשו של באן ההו ברווח של 250% ולא 50% בלבד, אזי בקרוב נשמע ניסים ונפלאות על מעללי וגבורות המשקיעים הישראלים בבורסה הלונדונית. זה אינו חזון לטועה.

מחלוקת בין ארגוני היהלומים

מאת משה גבע

ועדת התיאום של ענף היהלומים בראשותו של נשיא בורסת היהלומים, משה שניצר, מנסה לגשר על המחלוקות בין התאחדות תעשייני היהלומים לבין האגודה לקידום, המייצגת את בעלי המלטשות הקטנות והבינוניות.

לאחרונה פרסמו שני הגופים ידיעות סותרות על מגעים עם סינדיקט היהלומים בלונדון בדבר הגדלת הספקת חומר הגלם לענף בארץ. שניצר אמר ל„דבר" כי המשבר בין שני הגופים התריע לקראת הצורך לקבוע את הרכב המשלחת שיצאה לשיחות עם הסינדיקט כלונדון. תעשייני היהלומים לא הסכימו לייצוג שביקשה האגודה לקידום, ולכשות יצאו שני משלחות נפרדות. לאחר מכן פרסם הסינדיקט הודעה ולפיה השיחות עם אנשי „קידום" לא היו רשמיות וכי ברצונו לנהל משא ומתן רק עם גוף מאחד המייצג את כל הענף.

יוסף סיליוף, יושב ראש האגודה לקידום יצור היהלומים, אומר כי יתכן שהסינדיקט „מסכים בשתיקה" לקיום שני גופים נפרדים למרות שבאופן רשמי ברצונו לראות שיתוף פעולה מלא בין שני הגופים. סיליוף טוען שלארגונו אינטרסים שונים מאלה של בעלי המלטשות הגדולות, מאחר שחבריו מייבאים ארצה את חומר הגלם ממתווכים באירופה ולא מקבלים אותו ישירות מהסינדיקט המספק רק לכ־15 יהלומנים גדולים בארץ.

נשיא בורסת היהלומים יזמן בקרוב ישיבה משותפת של חברי ועדת התיאום של הענף, כדי להמשיך ולנסות ליישר את ההדורים בין הצדדים. יחד עם זאת אין ברצונו להסיר את תמיכתו מחברי האגודה לקידום המורכבת, לדבריו, מיהלומנים צעירים ומבטיחים.

משיחות עם ראשי הגופים השונים בענף היהלומים עולה שאין ביניהם הסכמה גם על נתונים בסיסיים, כגון מספר המועסקים ומספר בעלי רשיון הייצור בתחום הליטוש. בתוך כך קיימת מחלוקת גם באשר למידת הייצוג של כל אחד מן הארגונים.

יהודה יעיש, מזכיר איגוד עובדי היהלומים, טוען שמחלוקות אלו מכבידות על ניהול משא ומתן באשר לתנאי התעסוקה בענף. זה מספר חודשים הוא מנסה, ללא הצלחה, להגיע לידי סיכום בדבר שכר מינימום לעובדי המלטשות.

מאור מצפה שהחילופים בראשות הבנקים יסייעו ללובי הבנקאי

מאת דרור שרביט

המפקחת על הבנקים בבנק ישראל מצפה שחילופי המנהלים הבכירים בבנקים המסחריים יאפשרו לטפל באופן יסודי בבעיות הבנקאות ויחזקו את ה„לובי" הבנקאי להשגת שינויים אלה.

גליה מאור אומרת כי בשנתיים האחרונות, מאז משבר מניות הבנקים, מיתנו ראשי הבנקאות את פעילותם להשגת השינויים הנדרשים בפעילות הבנקאית, וזאת על רקע האווירה הציבורית הלא אוהדת והפגיעה במעמדם האישי. בחילופי ראשי המערכת הבנקאית רואה המפקחת הזדמנות טובה כדי להתחיל לקדם נושאים בנקאיים שונים, שלא זכו לטיפול מספיק.

המפקחת על הבנקים מצפה שהבנקאים החדשים הורביץ, סיון ואחרים יסייעו בהשגת השינויים הנדרשים בתחומים רבים בפעילות הבנקאית. שינויים אלה, הינם הכרחיים, לדעתה, לנוכח הבעיות הקשות איתן עוד תצטרך להתמודד המערכת הבנקאית.

בין הנושאים הטעונים לדעתה טיפול והפעלת „לובי" אצל הרשויות מצוי גם המרווח הבנקאי. המפקחת על הבנקים מצדדת בעריכת שינויים משמעותיים בתחום זה וקביעת תעריפים ועמלות ריאליים לשירותים הבנקאיים השונים. בין השירותים בהם מדובר היא מציינת גם את מימון היצוא, המסתכם במיליארדי שקלים לשנה, ואשר נעשה על ידי הבנקים ללא הכנסה מספקת.

בקשר לכך ראוי לציין כי אלי הורביץ, שהיה עד לאחרונה ה„לוביסט" מספר 1 של היצוא במשק, יצטרך להאבק עתה של תעשיית היצוא כדי לייקר את העמלות הבנקאיות על מימון היצוא. המפקחת על הבנקים מצפה לסיוע מצד הבנקאים גם בעריכת שינויים בתחום המיסוי, כך שיבוטלו אפליות המיסוי כלפי סקטור זה.

הערכה באוצר: הכנסות היצוא יקטנו השנה ב־200 מיליון דולר

מאת סופרנו הכלכלי של „דבר" בירושלים

אם תימשך מגמת ההאטה הנוכחית ביצוא הישראלי יקטנו הכנסות המדינה מיצוא השנה ב־200 מיליון דולר. לעומת תחזיות היצוא המקוריות – כך מעריכים במשרד האוצר.

לאחר הגידול שחל ביצוא בראשית שנת 1985, חלה עצירה ורמת היצוא נותרה קבועה. גם התכנית הכלכלית החדשה לא הביאה לגידול היצוא, למרות הפיחות הגדול בשער השקל שחל ביולי אשתקד והתחזקות המטבעות האירופיים בחודשים האחרונים.

באוצר חוששים כעת כי תחזית הגידול ביצוא בשנת 1986 לא תתממש. למרות זאת לא מתכוונים כעת באוצר לנקוט יוזמה חדשה לעידוד היצוא.

ויכוח ניטש בין ראשי האוצר לבין היצואנים לגבי רווחיות היצוא ועליית השכר. האוצר מאשים את היצרנים בתשלום תוספות שכר חריגות בשיעור 10 אחוזים בממוצע מעבר להסכם במשק, וטוען כי תשלומי השכר שוחקים את הבסיס לדרישת היצואנים לשיפור רווחיות היצוא.

המעסיקים מצדם מתרצים את תוספות השכר ברצון לשמור על עובדים שאחרת היו פורשים. האוצר מנסה כעת למנוע תוספות שכר ברוטו במסגרת הסכמי השכר החדשים, כדי לדחות ככל האפשר את הצורך לפעול לשיפור רווחיות היצוא.

לעומת זאת מבקש שר התעשיה והמסחר אריאל שרון להעלות את הנושא לסדר היום הציבורי והוא פנה לראש הממשלה בבקשה לקיים דיון דחוף בעידוד היצוא. פרס דימן השבוע דיון בשיתוף שרי האוצר, הכלכלה והתכנון, החקלאות התעשיה והמסחר. בדיון זה יועלו הצעות שונות לקידום שיווק היצוא ויתכן שיתקבלו החלטות חדשות בתחומים נוספים של היצוא.

הלוח הכלכלי — ידיעות אחרונות — „דבר"

שוק המציאות

נקיון ואחזקה

שרותים

הובלות

מציעים למכירה

מכוניות

דירות למכירה

הצעות עבודה

[illegible]

קיבוץ דביר
מחפש
מציל לבריכה באופן מיידי
למספר החודשים
להתקשר טלפונית 057־961321
ולבקש את מרכז המשק או המזכירה.

מינהל החינוך הנוער והתרבות
דרושים
1. מצילי בריכות שחיה לעבודה עונתית
2. מגישי עזרה ראשונה לעבודה עונתית
3. מדריכים ללימוד שחיה
הכישורים הדרושים:
1. בוגרי קורסים מוכרים
2. בעלי תעודות רשמיות
3. בעלי נסיון
המעוניינים יפנו בכל יום בין השעות 10.00 – 12.00 לבנין העיריה, כבר מלכי ישראל קומה 11 חדר 1153, ☎ 438721 לגבר ליבנט אבי.

דרושים בהקדם
קפה דורית – חדש
★ סגן מנהל עם נסיון מוכח
★ ברמנים מנוסים
★ מלצרים/יות
★ עובדי ניקיון ומטבח
טלפון בערב 08־462855, ראיונות לעבודה בקפה דורית הרצל 191 רחובות.

לבי"ס תיכון באזור תל־אביב
דרושה
מזכירה
יעקע רק פונות בכתב יד בקו קורות חיים ונסיון קודם.
נא לפנות לת.ד. 26284 תל־אביב 61262.

חברה מסחרית ארצית
מחפשת
עבור סניפה בחיפה
★ קבלן לעבודות פריקה וטעינה (סבלות)
★ קבלן נקיון
נא לשלוח הצעות בכתב אל מנהל הסניף ת.ד. 33295 חיפה 31332.

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים ת.ד. 10 חיפה – 31000
מכרזים
החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13171א'	מיכל אופקי מפוליאסטר משוריין
13357	חבק מברזל שטוח
13359	צירים נושאים להרכבת משקולות
13376	מהדק נושא קונצנטרי
13378	זוי עוגן לקיר
13383	מקשרים
13384	מהדקי הארקה לשריון כבל ביני
13386	מחברי סבע
13387	אדני בטון עגולים
13388	טבלה לעוגן ולהארקה
13390	מגיני כבל
13394	מהדק (אבזם) לסרט נירוסטה
13399	תילי נחושת שזורה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 05.06.86 [illegible]

هكذا من الاصل

هكذا من الأصل

נבחרת הנוער של ישראל בהוקי גלגליות תוקפת את שער נבחרת הבוגרים בתחרות שנערכה בבן־הפעמון בירושלים (צילום: אליהו הראתי)

משבר נוסף בביה"ח בנהריה התרופות אזלו והציוד מתפרק

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר"

מצבו הכספי של בית־החולים הממשלתי בנהריה, המשרת את כל אוכלוסיית הגליל המערבי, תוהו ומידרדר.

מנהלי המחלקות בבית־החולים איימו אתמול לסגור כבר היום את מרפאות־החוץ ולעבור לעבודה במתכונת של שער חירום.

המנהלים מתריעים על ירידה בלתי־נסבלת במלאי התרופות ובאמצעים האחרים שברשות בית־החולים. גם המכשור הרפואי נמצא לדעתם ברמה שאינה מאפשרת מתן טיפול נאות לחולים המאושפזים ומסכנת את בריאותם.

מנהל בית־החולים, ד"ר אליצור חזני וסגנו, ד"ר יואב סלמון, יצאו אתמול בדחיפות לירושלים כדי לדווח למשרד הבריאות על הסכנות הכרוכות במצב שאליו נקלע בית־החולים.

המשטרה מודאגת בשל הגידול בנוער העבריין במגזר הערבי

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

מפקד המחוז הצפוני של משטרת ישראל, ניצב שאול לוי, אמר, כי 51.6 אחוז מהעבריינים הקטינים במדינת ישראל בשנת 1985, היו ערבים, שביצעו את מעשי העבריינות בעיקר בכפריהם. זוהי עלייה על 150 אחוז במספר העבריינים הקטינים במגזר זה מאז שנת 1980.

ניצב לוי מוסיף, כי אילו חיזקה משטרת ישראל את חוליות הנוער שלה במגזר הערבי, היא היתה חושפת עבריינים קטינים רבים עוד יותר. לדבריו, פועלים העבריינים הקטינים במגזר הערבי בעיקר בתוך כפריהם, וזו אחת הסיבות לכך שהמשטרה מתקשה לטפל בהם.

ניצב לוי קרא להגביר את הטיפול של כל הגורמים במגזר הערבי. הזנחת הטיפול בנערים אלה תגרום לכך, שבעוד כמה שנים יהיה מספרם עצום, ואז יהיה קשה יותר לטפל בהם.

באחרונה נעשה מאמץ משטרתי לטפל בבעיית העבריינות במגזר הערבי. עובדה תוכנית לטיפול במגזר זה, אך המשאבים המוקצים לנושא לא הועילו.

„מקורות" מאיימת לסגור המים ל־15 מושבים בגלל חובותיהם

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

15 מושבים בגליל עומדים בפני סכנת התייבשות, לאחר שחברת „מקורות" מאיימת לסגור את הספקת המים למושבים אלה בשל חובותיהם לחברה.

בין המושבים הללו מושב מרגליות, שתושביו הפגינו אתמול מול בניין הסוכנות בצפת והם מאיימים לפתוח בשביתה. משום שלדבריהם אין הם אשמים בכך שחובותיהם לחברת „מקורות" לא שולמו.

לדברי אנשי מרגליות, רשומים לזכותם בארגון הקניות של מושבי הגליל 1.5 מיליון דולאר, אך כיוון שהארגון אינו יכול לשלם את חובותיו מעוקלים לכעשה כספי מושב מרגליות ומושבים אחרים.

מחברת „מקורות" נמסר, כי בשל מצבה אין החברה יכולה להמשיך לספק מים בלי תשלום.

„מכבי" ביטלה את הסכמיה עם בתי־מרקחת שנתפסו בהונאות

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

קופת־חולים „מכבי" ביטלה את הסכמיה להספקת תרופות למבוטחיה עם כמה בתי־מרקחת שנתפסו בהונאת הקופה.

הנהלת „מכבי" העבירה את שמות בתי־המרקחת הללו לטיפול משרד הבריאות, מאחר שבמעשיהם הם עברו לכאורה גם על פקודת הרוקחות. המדובר בעיקר בעבירות של מכירת תרופות החייבות במרשם ללא מרשם.

בין בתי־המרקחת ש„מכבי" ניתקה את יחסיה אתם „נוה אביבים" ברחוב יהודה הנשיא 34 ברמת־אביב, „בוגרשוב" ברחוב בוגרשוב 60 בתל־אביב ובית־מרקחת ברחוב פרישמן 66 בתל־אביב.

מקופת־חולים „מכבי" נמסר, כי עוד כמה בתי־מרקחת נתפסו בהונאות, ובכלל זה הוצאת הקופה על־ידי החלפת מרשמי תרופות במוצרים שונים כחיתולים ודברי קוסמטיקה. בימים הקרובים יוחלט על הצעדים שיינקטו נגדם.

בבדיקה שערכה הנהלת „מכבי" התברר, כי רוב בתי־המרקחת פועלים כשורה, בהתאם להסכמים עם הקופה.

תייר סקוטי חשוד בתקיפתה של המתנדבת האוסטרלית בדרום

(ע). – תייר סקוטי החשוד במעשה מגונה במתנדבת תוך נסיון לאנוס אותה, נעצר אתמול לחמישה ימים בפקודת בית־משפט השלום בבאר־שבע.

החשוד הוא דייוויד סמיה, בן 35, מסקוטלנד, המתגורר כמתנדב במרכז צוהר.

כזכור, הותקפה המתנדבת האוסטרלית קריל הייר, בת 21, ביום א' שעבר (11.5.86). סמוך לשעה 20.10 בערב עשתה את דרכה ממושב שדה־ניצן אל מגורי המתנדבים במרכז צוהר. תוך כדי כך התנפל עליה גבר, הצמיד חפץ חד לצווארה, גרר אותה אל בין השיחים שבצד הדרך וניסה לאנסה. הוא עשה מעשה מגונה במתנדבת.

מספר שטרי הכסף במחזור ירד לרמה של שנות ה־60

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מאז הונפקו השטרות בני 50 ש"ח והמעות בנות מחצית השקל והשקל החדש ירד מספר שטרי הכסף הפעילים במחזור לרמה של שנות השישים.

בסקירה השנתית של מחלקת המטבע בבנק ישראל נאמר, כי הירידה במספר שטרי הכסף הפעילים במחזור מביאה לחסכון כספי ישיר, בשל הצריכה הפחותה של מטבעות ושטרות ויעול השימוש במזומנים. הנפקת השטר בן 100 ש"ח, המתוכננת לשנת 1986, תוסיף ותחזק מגמה זו ותיצור חלוקה סבירה של המחזור בין הערכים השונים.

הסקירה השנתית מביאה בהרחבה את ההכנות שקדמו להנהגת מטבע השקל החדש. מתברר, כי בנק ישראל תמך במתן פרסום מוקדם על השינוי, כדי לאפשר התארגנות קלה להחלפת המטבע ולמנוע נזקי פרסום בלתי־מוסמך, אך לבסוף התקבלה דעתם של הגורמים שהתנגדו לפרסום מוקדם.

הגימלאים יפעלו למניעת פגיעה נוספת בקיצבאות

יו"ר הסתדרות הגימלאים אוריאל אברהמוביץ מכנס היום את מזכירות הארגון לדיון דחוף בכוונת האוצר להעלות מחדש את ההצעות לפגוע בקיצבות הזיקנה.

בישיבה יוחלט על האמצעים שבהם ינקטו הגימלאים במגמה למנוע הטלת מס או תשלום אחר, שיפגע פעם נוספת ברמת חייהם.

הסתדרות הגימלאים מתנגדת לכל תשלום ייחודי שיוטל על הגימלאים בנוסף להיטלים אשר מוטלים או יוטלו על כלל האוכלוסיה. עמדה זו מקובלת גם על רוב חברי הכנסת.

המשטרה משפצת 50 תאים בבית־המעצר באבו־כביר

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

משטרת ישראל תשקיע בחודשים הקרובים יותר מחצי מיליון דולאר בשיפוץ 50 תאים בבית־המעצר באבו־כביר. עד עתה שופצו עשרה תאים בקומה השנייה של בית־המעצר, ובכוונת משטרת המחוז לשפץ בקרוב 40 תאים נוספים.

מפקד משטרת מחוז תל־אביב, ניצב גבי עמיר, סיפר אתמול בסיור כתבים לענייני משטרה באבו־כביר, כי התפוסה הממוצעת בבית־המעצר מגיעה ל־250 עצירים, ושומרים עליהם 120 אנשי צוות מתוך משטרת ישראל. מדי יום ביומו מתקבלים לבית־המעצר 42 עצירים חדשים, ובהם ארבע נשים וארבעה בני־נוער.

נעדרת

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחרי שלומית בת סעידה אבנר, שנעלמה באיזור ירושלים לפני שלושה חודשים.

תיאורה: בת 17, גובה 160 ס"מ, מבנה גופה מלא, שערה מתולתל חום כהה, עיניה שחורות, אפה ישר, שפתיה מלאות, גוון פניה שחום.

כל מי שראה את הנערה הזאת מתבקש להתקשר לטלפון: 02־244698, או לכל תחנת משטרה בארץ.

דרוש

המשטרה מבקשת את עזרת הציבור בחיפושיה אחרי מייק (מיכאל) ריינולדס מרחוב הגפן 16 בחיפה בקשר להיעלמות הנער נסים שטרית.

תיאורו: בן 45, גובהו 175־180, מבנה גופו רזה, שערו בהיר, שיניו העליונות הקדמיות מרווחות וגדולות וביניהן רווחים. הוא נוהג לחבוש כובע קסקט. מדבר עברית, אנגלית, צרפתית, הולנדית ומעט ערבית.

כל היודע עליו דבר מתבקש להתקשר ליחידה המודיעה טלפון: 02־273322, קו פנימי 39, צח"מ ניסים שטרית, או לכל תחנת משטרה בארץ.

מאסר לחברו של שיראזי שהורשע בעקבות עדותו

(ע). – אין ספק ששחקן הכדורגל הנודע שלמה שיראזי היה משדל לעבירה והוא שקיבל טובת הנאה מן העבירות, ואילו הנאשם עשה מה שעשה כי היה מוכה בסנוורים מן ההערצה הזאת לשלמה שיראזי – אמר אתמול השופט המחוזי אורי שטרוזמן בתל־אביב כשגזר את דינו של משה ברסימון, בן 25, מנתניה.

הוא נידון למאסר שנתיים בפועל באשמת התפרצות לבית ברעננה ובגניבת אקדח משם, וכן בהסגת גבול וגרימת נזק לחנות.

בתה"ח „סוחבים" בבדיקות הדם לילודים ומסתכנים בגרימת פיגור בלתי־הפיך

צוותי הניתוחים והלידות אינם מקפידים על ההוראות לסטריליות

מאת דנקה הריניש, סופרת „דבר"

ראש שירות האשפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח, הודיע בימים האחרונים לפני מנהלי בתי־החולים הכלליים בארץ על שורה של ליקויים חמורים שהתגלו במערכת האשפוז ושעלולים לסכן את חיי החולים. ד"ר משיח הוציא הוראות מפורשות לתיקון המצב לאלתר.

בבדיקה שיגרתית התגלה, בין היתר, שקיימים איחורים משמעותיים בלקיחת דגימות הדם אצל ילודים לגילוי פנילקטונוריה ותת־תריסיות מולדת. מצבים העלולים לגרום לפיגור בלתי־הפיך, אלא אם כן מאבחנים אותם ומטפלים בהם בעוד מועד.

בבדיקה התגלה, כי במשלוחים רבים של דגימות דם לגילוי פנילקטונוריה ותת־תריסיות מולדת הגיעו ליחידות המאבחנות שבועיים־שלושה אחרי שנלקחו, בעוד שלפי ההוראה אין להשהות דגימות אלה יותר מחמישה ימים.

בבדיקה התברר עוד, כי בזמן האחרון אין מקפידים על קיום ההוראות המחייבות קיום תנאים סטריליים בחדרי הניתוח, בחדרי הלידה ובטיפולים כירורגיים. המדובר בחובה החלה על כל הצוותים המשתתפים בניתוחים, בלידות ובפעולות כירורגיות לעטות מסיכות, המכסות את פתחי הפה והאף.

ההוראות של ד"ר משיח באות להסדיר גם קבלת חולים אלקטיביים לאשפוז. בדיקת משרד הבריאות העלתה, כי חולים אלקטיביים מתקבלים לאשפוז לקראת סוף השבוע, אך הם מתחילים לקבל טיפול רק ביום א'. ד"ר משיח הורה לא לקבל חולים לאשפוז אלקטיבי, ובמיוחד לאשפוז אלקטיבי כירורגי, בימים חמישי ושישי בשבוע, כדי למנוע אשפוז מיותר.

עובדים סוציאליים ומרצים תוקפים הצעת החוק:

חוק שירותי הרווחה מתייחס לנזקקים כאל גנבים ופוטר המדינה מאחריות

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר"

הצעת חוק שירותי הרווחה החדש מצמידה למנהל לשכה לשירותי רווחה להיכנס לביתו של מי שפנה לעזרה ללא צו בית משפט ולהחרים כל מסמך שהוא רוצה בו. החוק מחייב כל פונה להעלות את פנייתו בכתב בלי שעובדי הרווחה מחויבים לענות לו בכלל.

החוק המוצע מוגדר, על־ידי עובדים סוציאליים כפוגע בזכויות האזרח ובצנעת הפרט, היות שהוא מקנה למנהלי לשכות הרווחה ועובדיהן תפקידי חקירה ובילוש, שאין להם דוגמה בחקיקה הישראלית. בכינוס שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב בנושא תפקוד שירותי הרווחה במצבי משבר, הביעו גם אנשי האוניברסיטה התנגדות נמרצת לחוק.

„זהו אחד המסמכים המזעזעים ביותר שהוצעו לכנסת. הוא מתייחס לנזקקים כאל גנבים ומטיל כתם על המחוקק הישראלי. הוא נערך על־ידי הדרג הביורוקראטי של משרד העבודה והרווחה, מתוך כוונה לאפשר למדינה שלא להתחייב למתן שירותים לנזקקים", טען יצחק קדמן מאוניברסיטת ירושלים.

ד"ר דן שניט תקף את החוק המוצע על שהוא מפקיר את הפונים לשירותי הרווחה לשרירות ליבם של נותני השירותים, מבלי שיגדיר מהי מחוייבותם של נותני השירותים כלפי האזרח. כל הנוכחים היו מאוחדים בדעה, שיש לחתור לכך שהחוק לא יאושר.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אורה נמיר, תקפה את שירותי הרווחה על שדווקא בנזקקים ביותר אינם מצליחים לטפל. „אדם יכול למות מרעב בלי שמישהו יתייחס אליו", אמרה.

פרופ' אברהם דורון ביקר את שירותי הרווחה על שאינם מסייעים ללקוחותיהם להתמצא בביורוקראטיה. 20 אחוז מנתמכי הסעד זכאים להקצבות מהביטוח הלאומי, אך אינם יודעים על כך. בכינוס נמתחה ביקורת גם על כך ששירותי הרווחה אינם ערוכים לטיפול במובטלים ואינם מסוגלים לטפל במשבר האבטלה, העובר על כ־7 אחוזים מהמועסקים במשק.

מנכ"ל משרד העבודה והרווחה יצחק בריק הגיב, כי משרדו יהיה מוכן לצמצום הסמכויות שמקנה החוק לשירותי הרווחה. לדבריו, משרדו אינו יכול לטפל במשבר האבטלה ביעילות, היות שאין לו נסיון קודם בכך, והוא נאלץ לפתח תוכניות נסיוניות.

160 עובדי מפעל „אופ־אר" באופקים השביתו את המפעל ונעלו את שעריו

מוחים על אי־קבלת משכורות אפריל ועל התרוקנות מלאי חומר־הגלם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

160 עובדי מפעל „אופ־אר" לייצור חוטי טקסטיל באופקים השביתו אתמול את המפעל במחאה על כך שטרם שולמה להם משכורת חודש אפריל.

העובדים נעלו את שערי המפעל, התכנסו על הדשא בחצר המפעל והניפו כרזות מחאה נגד ההנהלה. „לא ניתן ל„אופ־אר" להפוך ל„אתא" מספר 2", אמר אתמול מזכיר מועצת פועלי אופקים, [illegible], המעניק גיבוי מלא לשובתים.

יו"ר ועד העובדים במפעל יעקב כהן איים, כי אם לא ישולמו משכורות חודש אפריל מיד, יקיימו העובדים משמרות מחאה מול ביתו של המנכ"ל בהרצליה ויסגרו את הכבישים הראשיים בעיירה. „לא נחזור לעבודה עד שלא נדע מה יעלה בגורלו של המפעל. וגם אם נרצה לחזור אין עוד במה לעבוד, שכן חומר־הגלם אזל מזמן מהמחסנים", אמר.

מהנהלת המפעל נמסר, כי המפעל נקלע לקשיי נזילות משום שמשרד האוצר טרם העביר לו את כספי קרן התעסוקה בסך כ־700,000 דולאר, שהובטחו לו כאמצעות. מקור מוסמך במשרד התעשייה והמסחר ציין, כי מצוקת המפעל זמנית וכי בהתאם לתוכנית ההבראה, הומלץ לאוצר להעניק לבעליו את ההלוואה.

מזכיר מועצת הפועלים אמר אתמול, כי אם הבעיות במפעל „אופ־אר" לא ייפתרו במהרה, ישבתו מפעלים נוספים באופקים מתוך הזדהות עם עובדי המפעל.

מספר המובטלים באופקים מגיע כיום לכ־20 אחוז מכלל המועסקים במקום (770 מתוך 4,000). בשנה האחרונה עזבו את היישוב כ־80 אחוז ממשוחררי צה"ל. נתוני האבטלה אינם כוללים כ־150 עובדים עונתיים, שעבודתם תסתיים בסוף החודש, ועוד עשרות עובדים שמשמועות עליהם סכנת פיטורים במשחטת „עוף הנגב".

ההסת' הכריזה סכסוך בנמלים

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

פועלי המפעל [illegible] אתמול לעבודה תקינה בהתאם לצו [illegible].

במקביל [illegible] סכסוך עבודה בין עובדי המפעול בנמלים לבין רשות הנמלים, ופירושה של הכרזה זו, שאם תוך 15 יום לא יושג הסדר יוכשו הפועלים את עיצומיהם.

ועדת החינוך במועצת פועלי ירושלים והעמותה לקידום החינוך בבירה, בשיתוף התנועה הקיבוצית, יערכו בחודש יולי הקרוב קייטנה ל־600 תלמידים בוחו ערבי תנועת העבודה.

סוכנת המשטרה יעל הציגה עצמה כפתיון ל„אנס האתלטי" וחברתה איריס לכדה אותו

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שתי סוכנות משטרתיות, יעל ואירס, הביאו למעצרו של החשוד בעבירות מין באיזור רמת־אביב. האיש, המכונה בעתונות „האנס האתלטי", הובא אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ושם הוגש נגדו כתב־אישום על מעשה אונס, מעשה סדום בקטינה וחמישה מקרים של מעשים מגונים.

לפני כמה חודשים הטיל מפלג הבילוש הנושאי ביחידה המרכזית של משטרת מחוז תל־אביב משימה על שתי שוטרות – לנסות ללכוד את האנס. אחת מהן (יעל) תלתה שתי מודעות במרכז רמת־אביב ובהן הציגה את עצמה בשם לימור והציעה את שירותיה בשיעורי עזר ושמרטפות. בכתב־האישום נאמר, כי הנאשם התקשר אליה פעמיים בהסוותו את קולו לקול אשה, והם קבעו פגישה ל־16 באפריל בשעה 7.30 בערב, בקרבת בית־הספר „אליאנס" ברמת־אביב.

לפגישה הגיעה שוטרת אחרת (אירס). היא המתינה במקום כשעל גופה מכשיר הקלטה, ולפתע תקף אותה הנאשם מאחור, סתם את פיה, הניף אותה באוויר וניסה לגרור אותה למקום חשוך כדי לבצע בה מעשה מגונה. אנשי מארב משטרתי שהיה פרוש במקום לכדו אותו אחרי מאבק ועצרו אותו.

הסוכנת המשטרתית שהותקפה בידי הנאשם הקליטה את כל מהלך נסיון התקיפה ובהקלטה נשמעים ההוראות והאיומים שהשמיע הנאשם כלפיה. היא תופיע במשפט כאחת מעדות התביעה המרכזיות.

המשטרה גם הגישה אתמול בקשה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. האיסור על פרסום שמו ופרטיו המזהים – בעינו.

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

האגף למכונות וציוד – המחלקה למכונות
בשיתוף ארגון לגננות ולנוף בישראל
מתכבדים להזמין את ציבור הגננים
לבקר בתצוגת המשביר המרכזי
שתתקיים ביום השדה 21.5.86 בגני יהושע (פארק הירקון)
בתצוגה:
ציוד גנני חדש מתוצרת ג'ון דיר, האקו, פלנק ואחרים.
נשמח לראותכם בין המבקרים
למידע נוסף: פנה לנתי המכונות
תל־אביב דרך השלום 12 טל. 03־335131
חיפה שער פלמר 2 טל. 04־662161

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	14–5	בהיר
בא' איירס	17–6	גשום
הלסינקי	12–7	מעונן
הונג קונג	28–24	בהיר
וינה	16–15	גשום
ז'נבה	18–10	בהיר
טוקיו	28–13	בהיר
טורונטו	22–14	גשום
יוהנסבורג	21–5	בהיר
לונדון	15–9	גשום
ליסבון	22–15	מעונן
מדריד	23–16	בהיר
מונטריאול	22–14	מעונן
ניו־יורק	23–14	מעונן
סאן פאולו	27–17	מעונן
פריס	16–11	מעונן
פרנקפורט	19–6	בהיר
ציריך	19–14	מעונן
ריו דה־ז'נרו	30–19	בהיר
שטוקהולם	15–8	מעונן
שיקאגו	26–17	גשום

swissair

מכון משה שרת
מועדון ציוני חברתי
מפגש החודש
עם שר החינוך ח"כ **יצחק נבון**
דברי פתיחה:
ג'ודי וידצקי,
מזכ"ל תנועת העבודה הציונית
האירוע יתקיים מחר יום ג' 20.5.86
בשעה 12.30 בצהרים במכון משה שרת
רח' אלחריזי 9 ירושלים טל' 02־639718
הכניסה לפי הזמנות

למכירה
בדפורד מסחרי
(דו־שימושי)
שנת ייצור 76 יד־ראשונה
טלפון 286141 שלוחה 79
בין השעות 07.30 — 15.00.

רכוש ספר
מספרית
דבר

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו
יוסף מן
ההלויה התקיימה ביום ששי ז' אייר תשמ"ו 16.5.86
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
אבלים
אשתו: יהודית
בנותיו: מיכל ודורית
אחותו: מירה ומשפחתה

לחברתנו ברטה אורן (באר־שבע)
משתתפים באבלך הכבד במות
בעלך ז"ל
הסתדרות פועלי הבנין
קרן הבטוח והפנסיה
של פועלי הבנין
ההנהלה – ועד העובדים

אבלים על פטירתו של
אברהם סכנין ז"ל
יו"ר העמותה שלנו
ומשתתפים בצער המשפחה
מיל"ב (מועדוני הפנסיונרים)
ההנהלה והעובדים

במלאת שלוש שנים לנפול
בננו ואחינו היקר
טל גבע ז"ל
נקיים אזכרה ביום חמישי י"ג באייר תשמ"ו 22.5.86
בשעה 3.30 אחה"צ, בבית־העלמין במושב בית שערים.
יוצאים מהבית.
עליזה, יוסי והמשפחה
בית שערים

הננו מודיעים בצער וביגון
על פטירתה של יקירתנו
חנה רובינשטין ז"ל
הלויה תתקיים היום, יום שני 19.5.86
בבית העלמין בכפר סמיר.
האבלים: בתה וחתנה קלרה ויוסף סבר
נכדותיה: פנינה רייבק, אמירה וזגמן ובני ביתם
והמשפחה בארץ ובחו"ל

למנחם פרי
אבלים אתך במות
אמך
בית הוצאת הקיבוץ המאוחד

המועצה העולמית למען אידיש ותרבות יהודית;
מועדון פירקין ובית המלין;
בית ראשוני פועלי ציון;
אגודת סופרי אידיש בישראל
ביום שלישי 20.5.86 י"א באייר תשמ"ו בשעה 7.00 בערב
יתקיים באולם בית המלין רח' וייצמן 30 תל־אביב
ערב זכרון בשלושים לפטירתו של החבר
ישראל סטולרסקי ע"ה
משתתפים: משה מיליס, יאמא פייטלוביץ, יצחק קורן,
מתתיהו שפירא, הדי שנוקפיץ

הנהלת קופת חולים מחוז דן
וועד העובדים
משתתפים בצער המשפחה
על מותה של האחות הוותיקה
הח' **שרה גינצבורג** ז"ל
מכפר אז"ר

דבר היום

רעיון ממחזה אבסורד

הפגישה בין הנשיא רייגן לבין מנהיגים יהודיים שנועדה להיום נדחתה אמנם בשל מותו המצער של מנהל „מועדון הנשיאים", אך היא אמורה להיערך במרוצת השבוע. אם כך, תהיה זאת אחת הפגישות המוזרות כתוכנן, כפי שמעידה מסורת ההזמנה: למעשה, מבקש הנשיא מן המנהיגים היהודיים להפוך את עצמם לשתדלנים למען אספקת נשק למדינה ערבית. זוהי ציפייה מופרזת ומביכה.

המדובר בכוונת הממשל לספק לסעודיה טילי אוויר־אוויר, טילי אוויר־ים וטילי קרקע־אוויר, בסכום של כ־350 מיליון דולאר. אין זו עיסקה גדולה במיוחד, אך ההתנגדות בסנאט למימושה היא גדולה, בין השאר, משום שסעודיה איננה מראה רצון ויכולת לתרום לקידום תהליך השלום. הנשיא ויועציו לא גילו בעוד מועד את עוצמת ההתנגדות, ולא השכילו לפעול להחלשתה – אך דומה לישראל שהנושא חשוב להם במיוחד משום שיקוליהם הגלובאליים והאזוריים. ואכן, לא זו בלבד שישראל הסכימה להימנע מפעילות בקונגרס נגד אספקת הטילים, אלא שהשדולה הפרו־ישראלית בגבעת הקאפיטול, „איפאק", החליטה להימנע מכך אף היא.

היתה זאת מחווה נדירה לנשיא ידידותי ולשר החוץ ידידותי, אך לגופו של עניין היא לא הועילה. הרוב שנוצר בסנאט, 73 נגד העיסקה מול 22 בעד, איננו משאיר סיכוי של תוקף לווטו נשיאותי. הנשיא זקוק ל־34 קולות של תמיכה כדי להוות שליש חוסם להחלטת הרוב. התוספת של תריסר קולות איננה נראית באופק הפרלמנטארי.

כאן נכנס לתמונה רעיון הלקוח כאילו ממחזה אבסורד, לגייס את מנהיגי הקהילה היהודית שיטלו על עצמם תפקיד של שתדלנים פעילים בעד העיסקה. אם אמנם תוצע להם הצעה זו בפגישה הזאת, היא תעמיד את המנהיגים היהודיים בפני ברירה לא נעימה: להיענות לבקשת הנשיא – דבר קשה לצפות לו – או לסרב לנשיא, דבר שלא ינעם להם. מוטב על כן שלא להעמיד אותם במצב כזה. כפי שמדווח היום סופר „דבר" בארה"ב העלתה אתמול הצעת פשרה שלפיה יימחק מן העיסקה טילי קרקע־אוויר מדגם „סטינגר", שהם ניידים ואישיים ועל כן יכולים לשמש נשק־בידי מחבלים. פשרה כזאת עשויה לסייע לנשיא לגייס תמיכתם של תריסר סנאטורים לתת תוקף לווטו שלו – מבלי לערב בעניין את המנהיגים היהודיים.

צה"ל ודו"ח ולד, רשומון

מאת טלי ולינגר

מה שמתקבל עד עתה מ„פרשת ולד" הוא שסמכותו ומעמדו של שר הבטחון הם נטולי שיניים, ואילו הרמטכ"ל ואלופי המטה הכללי הם חבר אנשים שטוחי מחשבה וצרי מצח ועין

השבוע רק התחיל, וכבר אפשר לדבר על „הסקנדל של השבוע", בהנחה – שאין לה שום ביסוס – שלא יקרה משהו שיאפיל על רעידת האדמה הזאת. „פרשת ולד", כפי שנוראי תיקרא, פרשת עבודת המחקר של אל"מ (מיל.) עמנואל ולד שהמטכ"ל בן או לא התפנה לעסוק בה, ואשר תכניה הם זעקת גוועלד של מתכנן מעיכות ואיש אגף התכנון במטכ"ל. תמונת מצב והצעה רחבת היקף ויריעה לשינויים־תיקונים־שיפורים במבנה צה"ל.

יותר מחוליה רופפת אחת נחשפה במהלך „פרשת ולד" כפי שהיא מתפתחת עד כה, ואפשר שעוד יהיו לה המשכים. תוליות של ארגון, העברת מידע, מעקב, ביקורת, ניתוח והסברה. אולי בעיקר הסברה. מבוכות גדולות היו נחסכות מהמערכת הצבאית והבטחונית־אזרחית אם תהליך פתיחת דיון ציבורי, לגיטימי ומפולא בלתי ניתן לריסון, היה לפחות מקבל מימד של איזון, של דיאלוג, של תגובה. הנבוכים הראשיים נכון להיום הם הרמטכ"ל, שר הבטחון והדובר צה"ל ואחריהם הצבא כולו, שהוצגו – בגלל מגבת התקפדות והסתגרות – ככלי נקוב ומחורר ככברה שמעשות בו החלקות הסונבות. „התקפדות" היא אולי ההגדרה היותר־קולעת למספר תופעות נבדלות אחת כרעותה בתוכן אך זהות בתוצאות.

ד"ר עמנואל ולד, שחרייל וקיבל דרגת אל"מ ייצוג, נחשב לאחד המוחות המבריקים שעמדו לרשות צה"ל בימים שלפני מלחמת לבנון. האלופים יקותיאל אדם ומשה לוי קידמו אותו, טיפחו אותו, הושיבו אותו על עבודות רבות וכבדות בתחום האלגון והתכנון. ולד נתפס כ„מלך בהגשת נירות", בניסוח סיכומים ובניתוח מצבים. את עבודתו בהיקף של ארבעה כרכים העוסקת בניתוח מלחמת לבנון, לקחיה והצעה לבנית „צה"ל אחר", חיבר ד"ר ולד לפי בקשת הרמטכ"ל משה לוי. אלא שמרגע שהחל לעסוק בניתוח אירועי של"ג ובתכנית לשינוי הצבא, התחיל הרשומון. ולד טוען שנעשו הרבה נסיונות להשתיק אותו, להסתיר ממנו אינפורמציה, להצר את צעדיו. הצבא מצידו רושם שהתנהגותו של הקצין גובלת במחתרות, רואה צל הרים כהרים, מרגיש נרדף, נותן פירוש מעשי לא־נכון למנדט שבידו ולנגישות שיש לו לחומר חסוי.

האם ניתנה לולד יד חופשית באיסוף נתונים? אם ניצל ולד את המנדט שלא ככקובל? האם התכוון המטה הכללי לעסוק בדו"ח של ולד? האם ביקש המטה הכללי לגנוז את הדו"ח הזה? האם תיכנן לעיין בו סלקטיבית, על פי נוחות הקורא? האם הורחק הדו"ח מעיני אלופי המטה הכללי? האם ולד הוא קורבן? האם צה"ל הוא קרבן?

שר הבטחון קרא את החומר, ובניגוד למה שנטען בשם ולד, הגיעו לידיו כל ארבעת הכרכים ללא כל כוונה להשמיטם כרך פחות נוח. שר הבטחון מצא שיש בדברי ולד הרבה טעם, ויש מקום לדון בעבודתו. הרמטכ"ל, מי שמינה את הקצין לעשות עבודה, לא התעלם מן התוצאות. כשהונח על שולחנו קרא בו וביקש לעשות לו טיפול – בדיקה עניינית של חלק מן ההצעות המעשיות לשינויים שהועלו על־ידי ולד, העברת חלק אחר של החומר לעיבוד מעשי אצל הגורמים הרלוונטיים, כך שיוטמעו במערך הכולל של לקחים, אירגון מחדש ותיכנון ארוך־טווח וכן תימצות עיקרי הדו"ח לקראת דיון בפורום המטה הכללי שבמסגרתו יציג ולד את עניינו. איש לא מנע מאיש עיון בחומר הגולמי – בארבעת הכרכים – קודם לדיון, ואולם מעשית לא נכללה הפצת הדו"ח המלא בין משתתפי הפורום. במכללה לבטחון לאומי ובאגף התכנון היתה העבודה פתוחה לעיון הקצינים. שלב הבדיקה הפרסנית של הצעות ולד היה גם ככל הנראה שלב הנסיגה שלו מההצעה לקיים דיון בעבודה, בטענה שמסגרת הזמן איננה הולמת את דרישותיו. מבחינתו צה"ל התקפד ושלח קוצים לעבר חיצי הביקורת שלו. חלה נסיגה ביכולת ההידברות בין הקצין ולד לבין מפקדיו, וברשומון, כמו ברשומון, כל אחד מחזיק באמת שלו ומשוכנע בבלעדיותה. בהמשך, מבלי שקודם בדרגה ולא שעבודת המחקר והניתוח שלו תידון במות־שהיא ועל־פי מה שהיה הקצין מצפה, השתחרר ולד מצה"ל.

לאחר מכן באה המיתקפה של ולד. צה"ל התקפד פעם נוספת. הפעם בשלחו הקוצים אל עבר פובביות הדיון שולד ניסה לעורר עם שחרורו מהצבא. צה"ל במקום להתמודד עם הטענות שהעלה ולד בקשר לתהליך חיבור העבודה ותוכנה כאלם דום. אין יוצא ואין בא להסביר. ואם לא די בכך, גם לאחר שהתעוררה סערה השבוע, צה"ל לא נכנס לפולמוס הציבורי – כפוף לעקרון שמפקדי הצבא אינם עוסקים אצל התקשורת ועניינם היחיד הוא בטחון המדינה ולא בטחון יחסי הציבור שלהם. נכון אבל לא מדויק. פני הצבא, כפי שהשתקפו בביקורת של ולד וכפי שהשתקפו כאופן שבו טיפל הצבא בולד, הולבנו שלא לומר הושחרו. גם לכך יש מימד ענייני בתחום הבטחון, גם אם הוא המימד הפסיכולוגי.

כמו שזה נראה עכשיו, שר הבטחון הוא סמכות ללא שיניים, שלא מבצעים את הפקודות או ההנחיות שלו, הרמטכ"ל ואלופיו הם חבר אנשים שטוחי מחשבה וצרי מצח ועין, וצה"ל, על־פי ולד, הוא גרוטאה.

לא צריך לגמור אוניברסיטה כדי להבין שחלק גדול מהביקורת של עימנואל ולד על צה"ל בכלל, ועל מלחמת לבנון בפרט, הוא נכון. מספיק גם זכרון לאידע וחוש הסטורי מסויים כדי לאבחן מגמות גניזה, התפתלויות והיסוי רעשים בעבר. כן צריך להיות איש מקצוע כדי למצוא שחלק גדול מהצעותיו למבנה אחר של הצבא איננו מעשי ולא עומד במבחן התקציב, הניהול או הארגון המינימלי. צריך ורצוי לדעת שמלחמת לבנון היתה אחת המערכות שיחסית לפרק הזמן הקצר שעבר מאז שפרצה והסתיימה, כבר תוחקרה כהגה וכהגה, בכנסים רבים ובסיאנסים בכל הרמות. לא מיותר לציין שהרבה מהצעותיו היותר־הגיוניות של ולד הוטמעו בתיכנונים ותכניות ארוכות־טווח, חלקן עוד לפני שולד הגה אותן, והן באו ממחותיהם של בעלי מחשבה ומעוף אחרים בתוך הצבא.

בדיקה מדגמית בקרב קצינים בכירים מכל גווני הקשת ו„הקליקות" מלמדת שאין חולק על הצורך בשיפורים נוספים, אך גם אין עוררין על דרך ארוכה וחשובה שנעשתה מאז המלחמה בשינוי ושיפור ארגוני, מבני, תורתי והדרכתי, ברמות שהיוו את עקב אכילס של המלחמה.

הטיפול השלומיאלי בעבודת ולד עד להפיכתה ל„פרשה" משחק לידי המבקשים את נפש הצבא. העיסוק במצבו הנפשי של ולד במוהו כעיסוק של ולד בהויות אחרות, הם וגם הוא איבדו אמינות על סעיף הגזמות, התקפדויות וטעויות בהערכה.

הבהלה מפני דיון ציבורי רדוף ועדת החוץ והבטחון של הכנסת וועדות המשנה שלה, היא בהלת־שווא. מה כבר יכול להיות יותר גרוע מהנזק שנגרם עד כה?

מלחמת לבנון. צה"ל בביירות. לפי ולד נדרש צה"ל אחר. תצלום – י.פ.פ.א.

התחלת הסיבוב האחרון

מאת חגי אשד

פרס חותר לשינוי הסטטוס קוו מתוך חשש שאם לא נתקדם לקראת שלום, ניסוג לעבר מלחמה. שמיר חושש מכל שינוי, חותר לייצוב הסטטוס־קוו

השיחות על טאבה המתחילות היום, כמו פגישותיו הסודיות־גלויות של השר עזר וייצמן בוושינגטון, הן בגדר צעדי הכנה ומבחן כוונות לקראת הסיבוב המדיני האחרון בראשותו של ראש הממשלה שמעון פרס. לא נותר זמן רב עד לרוטאציה בינו לבין יצחק שמיר. מה שלא יתחיל להיעשות עכשיו, בימים ובשבועות הקרובים, לא יוכל להיעשות עד למועד הרוטאציה. מה שיהיה לאחריה יהיה סיפור חדש לגמרי, שמוקדם אפילו להתחיל לנחש את תוכנו.

המבחן הנוכחי הוא בעיקר מבחן כוונות ויכולת של הנשיא מובארק, גם בעניין טאבה ומה שיותר חשוב – גם בעניין שיתופו של יאסר ערפאת במשא ומתן המדיני. התעקשותו של הנשיא מובארק בעניין שיתופו של ערפאת במשא ומתן הזה היא הערובה הטובה ביותר למניעתו בטרם התחיל. זו היתה התרומה העיקרית של הנשיא מובארק לזירה המדינית המזרח־תיכונית, למרבה הצער. הוא לא סילק את המכשול הקיים – מכשול מילולי ריק מתוכן לפתרון בעיית טאבה. הוא הוסיף מכשול, שלא היה נוסף בלעדיו ואשר גם המלך חוסיין וגם הנשיא אסד הסורי, מסיבותיהם השונות, פעלו לסילוקו. זוהי תרומתו השלילית הכפולה של הנשיא מובארק, אשר בכל הנראה נבעה מחוסר הבנה אישית ומהכשלה של אנשי זדון בקרב עוזריו, מטרתם של אלה היתה מאז ומתמיד להרוויח זמן, להשאיר את הסטטוס קוו על כנו ולא לאשר לנשיא מובארק, שעליו הם אינם סומכים, כנראה, להיפגש עם שמעון פרס למשא ומתן ישיר על כל הבעיות התלויות ועומדות בין שתי המדינות.

עתה נותר זמן קצר בלבד כדי להיווכח מה כוונתו ומה יכולתו של הנשיא מובארק. האם הוא רוצה לקיים פגישת פיסגה עם שמעון פרס בעתיד הקרוב ביותר, כצעד ראשון לשינוי המצב הקיים ולהתנעתו מחדש של התהליך המדיני באיזור, או שהוא מעדיף, מרצון או מאונס לקיים את הסטטוס קוו, בלי שינוי, תוך הטלת האשמות שונות בישראל והיתלות ביאסר ערפאת כמכשיר לניגוח הנשיא הסורי, המלך הירדני ולהכשלת ההתקרבות ביניהם.

זוהי בעצם השאלה האמיתית העומדת על הפרק – האם לנסות לשנות את הסטטוס קוו או לקיים אותו. שמעון פרס חותר לשינוי הסטטוס קוו מתוך חשש שאם לא נתקדם לקראת שלום, ניסוג לעבר מלחמה בעתיד הלא־רחוק, גם אם לא מחר או מחרתיים. יצחק שמיר לעומתו חושש מכל שינוי ומתחזר לייצוב נוסף של הסטטוס קוו בכל החזיתות המדיניות והצבאיות של ישראל. בצמרת ישראל חלוקת התפקידים והכוונות ברורה למדי. ואילו בצד הערבי – שוררים ערפל ומבוכה. יש סימנים מעידים לא מעטים שגם המלך חוסיין וגם הנשיא מובארק נוטים בליבם לשינוי הסטטוס קוו, אך גובר עליהם הפחד מפני מחיר השינוי ותוצאותיו. שלא כמו שמעון פרס, אין הם מוכנים לנטילת סיכונים למען חידוש התהליך המדיני לעבר הבלתי־נודע. לא מן הנמנע שבסוף חשבון הם עצמם, או הכוחות השונים שמתחתם ומאחריהם – דבקים בקיום הסטטוס קוו ונוח להם בסתר ליבם שיצחק שמיר יחזור לראשות הממשלה במקום שמעון פרס. כי אז נוח יהיה להם להמשיך לשלם מס שפתיים ריק מתוכן לשינוי הסטטוס קוו ולהטיל על ישראל את האשמה לשימורו של הסטטוס קוו – כולל המחיר שמשלמים הפלשתינאים בסבל ובחוסר תקווה כחלק ממנו. מה איכפת לחוסיין ולמובארק סבלם של הפלשתינאים, שממשיך להשחיר את פניה של ישראל ולהטריד את מצפונה ואת אחדותה הלאומית?

נוכח משוואה זאת ממשיכים האמריקאים לשבת על הגדר. הם היו רוצים בשינוי הסטטוס קוו, אבל חוששים מכישלון נוסף בנסיונם לשנותו, אם לא יובטח להם מראש שהנשיא מובארק מוכן ומסוגל לתת לו יד באמת. האמריקאים לא־משוכנעים בכך. הם יודעים היטב כי אפשר להגיש לבוררים את שתי השאלות – גם בנוסח הישראלי וגם בנוסח המצרי – ולהשאיר לבוררים את ההכרעה בין כל השאלות וכל התשובות. אם וכאשר יתחדש התהליך המדיני ודעת הקהל הישראלית תראה בעליל סימנים של הפשרה ותזוזה בצד המצרי, נקל יהיה לממשלה – אפילו לממשלת האחדות הלאומית – לגמול למצרים בוויתור כזה או אחר, על מלון „סונסטה" והכפר של רפי נלסון, שעליהם מדובר כאן בסך הכל. אבל כל עוד מובארק נראה קפוא ומאובן כספינקס אפילו מול ידו המושטת של שמעון פרס, אין נכונות ישראלית למחווה חד־צדדית נוספת. יצחק שמיר יוכל להציגה כוויתור סרק שלא יקדם את השלום עם מצרים. וזה מה שהוא עושה עכשיו.

גם בעניין יאסר ערפאת הכניס לנו מובארק עז שחורה, שיש בה רק נזק, בלי תועלת. סוף־סוף הצליחה מלחמת לבנון שהסתיימה בכישלון ישראלי ובתבוסה של אש"ף – להחזיר את הטיפול בבעיה הפלשתינאית אל מדינות ערב השכנות. וזו התפתחות חיובית משום שכולן ניהלו משא ומתן עם ישראל בעבר – ישיר או עקיף, צבאי או מדיני. ואף חתמו על הסכמים. אף במישורים הללו ואף בכבדו אותם. גם סוריה. מצרים וירדן על אחת כמה וכמה. ירדן וסוריה הגיעו להבנה ביניהן, שמסכלת, גם על ישראל, כי יאסר ערפאת אינו מסובל ואינו רוצה להיות פארטנר לפתרון הבעיה הפלשתינאית. גם ירדן וגם סוריה אינן רוצות לשמוט מידיהן את המפתח לפתרון הבעיה, בין בשלום בין במלחמה, בין במשא ומתן עם ישראל בין במו"מ עם ארה"ב. על אחת כמה וכמה שאינן רוצות למסור את המפתח ליאסר ערפאת.

אילו היתה מצרים מצטרפת להבנה הזאת היה מסולק מן הדרך המכשול העיקרי לחידוש התהליך המדיני באיזור בשיתופה של סוריה. גם אם הדבר היה נעשה בעקיפין ועל תנאי. בכל מקום אפשר היה להעמיד את הנשיא אסד למבחן. מי שמכשיל סיכוי זה הוא הנשיא מובארק, שרוצה לכפות על ירדן וסוריה – ועל אחת כמה ישראל – את העז השחורה הזאת שאף אחד לא רוצה בה ולא נותן בה שום סבק של אמון, פרט למובארק, כנראה. לא ברור לבה. או שהוא רוצה להכשיל את התהליך המדיני בתחילתו. זו שאלת המבחן שמוצגת עתה לנשיא המצרי. גם בשיחות טאבה בארץ וגם בשיחות עזר וייצמן בוושינגטון. זו השאלה הכפולה שהתשובה עליה יכולה להיות – הסכמה על נוסח כתב הבוררות בעניין טאבה ועל נוסחה שתרחיק את יאסר ערפאת משולחן המשא ומתן עם ישראל. התשובה המצרית לשאלה כפולה זאת היא שתקבע אם תוכל לצאת סוף סוף אל הפועל הפגישה בין מובארק לשמעון פרס, ואם יתחיל סוף סוף הסיבוב האחרון בניסיון לשנות את הסטטוס קוו במזרח התיכון באמצעים מדיניים, או אם לקיים אותו כמות שהוא, עד שישתנה חלילה בעתיד באמצעים צבאיים.

שיחות טאבה. סיבוב נוסף

שירות לציבור בשידור ישיר

מאת אמנון דנקנר

לא בכל שנה מתרחש צירוף דברים כזה, שהמשחק האחרון של עונת הכדורגל מפגיש את שתי הקבוצות המובילות בטבלת הליגה הלאומית, במאבק העתיד לקבוע מי מהן תהיה האלופה. לא בכל שנה קורה ששתי המובילות הן קבוצות שהציגו במשך העונה כדורגל טוב, מושך עין ומהנה המבטיח כי למשחק ביניהן יהיה ערך איכותי.

קל להניח כי אותו קהל גדול שהוקיר את רגליו ממגרשי הכדורגל בשנים האחרונות היה שמח להיות נוכח במשחק בין הפועל תל־אביב לבין מכבי חיפה שיהיה בשבת הקרובה, אלא שבגלל זאת אצטדיון „בלומפילד" אינו יכול להכיל גם בדוחק יותר מאשר שתי רבבות של צופים.

השכל הישר מחייב החלטה טבעית של הטלוויזיה לשדר את המשחק הזה בשידור ישיר לטובתם של כל אלה שלא יוכלו להידחק לאצטדיון. הרי המניעה העיקרית לשידור כזה אינה קיימת כאן, שהרי אין חשש שבגלל הודעה מראש בדבר השידור יישמו יציעי בלומפילד מצופים – קופה סגורה מובטחת מראש ואין חשש מפגיעה כלכלית בקבוצות.

עם זאת לא תמיד השכל הישר הוא המנחה היחיד של הטלוויזיה. והפעם יש שתי בעיות העלולות למנוע את השידור הזה. האחת היא נטייתם הכרונית של עובדי רשות השידור להשיט ידם אל גרגרתם של מעסיקיהם ולסחוט מהם כל מיני הבטחות ותנאים כשמבצע המשך תשומת לב ציבורית עומד על הפרק. השניה היא נטייתם של החוגים הדתיים באמצעות מפלגותיהם להעכיר את שמחת הכלל החילוני שעה שהיא מתנגשת בשמירת השבת.

רשימה זאת מופנית לא אל אלה ולא אל אלה, אף לא אל הנהלת רשות השידור. אלא אל חברי הכנסת של שתי המפלגות הגדולות, שכבר רשמו לזכותם הצלחה או שתיים בעניינים דומים. ולאחרונה – בעניין השידור הישיר מלונדון של משחק הגמר של הגביע האנגלי. יש לרשותם עכשיו כמה ימים בהם הם יכולים וחייבים להפעיל לחץ ציבורי כדי להבטיח את השירות לציבור על אפו ועל חמתו של כל מי שעלול להתנכל למבצע השידור הישיר. הרי זו סיטואציה אבסורדית באמת שהטלוויזיה הלימודית מחליטה לשדר בשידור ישיר הגרלות של מפעל הפיס, בעוד ששידור טבעי כמו זה של משחק־העונה מוטל בספק רב. אולם אנחנו פועלים במישורים אבסורדיים ביותר מאשר תחום אחד בחיינו, ומותר לנו, כמה פעמים בשנה, להתחפש למדינה נורמאלית ולעשות את מה שראוי ומובן מאליו לעשותו.

ועדת שרים על ועדה משפטית

מאת מאיר בראלי

יש מקום לביקורת על ועדת בייסקי, אולם אין מקום לכופף את מסקנותיה לטובת מי שהממשלה חפצה ביקרו

משפורסם שהממשלה החליטה להקים ועדת שרים לבדיקת המסקנות של הוועדה המשפטית בראשות השופט בייסקי, טילפן אלי חבר קלי, שהיה חלוק עלי קשות בתקופת מפא"י־רפ"י. ושאל אותי מה ההבדל בין ועדת שבעה שרים (בימי פרשת לבון) לוועדת שמונה שרים? לא כל כך חשובה התשובה המתחכמת שסיפרתי בה את חברי, שהתכוון למאבקו המר של דוד בן־גוריון, שלא ועדת שרים תפסוק בשאלות אשמתו ואי־אשמתו של אדם.

בממשלה שהחליטה עתה להקים ועדת שרים שתבדוק מסקנות של ועדה משפטית יושבים תלמידיו המובהקים של דוד בן־גוריון, אנשים המזוהים עם מורשתו הציבורית, שלחמו קשה למען הביצועיו וסיכנו למען המאבק הזה את עתידם הציבורי.

האמת היא שמי שהבין אז שוועדת שרים אינה רשאית ליטול על עצמה לקבוע אשמה וחפות, לא יכול להצדיק כל נסיון לרכך את פסק־דינה הקשה של ועדת בייסקי על מנהלי הבנקים. באמצעות ועדת שרים או באמצעות החלוקה של הרשות המוציאה לפועל במלואתה.

בשלב זה זכאית הממשלה ליהנות מן הספק. יתכן שוועדת השרים – כל כוונתה, כפי שטוען שר האוצר, רק לבדוק איך ליישם את ההמלצות האופרטיביות, שכוונתן להקטין את שליטת הבנקים בשוק ההון, בחסכונות ובקופות הגמל. בעניין זה החלטות ועדת בייסקי קשות לביצוע גם בעיני מי שמבין, כי יש עודף של ריכוז סמכויות בידי הבנקים. רצוי מאוד שייבדקו הדברים היטב, וייעשו בהודגה, ללא חפזון – שהוא, כידוע, מהשטן. רצוי שהמהלך שמשה בייסקי וחבריו בביצוע יצליח ולא ייכשל חלילה.

אסור לצד הפרסונלי. אין ספק שהוא קשה וחמור מאוד. כל זאת, טוב היה אילו עם מינוי ועדת השרים היו אומרים במפורש שאין לוועדה זו קשר עם ההמלצות האישיות של הוועדה המשפטית. כמו לרבים אחרים, גם לכותב שורות אלה יש יחס אישי אל פלוני ופלמוני מאלה שקיבלו פסק־דין קשה כל כך. לעומת זאת, נראה לי שהוועדה לא צדקה בכך ש„סלחה" למי שאינו מכהן עוד בתפקיד שכיהן. אם ידידי הטוב יגאל הורביץ, שאני רוצה בטובתו, אשם במפולת כנהקרה, הרי לא חשוב שהוא עתה שר בלי תיק, כי השאלה היא מה דעת הוועדה על האפשרות שיהיה מועמד לתפקיד ביצועי עליון בייסור הפיננסי בעתיד. כדי להסיר מעלי חשד בלהטה, כתבתי על האיש הקרוב אלי, ולא על השר לשעבר יורם ארידור, שהוא מרוחק ממני פוליטית הרבה יותר, אף־על־פי שאשמתו רבה הרבה יותר מזו של יגאל הורביץ, ולא רק במפולת מניות הבנקים. ביקורת – מותרת. אין פירושו של דבר שמותר להתיחס אל המסקנות שלא כמו אל פסק־דין, פסק־דין סופי, לטוב ולרע.

לעניות דעתי, הוועדה לא עסקה די הצורך בשורש הבעיה: לא הצביעה על המקור של הבעיה – שחברה בע"מ (במקרה זה בנק) קונה את מניותיה היא. הוועדה לא רמזה אפילו על התחרות הגדולה בין „לאומי" ו„פועלים", שפגעה בסולידריות שלהם. גם מי שאינו כלכלן מומחה מבין יפה שהסולידריות היא הבסיס של הבנקאות.

יש מקום לביקורת על הוועדה, על מסקנותיה ועל העדר מסקנות אחרות, אולם אין מקום לכופף את מסקנותיה לטובת מי שהממשלה חפצה ביקרו, או לטובת מי שאני, אתה והיא רוצים ביקרו.

מבחינה זו כולם למובה אדם אחד: גיזרא גזית. לא חשוב כלל אם היה „מצב מיוחד" שהביא אותו להחלטה הרמשמעית. הוא נהג כיאות, פרס.

ייזכר לו הדבר לטובה.

כמה יהודים? לא הרבה

מאת אהרן גבע

הקשר בין מצבנו הדמוגרפי לשאלה „מיהו יהודי" אינו סתמי או מקרי, הוא קשר מיידי ישיר

לשאלה הנצחית: מיהו יהודי יש לצרף עוד שאלה: כמה יהודים? לדברי פרופסור בקי, מספר היהודים בעולם הולך ומצטמצם. פעם היינו עם בן 16 מיליונים, כיום אנו מונים 13 מיליון, מהם 9.5 מיליון בגולה. בעוד 15 שנים ישאר בגולה רק שמונה מיליון יהודים ובעוד 40 שנה רק ששה מיליונים. מספר היהודים החיים בישראל אמנם יגדל, אך משקלם בתוך כלל האוכלוסיה יקטן. בשנת אלפיים יהיה הרוב היהודי בכל ארץ ישראל קטן ביותר (57 אחוזים).

הנתונים שהציג פרופסור בקי לפני הממשלה אינם חדשים. מספרים כאלה או דומים להם צוטטו לא פעם בוויכוחים האין סופיים על השטחים. אולם גם אם הנתונים אינם חדשים, יש בהם כדי להפחיד. לא מפתיע הוא שהממשלה הקדישה לנושא „עתיד העם" דיון של שעתיים וחצי, השאלה היא מה יכולה הממשלה לעשות כדי לעצור את התהליך הנורא של הצטמקות העם היהודי.

בדיון על הנושא ב„קול ישראל" הציע פרופסור בקי, בין השאר, לתת תמריצים ותמריצים לעידוד הילודה. הוא לא הציע זאת כתרופת־פלא. מי כמוהו יודע, שתמריצים ותמריצים לעידוד הילודה נוסו בחו"ל ונכשלו. גם בישראל לא הצליחו. מאז 1975 מעניק הביטוח הלאומי מענקים גלויים למשפחות עם ילדים.

בזמנו קבע שר השיכון אברהם עופר ז"ל קריטריונים לקבלת דיור, תוך העדפת זוגות צעירים ומשפחות עם ילדים. אולם הילודה לא גדלה. היא הצטמקה בהשוואה לשנים הראשונות של המדינה, ואחר־כך התייצבה. מתברר יותר ויותר, בארץ ובעולם, שגודל המשפחה תלוי בנורמה החברתית המקובלת. לפני שנים מספר העדיפו אמריקאים משפחות גדולות. אחר־כך התהפך הגלגל. אבותינו מכל העדות גידלו משפחות גדולות, כיום המשפחות הן קטנות יותר. אולם נורמה אין משנים על־פי צו, אפילו תחליט עליו הממשלה אחרי ישיבה של שעתיים וחצי. נורמה אפשר אולי לשנות על־ידי דוגמה אישית, אבל במקרה זה לא נבוא בתביעות לשרים.

בעיה אחרת, בהקשר זה, היא נשואי התערובת. בקול־ישראל נזהר פרופסור בקי כשהתייחס לבעיה. התוצאות של נשואי התערובת אינן לגמרי ברורות, אמר. בדרך כלל הם מפחיתים את מספר היהודים, הוסיף.

ראשית־כל, יש להבדיל בין נשואי תערובת בארץ ובחו"ל. זוג „מעורב", שיש לו ילדים, והוא חי בישראל, מגדיל את מספר היהודים בארץ ובעולם. הבנים של אותו זוג יצעדו במסלול הרגיל של גן, בית־ספר, צה"ל ומילואים. אם רבנים לא יפריעו, ישתלבו בעם היהודי ולא נדע שבאו בקרבנו. לא כן בחו"ל. כשליש מהיהודים המתחתנים בנשואי תערובת, ויש ארצות שבהן השיעור הוא גדול יותר. השאלה היא, מה אנו יכולים לעשות. אפילו נצביע בכנסת ובממשלה נגד נשואי תערובת. הצעיר בטורונטו, שהחליט להתחתן עם לא־יהודיה, יתחתן עמה. עובדה. הוא נוהג כך על־אף הגינוי מצד ישראל. השאלה היא מה יהיה גורל ילדיו. כיום חלקם גדל בידיעה שהם יהודים. אחרים הם סתם אמריקאים או מקסיקאים (לבנים). האם אנו רוצים שיגדל אחוז הילדים בנשואי תערובת הגדלים בתוך הכרה שהם יהודים או שלא איכפת לנו אם הם מנתקים או לא מנתקים את קשריהם עם הקהל?

אם לא איכפת לנו מה יהיה גורל אותם הילדים, אל נא נקים קול זעקה על הצטמקות מספר היהודים. כותב לומר בגלוי: אנו מעדיפים עם קטן יותר ומגובש על פני עם גדול יותר ומגוון יותר. אם התשובה היא: רוצים לעצור בכל האפשר את הצטמקות העם, אז אל נימצא במצב שבו הילד יאמר: אני יהודי, ואנו נשיב לו: אינך יהודי.

אני מבין ללבם של רבנים הדבקים בהלכה בפירושה האורתודוקסי. אי־אפשר להכריח אותם לראות בילד, שאמו איננה יהודיה והיא לא התגיירה כהלכה, יהודי לכל דבר. לכן יש לנהוג כאן על־פי המסורת היהודית: כל קהילה בוחרת את הרב שלה. זה רוצה להתחתן אצל רב אורתודוקסי – כל טוב. זה רוצה להתחתן אצל רב רפורמי – כך באה ועשרים. אין ברירה: זה יפלג את העם. וכי כיום אין אנו מפולגים? האם כולם מקבלים את הפסיקה של הרבנות הראשית? יש רבנות ראשית, ויש מועצת גדולי התורה, ויש סטמר, ויש ויש. ואנו חיים. בארה"ב אין רב ראשי – ויהודים חיים. בפולין שלפני השואה לא היה רב ראשי, ויהודים היו. כל עניין הרבנים הראשיים הוא המצאה של גויים. ליהודים אין אפיפיור, אפילו לא מקובל.

שעתיים וחצי דנה הממשלה בעתיד העם היהודי. ספק אם יהיו לדיון תוצאות. הכל, כי לקומת הבעיה הדמוגראפית של העם היהודי מתוודות הרבה מאוד בעיות שאנו דשים בהן כמעט כל יום.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

מסתירים עובדות למען אידיאולוגיה

לפני מספר שנים פירסם אבא אבן בספרו „תולדות חיי" קטע בשיחה עם הנשיא מקאריוס, בו דיבר בעצב על הקשיים בקיומה של מדינה דו־לאומית. מקאריוס טען, שלו היה המיעוט התורכי מונה למעלה מ־18% מהאוכלוסיה אי אפשר היה לקיים בקפריסין מדינה מאוחדת ועוד הוסיף „אל תתנו למיעוט שלכם לגדול מעבר ליחס סביר". מנהיגי המערך היום אינם מדגישים במידה מספקת עד כמה מסוכן היה לו התגשמה חלילה דרכו הדמגוגית הלאומנית של הליכוד והנגררים אחריו בישראל.

הנתונים המתפרסמים באופן רשמי על תחזית ריבוי האוכלוסיה בארץ מראים, כי האוכלוסיה הערבית כולל יהודה שומרון ועזה תגיע בשנות ה־2000 ל־45% מסך כל האוכלוסיה. כראי לציין, שמספר היהודים ביהודה שומרון ועזה מגיע ל־45 אלף תושבים שהם כ־3% מהאוכלוסיה הכללית בשטחים וכ־70% עובדים מחוץ לשטחים. התוצאה הבלתי־נמנעת היא שמיעוט כל כך גדול ייאבק בעקביות על זכויותיו בתחום הכלכלי, התרבותי והפוליטי, כולל זכותם להקמת מפלגות פוליטיות.

הדמגוגים הלאומנים מסתירים את העובדה, שהריבוי הטבעי של הערבים גדול ב־100% מהריבוי הטבעי של היהודים וכן את העובדה שהאוכלוסיה בארץ תהיה מוקפת בשנת ה־2000 ב־120 מיליון מוסלמים (מצרים, סורים, עיראקים וירדנים). גידול האוכלוסיה היהודית יפגר בהרבה לעומת גידול האוכלוסיה במדינות השכנות. המענה הדמגוגית שאפשר יהיה להעביר אוכלוסיה ערבית ממקומה, וסברל כצנלסון היה בעל הצעה של הטרנספר מתעלמת מהעובדה, שבאותה תקופה היו כמיליון יהודים בארצות ערב ואילו כיום נותרו עשרות אלפים בלבד לאחר שכ־17,000 מהם עלו ארצה בשנות ה־50 וה־60 ושמיהדות מרוקו שמנתה אז 200,000 איש נשארו כיום כ־20,000 איש בסה"כ. ומי פתי ויאמין, שניתן להחליף את הערבים החיים ביהודה שומרון ועזה ביהודי רוסיה?

הנסיון הדמגוגי להתלות בדברי בן־גוריון בנושא זה נידון גם הוא לכישלון. כך אמר בן־גוריון: „על פי ההכרה היהודית המושרשת במסורת היהודית בספר הספרים, ארץ ישראל היא ארצו של העם היהודי. אבל הארץ איננה ריקה ויושבים בה ערבים מאז הכיבוש הערבי במאה ה־7, ברור הוא שלערבים היושבים בארץ ישראל כל הזכויות שיש לכל התושבים בכל ארץ דמוקרטית ומדינה יהודית לא תיתכן אלא כמדינה דמוקרטית".

האם יציעו לנו הלאומנים להקים פה משטר שיגרש את הערבים מהארץ היושבים פה זה דורות. לכן אם רוצים שבארץ ישראל תהיה מדינה יהודית יש להבין, כי כל סיפוח של השטחים המוחזקים כפי שרוצה הליכוד וגרורים יביא לידי כך שלא תהיה זו מדינה ציונית־יהודית אלא מדינה דו־לאומית עתירת בעיות חמורות.

ישראל קרגמן

ועדת הכספים אישרה הוויסות

לעניות דעתי ועדת השופט העליון בייסקי החטיאה את מטרות תפקודיה בנושא ויסות מניות הבנקים גם במימצאים וגם במסקנות. ההיתפלות האישית הנרחבת והאזהרות שנשלחו אל אישים מרכזיים במערכות הפיננסים רק יצרות את הרושם שלא היו בנושא אשמים אישיים אלא כישלון בשיטה שהפכה לנורמה פיננסית מוכרת ומקובלת על מערכות הממשלה והכנסת על ידי ועדת הכספים שלה. אם צריך היה לעקור משהו, זה היה את הנורמה ולא את האישים שרק ביצעו אותה, לפעמים אפילו בתום־לב ובתנה שהם פועלים לפי חוות דעת כל גדולי המימשל והכנסת של המדינה, וכוודאי מנהלי הפיננסים.

הרגשה בלתי־נעימה נודפת מעבודת הוועדה, על ממצאיה, מסקנותיה המסוקסשות והמלצותיה החסרות כל בסיס מציאותי ומיקצועי. מה שקרה היה פשוט לכדי: הבנקים החלו בוויסות מניותיהם והקפצתן בלפי מעלה כדי להתחרות באגרות החוב הממשלתיות, וכל זאת ללא כל בסיס כספי ריאלי. פשוט לא היה לבנקים הכסף הממשי לכך. אם הכביות שלהם הוקפצו פי 5 בתקופת זמן קצרה, לא היו להם שום מקורות כספיים גדולים פי 5 לשם תשלום עבור המניות הללו וכאשר מסיבה כלשהי רצו האוחזים לממש את „רווחיהם" שעל הנייר, נתגלה שהמסק עירום, ולבנקים אין כסף. מכאן, שכל הרווחים הגדולים היו על הנייר בלבד. במציאות לא היה כלום.

עכשיו טוענים רבים שהציבור הרוויח סכומי עתק על הוויסות. אולם זאת טעות. במציאות הרוויחו מעטים מאוד. וכאן נכנסים מוסדות המימשל והחקיקה לעובי הקורה. כאשר הבנקים פנו אליהם בבקשת עזרה, הם היו צריכים לא לאשר את הכפלת פי 5 של מניות, ולערוב רק לסכומים הריאליים. אולם גם הממשלה וגם ועדת הכספים של הכנסת אישרו ערבויות בסך 7 ביליארד דולר למניות הבנקים שבהסדר, ביודעם שמדובר בספקולציות של ויסות ובזאת נתנו גושפנקא חוקית להיסותו.

עכשיו אפשר לבוא בטענות אך ורק לממשלה ולוועדת הכספים של הכנסת. הם, הם בלבד, אשמים בכל העניין. כי לו היו מחלקים 7 ב־5 ומקבלים 1.4 מיליארד דולר מניות ריאליות וגם אותן יכלו הבנקים לפדות ממכירת רכושם הרב בארץ ובחו"ל ובזאת היה נגמר כל העניין בלי „רווחי נייר" ובלי הפסדים.

האישיות המרכזית האשמה בכל העניין הוא יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא. הוא טיפל בעניין אישית הן בוועדת הכספים והן בממשלה, ואם הוועדה התעלמה ממנו להלוטין ולא פסקה את הדרוש ולא אמרה את האמת וכל האמת הידועה לכל בית בישראל, הרי עשתה טעות חמורה, החטיאה את מטרתה ומעלה באלה שבטחו בה לתפקידה. כי ח"כ אברהם שפירא יו"ר ועדת הכספים של הכנסת נתן את הגושפנקא החוקית לוויסות.

מה שדרוש עכשיו בדחיפות זו ועדת חקירה חדשה אשר תעמיד במרכז עבודתה את ח"כ אברהם שפירא, את ועדת הכספים של הכנסת, ואת הממשלה שכיהנה בימים ההם. אין כל אפשרות אחרת כדי להגיע למסקנות ציבוריות הוגנות, ואחראיות מבחינת ההיגיינה הציבורית, כלכלית, חברתית ותרבותית.

עמי ליבנה
עין־הורד מאוחד

להדוף את נחשול הפליטים

שמעון פרס החליט שיש עם פלשתינאי. דוד בן גוריון וגולדה מאיר הודיעו מפורשות שעם פלשתינאי לא היה ולא יהיה. פשוט איננו. ישנה מדינת ישראל היא קיימת ותמשיך להיות בעתיד, כמדינה יהודית.

שמעון פרס החליט אחרת: יש עם פלשתינאי, וצריך לתת לו זכויות. ומה הן זכויות אלה? למשל, לתת לו להתרחב? ולמה דווקא בגלילה? אפשר לתת לו גם במרכז: יפו, רמלה, לוד וגם בדרום ובעיקר בעזה. שם כידוע יש מספר רב של ערבים. כדי שתהיה השמחה שלמה הבה נכניס שם עוד מאות אלפי ערבים שהם מלאי שנאה שלמה אותה במבחנים „בעלת בריתנו" ונוסף גם הם על שונאינו.

„ומבים טובים" הגיעו – צה"ל מגן על מסיתים ועל הבא סיניורה בהיכנסם למלון „פארק" בחברון כדי שיפגשו את אותם היהודים מ„שלום עכשיו" (שהוא כמובן שלום אכזב), את יוסי שריד ושולמית אלוני.

בכל מקום בעולם מקיימים חילופי אוכלוסין. אם תזכיר „חילופי אוכלוסין" יקפצו עליך כנשוכי נחש ויצעקו היכן הדמוקרטיה. והרי הרוסים והגרמנים החליפו אוכלוסין, גרמנים וצרפתים החליפו אוכלוסין...

איני מסכים עם ח"כ אורה נמיר. וח"כ נאווה ארד כי עם „אויב צריך לדבר". מתי מדברים? לאחר ניצחון עליו ולאחר שייפסק הטרור או אז נהיה מוכנים לשוחח עמם, ולא לפני מועד זה.

כל נאמני ארץ ישראל בכל המפלגות חייבים להתלכד כדי להדוף את נחשול הפליטים המאיים עלינו.

ישראל ברוק
חדרה

רכישת הכורים – כדאית?

המשא ומתן המתמשך בין ממשלת ישראל לממשלת צרפת בדבר רכישת כורים גרעיניים להפקת חשמל מעורר ספקות רבות לא רק מבחינה אקולוגית אלא גם במישור הכלכלי.

ידוע אמנם כי הכורים המערביים בטוחים יותר מאילו הסובייטיים, אך ההוצאות היקרות בעבור בטחון הגנה מפני דליפה של נשורת רדיו־אקטיבית מגדילים את העלות באורח ניכר, כך שאפשר כי החשמל המופק מאותם כורים „בטוחים" אינו רנטבילי דיו ביחס לתחנות הכוח הקונבנציונליות.

בברה"מ הקלו ראש בכל הקשור ברמה הבטיחותית של אותם כורי גראפיט שנבנו ברחבי המדינה, וזאת על מנת להפוך את התוצר המופק מאותם כורים לכדאי מבחינה כלכלית. במשך שנים רבות שום תקלה לא אירעה והנה יום בהיר אחד זה קרה. החסכון גם אם היה לאורך זמן ודאי לא השתלם.

לפני שחותמים על עיסקה גודלית שכזו כדאי לבחון היטב את כל האספקטים הכרוכים באותה רכישה.

מאיר פינטו
תל־אביב

זה לא יקרה עוד

הכוונה לכך שארגוני המחבלים לא יסחטו מאיתנו להבא שיחרור אנשיהם תמורת יהודים חפים מפשע. כי כל אימת שהם יתפסו יהודים חפים מפשע, כולל חיילים הנלחמים בהם להגנת הנפש והרכוש, (וככאלה הם חפים מכל פשע) – שומה עלינו לחטוף „חפים מפשע" מבני עמם ועדתם, ולאמר באוזני המחבלים בגלוי שתמורת יהודים חפים מפשע נשחרר רק ערבים חפים מפשע, כי מחבלים שפגעו ביהודים חייבים לשאת את עונשם.

במידה שארגוני המחבלים יסרבו לתנאינו, נחטוף עוד ערבים ועוד, וזה בגדר יכולתנו, עד שהם יסכימו (כי אם הם ימשיכו לסרב תקום צעקה בכל ארצות ערב).

העיקרון המנחה הוא לא לשחרר פושעים. חטיפת אזרחים ערביים תכלול גם ערבים ממין נקבה. כל יחשבו הערבים שהם מחוסנים מפעולות תגמול. הסיסמה היא: חפים מפשע תמורת חפים מפשע.

כוחה של הצעה זו יפה גם לאמריקאים ולמערב שאף הם סובלים מחטיפות אזרחיהם. המערב לא רק יזדהה עימנו, הוא יילך בעקבותינו אפילו בעל כורחו.

אלישע גלזר
יהוד

איפה הרצינות של ההנהגה

ביקר אותנו קרוב משפחה מארצות־הברית. אדם המעורב בארצו בענייני ציבור וגם למען מדינת ישראל. בפיו כמה שאלות: מדוע המנהיגות שלנו – ראש הממשלה, השרים, חברי כנסת במצב רוח מרומם. שמחים, צוחקים בצורה מוגזמת ומיותרת, במיוחד בהופעתם בטלוויזיה. הם מתראיינים לעיתים תכופות, מרבים הרבה, דבר המזיק יותר ממה שמועיל. המצב במדינה בכי רע וכן גם המצב המדיני, הכלכלי, חוסר העבודה, מפעלים נסגרים, קבלני בנין בפשיטות רגל. במושבים, בעיירות הפיתוח, בקיבוצים – הכל גרוע מאוד, הכל מתפרק. אין עליה (ולא תהיה במצב זה של המדינה).

איפה הרצינות של המנהיגות, עוסקים בשולי העניינים, שיפסיקו להיות עליזים. הם לא מעוררים כבוד. (באידיש „מען דארף לאכן מיט גרינע ישצוקס")

לנהל מדינה זה לא צחוק. יש לטפל ביתר רצינות לפני שיהיה מאוחר מדי – דברי האורח וגם בצדק.

י. בשאי
הרצליה

האם היה להם אומץ?

במאמרו של יצחק בן־נר „קרית ארבעה בנים" („דבר" 29.4) משתתף בן־נר בצערם של שלושת חברי כנסת יוסי שריד, רן כהן, ומרדכי בר־און, שכיתתו רגליהם לחברון בפעם השניה בתוך שבועיים, ובפעם אחרונה באו לנחם את הערבים ולהגיד להם כאילו „לא אלמן הערבי". בשהייתם בחברון נפגשו חברי הכנסת הנ"ל עם ראש העיר המודח מוצטפה נתשה וחבריו.

האם היה להם לחברי הכנסת האומץ והעוז לשאול אותם, מדוע אינם דורשים ואינם נלחמים, ואינם מרימים קולם בגלוי לביטול „האמנה הפלשתינאית"? שלפי הסעיפים שבאמנה, חברי הכנסת הנ"ל וחבריהם מ„שלום עכשיו" אין להם זכות לגור ולחיות לא רק בחברון, אפילו לא בצפון תל־אביב ובוודאי לא ביפו, לוד, רמלה, עכו וכד', אלא צריכים לשוב לאותן ארצות משם באו הוריהם אם באו אחרי 1917.

לא בהתרפסות נביא השלום, לא אם נטמין ראש בחול כ„בת היענה" אלא בגלוי בראש מורם וראשית כל, ומעל הכל ביטול ה„מיין־קאמף" המודרני של האמנה הפלשתינאית.

דוד פרח
רחובות – חבצלת

עיריית תל־אביב־יפו

עמותת ידידי משה דיין

טקס הסבת שם
דרך הנצחון
לדרך משה דיין

בן נהלל, איש תנועת העבודה, רמטכ"ל, שר החקלאות, שר הבטחון, שר החוץ

ייערך מחר, יום שלישי, י"א באייר תשמ"ו, (20.5.86) בשעה 17.30 בדרך הנצחון פינת דרך ההגנה

הציבור מוזמן

קבוץ כפר הנשיא | כור תעשיות בע"מ

הבונים – מוצרי צנרת בע"מ

טכס חנוכת המפעל החדש

יערך ביום שלישי ה־20.5.86, בשעה 10:30 (ולא ב־11:00 כפי שפורסם).

הכניסה לפי הזמנות בלבד!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לינתן אשור להקלה להגבהת מעקה מעל חדרי היציאה והצבת קולטי השמש מעליו.
ברחוב שלמה המלך מס' 45 גוש 6903 חלקה 58 תיק בנין 4/191־045
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה לינתן אשור לשמוש חורג, ממגורים למרפאת שיניים, לדירה בקומת קרקע ברחוב ספר מס' 16 גוש 7111 חלקה 57. תיק בנין 2/845־016
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו
תאריך 19.5.86

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להיתר על חלקה 477 בגוש 6428 רחוב המעפילים הקלה/הקלות כלהלן:
תוספת 6% על אחוזי הבנייה המותרים בכל אחת משתי יחידות הדיור בחלקה.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא.

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6583 חלקה 156: 112־110 מגרש 26 ש"י ענגון מבוקשת הקלה 0.6% משטח המגרש דהיינו 174.8% במקום 174.2% המותרים לפי תכנית רע/1/15 ג'.
כל המעוניין [illegible] בבקשה במשרדי הועדה המקומית רעננה בשעות ובימים שהמשרדים פתוחים לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להיתר ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו בועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה א'/106 בגוש 8269 רח' מודזון מס' 36 בנתניה מאושרת בהקלה 2.6% נוספים, חריגה 1 מ' מקו בנין צדדי בקיר אטום, הבלטת מרפסת. מקו בנין קדמי 1.7 מ'. תב' מס' 29/85.
את התכנית ניתן לראות במשרדי העיריה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

אלומקס
לכל המשפחה!

תל־אביב
אחוה – דיזנגוף 165 – 224717
קופת חולים לאומית – הפטמן 4 – 257221
ירושלים
מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
פינסקר – פינסקר 2 – 910505
בני־ברק – רמת־גן
פינצ'י – חיבת ציון 43, רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
אהרון – הופיין 52 חולון – 889155
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
רחובות
הנגב – הרצל 196 – 473956

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433300, 03־433500.

מרפאת שיניים
לעזרה ראשונה
אחד תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ב' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: נאריה 7.15 ,9.30
אורלי: מורשת הדלקרופט 7.15 ,9.30
אלנבי: השוטר ממנהטן 7.30 ,9.30
בן־יהודה: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
[illegible]: הסיפור האמיתי 7.15 ,9.30
גת: פעמים במשך החיים 7.15 ,9.30
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
7.15 ,9.30
דיזנגוף: מחוץ הדלתא 7.15 9.30
חצות – הפה הלוהט
הוד: רמו 7.15 ,9.30
בית ליסין: פוראנגו 11.15
חן 1: סילברדו 7.20 ,9.45
שבת 11.00 היפהפיה והיחפן
חן 2: שורת המקהלה 7.20 ,9.40
שבת 11.00 נסי באן
חן 3: מרגלים סכאלה 7 ,9.40
שבת 11.00 עליסה בארץ הפלאות
חן 4: נסי גאן 7.25 ,9.40
שבת 11.00 תינוק מהר במשפחה
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים
7.30 ,9.40
שבת 11.00 הגנבים
לימור: שכרון חושים 7.15 ,9.30
לב 1: גבירתי המאמן 7.30 ,9.45
לב 2: סיפורו של גלן מילר
7.15 ,9.30
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי
7.15 ,9.30
מוגרבי: נשר הברזל 7.15 ,9.30
מקסים: הכבוד של פריצי 7.00 ,9.30
סינמה 1: מחוץ הדלתא 7.00 ,9.30
סינמה 2: פירמידת הפחד
7.15 ,9.30
סמדר: ספורה של אגנס 7.15 ,9.30
פאר: יחסים אסורים (סרט הונגרי)
7.15 ,9.30
פריז:
ששי – 2.30 הדעב
4.30 קריאת העורב
שבת – 11.00 ראסטי ג'ימס
1.00 החברה של גרגורי
3.00 ארץ אחרת
5.00 שר הטבעות
7.15 ,9.30 מסע עסקים של אבא
11.30 מונטי פייטון
צוותא: חייל לילה 8.00
צפון: אלני 7 ,9.30
תמוז – רמת־אביב: מים מים
7.15 ,9.30
פינק פלויד החומה 11.30
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
תכלת: להב משונן 7.15 ,9.30
תל־אביב: שודדי השחקים
7.15 ,9.30

יפו
תהילה הישראלית: הכבוד של פריצי
9.50

ירושלים
אוריון: שיכרון חושים 7.30 ,9.30
אור 1: בעקבות אוצר הנילוס 7.30 9.30
אור 3: צוחק מי ששוטר אחרון
7.30 9.30
אדיסון: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
בית אגרון: שלגיה ושבעת הגמדים
4.30
סיטה נעימה 6.115
הצגת הקולנוע האחרונה 8
הצילו את המציל 10
החברים של אלכס 12 חצות
האולם הקטן בנייני האומה:
הסיפור האמיתי 7.30 ,9.30
הבירה: נפגש בסיבוב 7.00 ,9.00
אורי־גיל: שורת המקהלה 7.15 ,9.30
כפיר: זכרונות מאפריקה 8.30
סמדר: הכל ולא כלום 9.00
עדן: רמו 7.30 ,9.30
רון: נאריה 7.30 ,9.30
מיטשל: אלני 7.15 ,9.30

חיפה
אורה: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
אורלי: שורת המקהלה 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: רמו 7 ,9.15
ארמון: נשר הברזל 7.00 ,9.00
עצמון: נפגש בסיבוב 7 ,9.15
חן: גבירתי המאמן 7.00 ,9.00
פאר: מרגלים סכאלה 7.00 ,9.00
קריאטה: מסע עסקים של אבא
6.00 ,9.00
רב גד – 1
בעקבות האוצר הנילוס 7.00 ,9.00
רב גד – 2
נאריה 7.00 ,9.00
רון: פירמידת הפחד 7.00 ,9.15

קרית־ביאליק
ספיר: צוחק מי ששוטר אחרון
9.15 ,7.00
סביון: מרגלים סכאלה 7.00 ,9.00

קרית־חיים
בית העם: מסאלת מוות III ,9.15
7.00
היובל: נפגש בסבוב 7.15 9.30

קרית־ים
ניצן: זכרונות מאפריקה 6 ,9

קרית־מוצקין
אורות: הסיפור האמיתי 7.00 ,9.30

אשדוד
אסתר: נפגש בסבוב 7.15 ,9.30
אשדוד: בי"ס לאסירים מתחילים
7.15 ,9.30

אשקלון
אסתר: הבז ואיש השלג 7.15 ,9.30
מאיר: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
רחל: צוחק מי ששוטר אחרון
7.15 ,9.30

באר־שבע
חן: פירמידת הפחד 7.15 ,9.30

בת־ים
אורדיב: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
עצמאות: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 7.15 ,9.30

הרצליה
היכל: לחיות ולמות בלוס אנג'לס
7.15 ,9.30
מלון דניאל: מהרה 7.15 ,9.30

עפולה
מופתרוך: נפגש בסיבוב 7.30 ,9.30

חולון
ארמון: נשר הברזל 7.15 ,9.30
כנרת: פעמים במשך החיים
7.15 ,9.30
מרכז קרית שרת:
העולם לפי גארפ 7.15 ,9.30
לנוער פלמנגו קיד ב־4.30
סביון: זכרונות מאפריקה 6.00 ,9.00
רינה: סילברדו 7.15 ,9.30

טבריה
אביב: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

כפר־סבא
עמל: נפגש בסיבוב 7,9.15
חן: כוכה והאדמה 7 ,9.15

לוד
אורלי: השוטר ממנהטן 7.15 ,9.30
נוה זיוה: צוחק מי ששוטר אחרון
7.15 ,9.30

נהריה
הוד: משאלת מוות III 7.00 ,9.15

נתניה
סמדר: פעמים במשך החיים
7.00 ,9.15
אסתר: מחוץ הדלתא 7.00 ,9.15
שביון: תרגיל לרופאים מתחילים
5 ,7 ,9.15

פתח־תקוה
שלום: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30
היכל 1 זכרונות מאפריקה
מוצ"ש 6 ,9.00
היכל 2 המאמב 7.15 ,9.30 מוצ"ש
היכל 3 שכרון חושים מוצ"ש 7 ,9.30

קרית־שמונה
שביט: קומנדו 7.15 ,9.30

קרית־מלאכי
צמרת: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

ראשון־לציון
נעמן: מחוץ הדלתא 7 ,9.30
ראשון: נפגש בסיבוב 7.15 ,9.30

רחובות
בית העם: אל נורטה 7.15 ,9.30
הוד: זכרונות מאפריקה 6 ,9
חן: נאריה 7.00 ,9.15

רמת־גן וגבעתיים
ארזים: נשר הברזל 7.15 ,9.30
ארמון: גבירתי המאמן 7.15 ,9.30
לילי: שכרון חושים 7.00 ,9.30
הדר: זכרונות מאפריקה 6 ,9
רב גן 1 שורת המקהלה 7.30 ,9.40
שבת 11.00 נסי באן
רב גן 2 מסע עסקים של אבא 9.30
6.50
שבת 11.00 חברי הדוקן אליוט
רב גן 3 פעמים במשך החיים
7.30 ,9.40
שבת 11.00 הגנבים
רב גן 4 להב משונן 7.20 ,9.45
שבת 11.00 היפהפיה והיחפן
שביב: ביודי 7.15 ,9.30

רמת־השרון
כוכב: רוקי 4 – 7.15
גולאג 9.30
שבת 11.00 אינדיאנה ג'ונס והמקדש האסור

רעננה
אורות: מעבר להודו 8.15

רמלה
אורון: מחוץ הדלתא 7.00 ,9.30

רכוש ספר מספרית דבר

טלוויזיה

5.30 „עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: „טווידל די וטווידל דם".
6.00 „באותו עניין" – סידרה שבועית המעלה בעיות של תלמידי תיכון באמצעות פסיכודרמה ומשחקי תפקידים. מנחה: אלירן אליה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תבניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „תהילה" – שם הפרק: „דני דה ברז'ראק". ליבו של דני נמשך אל ניקול, אך היא נערתו של ג'ס. כל זה תוך כדי עבודתם על עיבוד שעשו ל„סירנו דה ברז'ראק".
8.50 „עקידת חן" – לקראת ל"ג בעומר ביקור במערכות מגורים ומסתור בחורבת חזן ליד מושב אמציה, לרבות אחת מאלה ששימשו את התושבים ואת המורדים בתקופות שונות, גם בתקופת בר־כוכבא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 „אין כמו בבית" – פרק עליסי. גם טרבור הסבן אינו מוצא מנוחה בביתו: אשתו הפכה את ביתם לביבר. ארתור וכרבגן יוצאים יחדיו להתפשת השתחררות.
10.00 „זה הזמן" – בהנחיית רם עברון.
10.50 „דמפסי ומייקפיס" – שם הפרק: „באין מפלט". קבוצת טרוריסטים מבריחה נשק לאנגליה כדי לשחרר מבית הסוהר את אחד מאנשיהם.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.15 אזרחות ותכה"ב: השוק הפתוח ומבלנות.
08.40 בלי סודות: חילים 1.
09.00 אנגלית ה.
09.20 הסבון פסוב ד': רינתים ומינה.
10.05 ארץ מולדת: המלחמה לעצמאות.
10.30 הבית הדה: רגע עם דוריל.
11.00 ערבית בדרגות: מראנקה ג'.
11.15 אנגלית ה.
11.30 מדע הטבע לו"ב: גנו של אלוהים.
12.00 תלמה, שכנים אחרות: בנא הנייל.
12.25 אנגלית ד.
12.45 צרפתית: העשרה.
1.00 אנגלית ה.
2.00 בבית של פיסטוק: לקחת בלי רשות.
2.20 אקליפה של ארצות־הברית.
2.30 הכרוך אחרי הסכבה: סרט על בעיות אנרגיה סולרית.
2.45 קורס באנגלית מחוונת למבוגרים.
3.00 ביקור טוב לפלי: סרט על ילד אהרשם.
3.20 בלי סודות, בינינים ציזה: שיטה בהפכנית ללימוד הספרות.
3.50 באה ציורים מפורסמים ניתוח הציור „ציידים בשלג" מאת ברויגל.
4.00 כוכב של בני באסטרונומיה: פרק ד'.
4.30 שכנים אחרות ורשינתו ב'.
5.00 ערב חדש. בנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – בחים: סימפוניה מס. 8 ברה מינור – אקדמית מנט מרטין בנצוח נוויל מרינר; וויליאם באבל: קונצ'רטו ברה מג'ור לחלילית אלט, כלי קשת וקונטינואו – פרנק ברוחן עם אנסמבל כלי בנינצות גוסטב לאונהרד.
07.30 מחרית מוסיקלית – רודריגו: פנטסיה לבן אצולה בגנו הגיטרה ג'ון ויליאמס עם התז. הקמרית האנגלית בנצוח צ'ילס גרובס; יוריאנה: רביעית כלי קשת מס. 2 בלה מג'ור / רביעית פגיקס; מוצרט: סימפוניה מס. 26 ברה מג'ור מס. 200 ברשימת קכל / התז. פילהרמונית החדשה בנצוח סיימון אורוחה; ובר: אנדנטה ורונדו הונגרי ברו מינור לוויולה ותזמורת / אולריך קוך עם התז. הסימפ. של הבבורג בנצוח: גינטר ניידלינגר; ברטוק: סויטה מס. 1 אופוס 3 / התז. הסימפונית של דטרויט בנצוח אנטל דוראטי.
09.30 קונצרט בוקר – בדוורז'אבה: „הצרעות" סויטה על פי הקומדיה של אריסטופאנס / הסימפוניאטה של ברנבת בנצוח: נורמן דל מאר; רוזל: קונצ'רטו בסול מג'ור לפסנתר ותזמורת / אן קפלק עם התזמורת הפילהרמונית של סטרסבורג בנצוח אלן לומבר; אלנקו סינפוניאטה / התזמורת פריס בנצוח ג'ורג' פרטר; דבוז'אק: רביעיית כלי קשת מס. 12 בפה מג'ור אופוס 96 („הרביעיה האמריקאית") / רביעיית אמראוס; סטרווינסקי: קונצ'רטו אבון לקלרינט תזמורת / מישל אריניאן עם אנסמבל לפוזיקה בת זמננו בנצוח פייר בולז; צ'יק קוריאה: פנטסיה לשני פסנתרים / פרידריך גולדה וצ'יק קוריאה; ארנ"ל תובסה; סויטה מתוך המוסיקה לסרט „הנהר" / התז. הקמרית של לוס אנג'לס בנצוח נויל מרינר.
12.05 באוצר הסרטים – ברהמס: סונטה בבי במול מג'ור לכנור, קרן ופסנתר, אופ. 40 / ב. ברואר / ב. רבין / א. ווליקבג; ברהמס: סונטה לכנור, צ'לו ופסנתר ברו מינור, אופ. 101 / השלישיה הישראלית.
13.00 קונצרט בהריים
15.05 מוסיקה ויה – „יצירות כרוסטרם המלחינים הבינלאומי 1985 איזבל פאנכוו וקודהו: „מסוק" / התז. קאמ. / ז'ק לאקומבו: קבנואל נונגם ופורטוגלו: „ססרט" / התז. הסמפ. של הרדיו דרום מערב גרמניה / ל. פמאף + ב. רבפהו.
16.00 קונצרט בנחה – ארם: „ז'יזל", סויטה בן הבאלט / התז. הקונסרבטוריון של פאריס / ז'. ברבינוון; לולי: „גם הוא באצליב", באלט קומי ומחלים / „הלהקה הקטנה" / ג. ליאונהרדט; סטרווינסקי: „פטרושקה", תמונה / התז. הסימפ. של חברת קולומביה / סטרווינסקי.
18.30 קטעים מהקלטות התזמורת הסימפונית רים רש"ס – באך: קונצרטו ברה מינור ל־3 פסנתרים וכלי קשת / ב. ערן + א. תמיר + ר. ברנ"ב. / ה.פ. אייקרוויוו: יצירות איקפלה מאת פייר דה לה רו, ג'וסן, גורגארה, רודרס ד־12 הולנד וויקה. „אריה נובה" ברנברק ב„ליטורגיקה 85"; באך: סוויטה מס. 3 ברה מג'ור / ש. באתו.
20.05 ערב טוב – היידן: רביעיית גיטרה ברה מג'ור / ג. ברים + המכי רביעיה קרמונה.
20.30 באולמי הקונצרטים בעולם – המקהלה והתזמורת של רדיו צפון גרמניה בנצוח: פרידריך צ'רהה – ק. ויילי: סימפוניה מס. 2; ק. ויילי: רקוויאם ברלינאי; צ'רהה: רקוויאם להלזינג / ונס הרץ – קריין – לותר נביכנמר / דייל דיסיג – כריזוף.
22.30 מן המקורות – חבת החלילים המקויה.
23.00 בידקים וכו'.

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – „תל־אביב הדור הראשון" 1906־1936.
12.05 אורח לכפה.
14.06 „קיקי חבקוקי" באת מובה הרטקוביץ. „מוק הדוד הקוסם" – מאת אריקה בזו „זכותו של המצב" – מאת יוסי חגג.
15.00 „חן, שמה רפה".
15.25 ספרים לנוער.
15.53 באוצר הספרים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת – „הכלא הצהוב".
19.05 עיונים בפרשת השבוע „בחוקותי".

רשת ב'

10.05 עיוני תחבורה ותיירות.
15.05 בעיוני מדע וטכנולוגיה.
16.06 שעה חפשית – עיוני חינוך.
18.45 היום בספורט.
19.35 דין ודברים – עיוני חוק ומשפט.
22.05 פינת הגיל.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים.
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אתרי־פיקה בסהדות – ציוני דרך בחקר הכה בבצרים ועד אפלטון. ערכת פרופ' פרץ לביא.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
17.30 בשמו עולמי.
17.50 זמן ספורט.
15.05 „השיטה שקבעו לבג"ץ.
20.05 בלה זה לוקס.
20.55 פינה חמה ללבייה.
23.55 שיחת חצות – עם הכלכלן פרופ' חיים ברקאי.

עכשיו

ילדי הפיות

מאת אריאלה ראובני

"וכינו בתינוק ניצוד, הזקוק לטיפול ולהשגחה 24 שעות ביממה. כך יום יום, שלוש מאות ששים וחמישה ימים בשנה. זה לא קל, אך למדנו לחיות עם זה ואיננו חדלים ממאמצינו לנהל אורח חיים נורמלי, ככל האפשר", זהו בקצרה סיפורה של דניאלה רן וסיפורה של המשפחה כולה, הנמנית עם מאות המשפחות בישראל שמגדלות בביתן ילד אוטיסט.

משפחת רן מחיפה היא, ללא ספק, משפחה מיוחדת, לא מעט בזכות האם, אישיות יוצאת דופן שניחנה ברגישות, בנחישות, ובתבונה ומקרינה מכל אלה על המשפחה כולה. דניאלה היא גננת במקצועה ובוגרת האוניברסיטה של חיפה (תואר ראשון ושני), האב יצחק, מנהל תחנת-ניסיונות ולהם ארבעה ילדים. גילי בת 20, קצינת-חינוך בצה"ל, בועז בן 19, אלקטרונאי בחיל-הים, שלומית בת 16, תלמידת כיתה י' ובן הזקונים איתי בן ה-11 וחצי. איתי הוא אוטיסט. מחלתו אותרה על-ידי רופאים בהיותו כבן שנה. ההורים גילו את התנהגותו החריגה והתפתחותו האיטית כבר בגיל שלושה חודשים.

המונח אוטיזם הוכנס לשימוש לפני 43 שנים על-ידי פרופ' ליאו קנר והשם "אוטו" - עצמי מרמז על התופעה הבולטת של ילד המנותק מסביבתו. כלפי חוץ אין הילד האוטיסט נבדל מילדים אחרים, רבים מהם בריאים ויפי-מראה. כמו ילדים רגילים, אולם הם סובלים מהפרעות קשות בתקשורת ובהתנהגות החל משלבי התפתחותם הראשוניים. התנהגותם נובעת, כפי שמניחים על סמך מחקרים וסקרים, מליקוי כלשהו במוח, הפוגע, בעיקר, ביכולתם לקלוט ולמסור מידע.

המחלה פוקדת ילדים בכל העולם ואי-אפשר להצביע על שכיחות גבוהה או נמוכה במיוחד בארצות מסוימות או בקרב קבוצות אתניות מיוחדות. אולם בנים נפגעים יותר מבנות ביחס של אחד לארבע בקירוב. על-פי סטטיסטיקות רשמיות נולדים בעולם ארבעה עד חמישה ילדים אוטיסטים על כל עשרת אלפים ילד. אבחון המחלה מסובך ומכלל התסמונות המוגדרות בליקויי התפתחות אצל ילדים, האוטיזם הוא מהקשים ביניהם, בעיקר בגלל הפערים בחומרת הפגיעה, שינויים תקופתיים של הסימפטומים, והיעדר ליקויים נוירולוגיים מיוחדים.

המחלה מתגלה, לרוב בגיל שנה עד שלוש שנים וסימניה העיקריים הם קשיים בדיבור, פיגור מוטורי, התעלמות מקולות מסויימים ותגובה לקולות אחרים. הורים רגישים ואינטליגנטים עשויים לגלות את המחלה בגיל מוקדם יותר. שכן התנהגותו של ילד אוטיסט שונה מהתנהגותם של ילדים בני-גילו, בעיקר בקושי ליצור תקשורת עם סביבתו, בכלל זה עם בני-משפחתו: ברגישותו לרעשים: בניתוקו מהסביבה וביצירת עולם משלו. הילד האוטיסט כאילו מהלך בתוכנו, אולם למעשה אינו עמנו. הוא שרוי ושקוע בעולם מרוחק, שקשה להגיע אליו. בגלל מבטו החולמני וקשייו ליצור קשר-עין, יש המכנים אותו "ילד הפיות" או "ילד כדור הזכוכית".

עם האיפיונים הבולטים של ילדים אוטיסטים נימנים בין היתר: היעדר דיבור מוחלט או דיבור לקוי, גילויי חרדה ופחד, בעיקר במצב של שינוי סביבתי ושינוי אורחות חיים קבועים, פיגור בהתפתחות אינטלקטואלית מצד אחד והישגים מיוחדים כמו במוסיקה וחשבון מצד שני, התעסקות מוזרה בחפצים, תנועות גוף מונוטוניות ולעתים אף התאכזרות כלפי עצמם. אופייניות לילדים האוטיסטים התפרצויות זעם, לעתים ללא סיבות הנראות לעין, תגובה לא רגילה לגירויים, פעילות יתר עד כדי חוסר מנוחה או היעדר פעילות, עד כדי ניתוק מוחלט.

כאשר היה בן מספר חודשים איתי נהג לזרוק את ראשו לאחור, ככל הנראה כדי להרחיק את אוזניו מפיה בשעת שיחה. הוא בכה שעות ארוכות ושרט עד זוב דם את אוזניו ופניו. רופאים, בהם אף מהתחנה למעקב אחר התפתחות הילד, לא איתרו את המחלה. במשך הזמן התגלו גם תופעות מוזרות בהתפתחותו הפיסית של איתי: ביטנו תפוחה, הוא אכל מכל הבא ליד מבלי ללעוס את המזון.

"תקופת חוסר הוודאות ביחס למחלתו של איתי היתה קשה מנשוא. היינו בדאגה ובחרדה. ידענו, כי משהו אינו כשורה והמתנו לאיבחון של המומחים, אשר בושש, כמו בהרבה מקרים דומים, להגיע. כאשר אובחנה המחלה נרתמה כל המשפחה לטיפול באיתי", מספרת דניאלה. היא עצמה ויתרה על עבודתה כגננת והתמסרה לטיפול באיתי וללימוד שיטות טיפוליות חדשניות בהן שיטת פילדלפיה, כדי להביאו למצב שבו יוכל לשרת את עצמו. אחד העזרים שסייעו לאיתי להתקרב אל בני-משפחתו היו אטמי האזניים. במשך חמש שנים נזכרת דניאלה השתמש איתי באטמים ובאצבעותיו הופחתו הרעשים שהטרידו אותו ביום ובלילה. ההתקרבות היתה איטית אך מתמשכת. במשך הזמן הסכים איתי להסב לשולחן עם המשפחה. כיום הוא משתמש בסכין ובמזלג ומסוגל לבקש את האוכל האהוב עליו. להתפתחותו של איתי ולהסתגלותו בחוג המשפחה עזרה גם שיטת השכר והעונש שבה השתמשו בני הבית. איתי הבין כי על מעשים טובים כמו עזרה בבית, עשיית שיעורים וביצוע משימות שהוטלו עליו - יקבל פרס, בעוד שעל התנהגות פרועה - השחתת חפצים, ניפוץ כלים והתפרצויות זעם ללא סיבה - יקבל עונש. כדי לעורר באיתי התחושה של טעם, ריח, מגע ואף תחושות של סכנה מתקרבת וכאב (לילדים האוטיסטים יש סף כאב גבוה) השקיעו כל בני הבית שעות רבות של הסברים, טעימות, לכיפות, הדרשת שיער תוך שימוש במייבש שיער ועוד. "הדברים דרושים לקיומו הבסיסי של איתי עומדים אצלנו מעל לכל. לכן אנו משקיעים כל-כך הרבה אנרגיה, זמן כספים ומשאבים נפשיים בטיפולו".

עם כל הקושי הפיסי והנפשי של גידול ילד חריג בבית, המעיב, ללא ספק, על חיי המשפחה כולה, מעולם לא עלתה בבית משפחת רן המחשבה להעביר את איתי למוסד. "הוא חלק מאתנו ומהמשפחה. הוא צמח איתנו באופן הטבעי ביותר. מעולם לא חשנו רגשות בושה ומרירות בגללו והתנהגותו החריגה לא מנעה בעדנו מלהזמין חברים הביתה", אומרים בועז ושלומית. בועז מתחלק עם איתי בחדר משותף ובין השנים נוצרו קשרים הדוקים. לשלומית אשר מגלה כלפי איתי יחס עדין וסלחני יותר הוא מציק לעתים, אך היא עוברת על כך לסדר היום. "אנחנו אוהבים את איתי ורוצים אותו בבית", אומרת דניאלה. "גם כאשר אני מגיעה לאפיסת-כוחות פיסיים וטרודה בדאגות וחרדות אין קץ אני חוזרת ואומרת לעצמי שאין לנו, ההורים, זכות מוסרית, לא כלפי איתי ולא כלפי אחיו, למסור את הטיפול בו לאחרים. העברתו למוסד בגיל רך עשויה לפתור בעיה אחת אך לעורר בעיות אחרות. המוטו שלנו הוא: כדי ששלושת הילדים הבוגרים יהיה טוב צריך להיות טוב גם לאיתי".

עם זאת מכירים כל בני משפחת רן בצורך לדאוג, בעוד מועד, למקום מגורים נאות לאיתי בבגרותו, כאשר ההורים יזדקנו והאחים הבריאים יעופו מן הקן. "החשש מפני הצפוי לילדים הללו כאשר הוריהם לא יהיו עוד בין החיים מלחיצה את ההורים ואת קרוביהם", מסבירה דניאלה.

למרות ההתקדמות שחלה בשנים האחרונות בנושא השיקומי של ילדים אוטיסטים, קיים עדיין מחסור חמור במוסדות מתאימים לחולים במחלה זו בעיקר למתבגרים. בהיעדר מסגרות חינוכיות מתאימות לאוטיסטים הם שוהים לעתים במוסדות לחולי-נפש ובמקרים מסוימים גם במחלקות סגורות בבתי-חולים פסיכיאטריים. חלומן של המשפחות המטופלות בילדים אוטיסטים, בכללן גם משפחה רן, הוא להקים מעון כפרי ליד הכפר הירוק לבני-נוער ולמבוגרים אוטיסטים, שיהיה מסגרת שתאפשר המשך התהליך החינוכי-שיקומי בתנאים מוגנים, עם כוח אדם מקצועי ואשר תשמש להם בית לכל ימי חייהם.

אלו"ט - האגודה הלאומית לילדים אוטיסטים בראשותה של לאה רבין - עורכת בימים אלה מבצעים מיוחדים לגיוס הכספים הדרושים למימושה של תכנית זו, בכללם מכירה פומבית של ציורי הנרי ארסון, שנערכה בשבוע שעבר. 3000 דולאר נאספו, אך זה לא מספיק. היום ייערך מבצע התרמה ארצי.

מבצע ההתרמה לאלו"ט, אגודה לאומית לילדים אוטיסטים, נערך היום. המטרה: איסוף כספים להקמת מעון כפרי למתבגרים אוטיסטים. אבן הפינה הונחה אתמול. איתי רן הוא אחד הילדים שיזדקקו בעתיד למעון כזה.

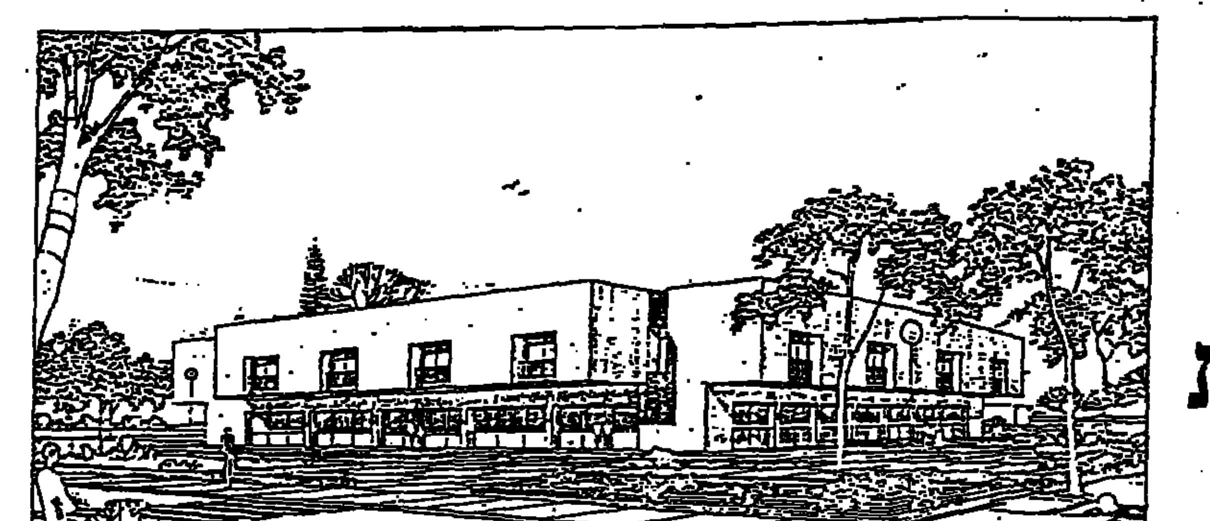

זוהי אדריכלים מעון כפרי לנוער ולמבוגרים אוטיסטים

תל-אביבית בפריס

מאת אהרן גבע

מסכנה הילדה - אמרו השכנות. הן לטפו את ראשה של תמי בת-השלש. מסכנה הילדה, כי מתי תסע עם הוריה לשנתיים לפריס, וכאשר תחזור, היא תגמגם. בבית ידברו עברית, בגן צרפתית, ותמי תהיה מבולבלת לגמרי. הבלבול יהיה מוחלט, כאשר תחזור לישראל לכיתה אלף, ילדה אירופית בכיתה של חוליגנים צברים. מסכנה.

השכנות נאנחו ואני נפרדתי מתמי בלב כבד. אחרי חצי שנה הלכתי לצאת בשליחות לפריס כדי לבדוק את המצב. להלן דו"ח ביניים, ועיקרו תחילה: תמי אינה מגמגמת, וכדי שלא לגמגם, היא מדברת רק עברית. כהבנה לישראל הברכה הראשונה היא: "זה שלי, ואני לא יתן לך".

כל זה הושג הודות לשתוף פעולה בין ישראל לצרפת. תחילה שלחו את תמי לגן שליד הבית. גן צרפתי, בו לומדים חינם, אין כסף. אך הגננת דומה לבת דודה של מגלה ותמי סרבה ללכת לשם. וכשתמי מתעקשת, כולם נכנעים. תמי הולכת, איפוא, לגן יהודי לאומי יקר. מה זה לאומי, הגננת היא יודעת, אך היא עדיין מדברת עברית בגינ חלוני -

אם כן, תמי מדברת רק עברית, ומכחישה בתוקף שהיא מבינה צרפתית. מדי פעם היא שוכחת שהיא אינה מבינה את שפת הלשון, ומגניבה מילה צרפתית. ויש גם פשרות אחרות. בבקר היא אוכלת קרואסון ולא סלט עגבניות, אבל ארטיק נשאר ארטיק. [illegible] לפעמים גם "שטרומפים".

תמי סגלה לעצמה כמה אספקטים של תרבות צרפת. בליל הסדר, הסבירה לי, שותה כל אחד ארבעה בקבוקי יין. בשטחים אחרים היא ישראלית טיפוסית. כפי שכבר הזכרנו: "זה שלי, ואני לא יתן לך" - היא מכריזה בפגישה ראשונה. במציאות, בפוליטיקה הישראלית, אין כל קשר בין ההכרזה לבין הבצוע.

יום אחד חלתה אמא נעמי. ניסיתי להזכר ברומנים צרפתיים. מה עושה סבא טוב? נכון! הולך עם הנכדה לטייל בלוקסמבור. ראינו ילדים משיטים סירות, מבוגרים משחקים טניס, תיירים מסתובבים עם מדריך מישלן ביד, והלכנו אל גן המשחקים. בדרך לנדנדות הכריזה תמי: הנה מלכת אסתר! ראיתי כל הזמן מועמדות לתואר מלכת יופי המשתזפות בשמש, אבל לא ידעתי מי מהן היא אסתר. איפה מלכת אסתר? - שאלתי. תמי הצביעה על פסל לבן של אשה וכתר על ראשה. על הפסל היה כתוב: ולנטין והמילן. מתה 1408. איזה מזל שמלכת אסתר לא היתה איזו קדושה נוצריה.

כבר ספרתי לכם: תמי הולכת לגן יהודי. ולא סתם גן יהודי, אלא גם דתי. התוצאה: תמי באה הביתה ומכריזה: עכשיו ברכה. אחרי ההכרזה מרימה תמי שתי ידים, מנענעת את כפותיהן כמו וישרים של מכונית וקוראת: "ברוך אתה אדוני, מודה אני, מודה אני, המוציא לחם מן הארץ". נכון תמי: נכון תמי. טובות שתי הברכות מהאחת. גם אם הן שזורות זו בזו.

ערב ליל הסדר הראתה לי תמי את הצלחת אותה הכינה בגן. מה זה? - שאלתי את תמי והצבעתי על המצה. ביסקוויטים - השיבה. וכאשר הגיע תור ה"מה נשתנה" שמעתי: שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה, הלילה הזה, הלילה הזה - כולו מצה".

אכלנו אותו, את המצה הזה.

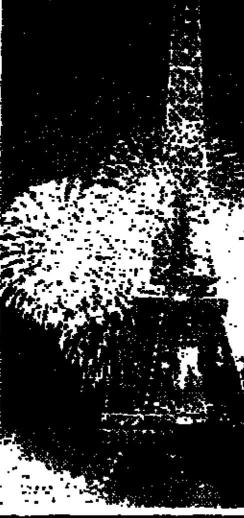

שלוש אגדות

מאת מאיר בראלי

ספר לילד

"סיפורי עובדיה הסבל" מאת אביגדור דגן ("ראשית קריאה" של הוצאת "כתר", בעריכתה של ירדנה הדס, ציורים ועטיפה - נילי קסלר) הוא צירוף של שלוש אגדות מזרחיות נאות מאוד. נראה לי שהמדובר באגדות אירניות, בכל מקום מוסלמיות-לא ערביות. עובדיה הוא סבל ירושלמי המספר סיפורים לחבריו הסבלים, בין "נאגלה" ל"נאגלה". אביגדור דגן מעיד על

עצמו שצותת לסיפוריו ונהנה מהם. הוא מעביר לילדים ב"ראשית קריאה" את הנאתו. אנו הקוראים הבוגרים, חשים כמו אביגדור דגן: לא לנו סיפרו, אבל נהנינו.

עובדיה הסבל אינו רק מסגרת המחברת שלוש אגדות נפרדות. זהו סיפור לעצמו, שאינו נופל מהאחרים, מעין אגדה רביעית.

כמו באגדות מערביות גם במזרחיות יש מוסר השכל, וכך העני והטוב מנצח את העשיר הרע. יש בספרנו אגדה אחת על טעם החיים. כל האגדות יפות, פשוט יפות. המחבר הוא בן ירושלים, אוהב ירושלים היהודית-עממית על סיפוריה. מכל הסיפורים אהב במיוחד את סיפורי הסבלים, את סיפורי ירושלים ואת הסיפורים שהובאו לירושלים ממקומות שונים, רחוקים יותר ורחוקים פחות.

בכשרותך

שתיים הן

בין שתי בנותי (12 ו-11) יש פער הישגים גדול בלימודים. הגדולה יותר. חרף עזרה ושיעורים פרטיים מקבלת ציונים בינוניים ומטה. הקטנה יותר מצטיינת, ובלי כל מאמץ. אדרבא עכשיו היא רוצה "לבלוע" עוד ועוד. דורשת ללכת למכון גיתה ולמכון הבריטי והצרפתי וללמוד שפות. אני מרגישה כי הבחירה שלי בין שתי אפשרויות רעות: אם ארשה לצעירה יותר להגשים את מבוקשה יגדל עוד יותר הפער בין הבנות והדבר יפגע בגדולה. אם אמנע את הדבר. אבלום את הקטנה. ההתלבטויות גורמות לי למצוקה אישית, ואני מתחילה להרגיש זאת בתפקוד. נוסף לכך הן גורמות למחלוקות עם בעלי הסבור שאין כאן בכלל שום בעיה ורק אני יוצרת אותה. לדעתו, אפשר לצרף את הגדולה לחוג למלאכת יד שהיא אוהבת. הזהו. אבל אני נמצאת עם הבנות יותר ממנו ואני חשה שגידול הפער יפגע ביחסים ביניהן. מה דעתך?

מירי ג.
(שם וכתובת שמורים במערכת)

אני חשה את חרדתך שילדותיך אינן שוות ביכולתן. יש שווים ושווים יותר בעולמנו. עליך קודם לקבל זאת בעצמך. אינני חושבת שצריכים להשוות בין ילדים או לדחוס אותם לתבנית מסויימת על מנת לעשות אותם שווים. אם מטרת התנהגותך היא הקשר בין הילדות, אזי דרכך לא תביא לכך. אם הבת הגדולה חשה את עליונותה של הבת הקטנה, היא תרגיש זאת גם אם הקטנה לא תלמד השפות. לכן היה נבון מצידך, לתת לילדה את האפשרות להגשים את כישוריה ואת משאלותיה ולא לעצור אותה.

אני מאמינה שלכל ילד הכישורים שלו. אנחנו לפעמים צריכים לחפש אותם. כדאי למצוא את תחומי ההתעניינות של הבת הגדולה ולאפשר לה להשתתף בחוגים לפי צרכיה - אם זה מלאכת יד, אמנות, התעמלות, מוסיקה, ידיעת הארץ, או כל דבר אחר. יכול לקרות שדווקא הלימודים של אחותה הקטנה יעוררו בה את הרצון להתבלט במשהו לגמרי שונה. אנא, תני לילדיך ללכת בדרכם ואל תכווני אותם יותר מדי, לא בהכוונתיך תלוי הקשר ביניהם, אלא בדוגמה האישית של הקשרים שלכם, ההורים, עם סביבתכם ובעיקר תלוי הדבר בשתי הבנות עצמן.

מדור לייעוץ פסיכולוגי

אתה שואל, ד"ר אריקה לנדאו משיבה:

בעיות ביחסים בין-אישיים, בבית, בחברה ולפעמים שלך עם עצמך - ניתנות לעיתים להקלה ולפתרון בעזרת עצה מקצועית טובה.

ד"ר אריקה לנדאו, פסיכולוגית ומחנכת עומדת לרשותך במדור זה. אם יש במכתבך בעיה שאנשים אחרים עשויים להתלבט בה הוא יפורסם עם התשובה: אם תבקש - בעילום שם.

תחליף אב

אני גרושה כבר יותר מעשר שנים, מאז שבני היה בן שנתיים. הקשר עם האב נפסק לפני חמש שנים, כאשר נסע לחו"ל לצמיתות. בזמן האחרון אני מבחינה. מסימנים שונים כי דמות האב חסרה לילד מאוד. אין לי תחליף לאב: משני הצדדים אין סבא, וגם לא דודים. לא נשאתי מחדש ואינני גרה עם איש בלי נשואין. מה עושים במקרה כזה? האם יש ארגונים המקשרים משפחה כזו עם סטודנטים - למשל הסטודנטים העובדים בפרוייקט "פרח". האם יש לך עצה אחרת?

גילה נוימן, תל-אביב

מדבריך אני מבינה שהמצב הנוכחי - ללא דמות גברית בסביבת ילדך - קשה לך. לא ברור לי מתוך מכתבך אם יש לבנך חברים, איך הוא משתלב בבית הספר וכו' ועל כן קשה לי לעצות בפירוט רב. נכון הוא שבנים זקוקים לדמות גברית על-מנת להזדהות אתה, במיוחד בישראל, בשרות המתגייסים, נשים, כך שגם בית-הספר לא מספק דמות גברית. רצוי להפנות את הילד לחוגים שמנוהלים על-ידי גברים, לתנועות נוער שבהן רוב המדריכים הם בנים. היות ולא ידוע לי באיזו סביבה אתם גרים, אינני בטוחה שפרוייקט "פרח" יספק לכם את הדמות הרצויה. כי מתנדבים אלה עובדים לרוב בשכונות מצוקה. אבל נסי להתקשר לאוניברסיטה בעירך ותתעניני.

בקשתי היא שתבדקי את עצמך אם הילד באמת כל כך סובל מחוסר הדמות הגברית ואם זאת אתה בעייתך יותר מאשר בעיית הילד. לילדים יש בדרך כלל הכוח להסתגל למצב נתון והם מוצאים פתרונות, כגון: לראות את עצמם כ"גבר במשפחה", או חיפוש חברים שאבותיהם יכולים לתרום לו על-ידי יציאות משותפות לחופשות, לטיולים, לשיחות ועוד. לילדים יש יותר כוח מאשר אנו מייחסים להם. ואני חוזרת: רצוי שתבדקי זאת לפני שאת מטילה עליו דמות זרה בסיטואציות מלאכותיות. מצבך לא קל אך נסי לראות את הקשיים כאתגרים.

הסל של מרתה

על קפה, מרק, קוקוס ושיפודים

מאת מרתה מייזלס

"עלית", יצרני המוצקים והקפה הנמס, הוציאו אל השוק סוג חדש של קפה נמס - "גולד" - גושי קפה, להבדיל מהקפה ה"קפוא" הגבישי, היקר יותר. ב"עלית" אומרים כי "גולד" טעים וריחני יותר מהקפה הנמס הרגיל (האבקה). אך שני הסוגים גם יחד נופלים בריחם ובטעמם מהקפה הנמס הגבישי. "גולד" איננו המוצר הראשון מסוגו. השיג צו בבית המשפט שאילץ את "עלית" להשמיט את הדי' (לאחר שטען כי על פי התקנות הקיימות אסור להשתמש בשמות סופרלטיביים כמו "מעולה", "משובח", "מפואר", וכו'). אליעזר שניידר, מנהל חטיבת הקפה ב"עלית" אומר כי "גולד" ריחני יותר מ"ספלנדיד" הודות לתהליך ייצור חדשני, וכי השבחת הריח לא השפיעה על המחיר. "גולד" נמכר בצנצנות של 200 גרם ובצנצנות של 100 גרם, כשמחירו זהה עם מחיר הקפה הנמס הרגיל של "עלית".

בוקר אחד ערכתי ניסוי הבחנתי: ספלי קפה מהאבקה הרגילה ומ"גולד" ולא יכולתי להבחין בהבדל כלשהו בין השניים, לא בטעם ולא בריח. דומה כי יתרונו של "גולד" היא הצורה ה"גושית" - צורת רוב סוגי הקפה הנמס המיובאים.

שמות מוצרי הקפה של "עלית" עשויים לבלבל את הדעת: המין היקר, זה המכונה "הקפה הנמס הקפוא הגבישי" מתחלק לשני סוגים: "18 קאראט" שמחירו 6.36 ל-100 גרם ו"24 קאראט" שייצורו הופסק זמנית ומחירו גבוה יותר, כיאה למוצר השקול כזהב.

★ ★ ★

מוצר חדש ומקורי בשוק מכשירי החשמל לבית פותח וייוצר במפעל "פליז אמקור" בחולון. שמו "שיפודית". זהו גריל חשמלי קטן שניתן להציבו על שולחן בשעת הארוחה ולצלות את המאכל לעיני המסבים אליו. המפעל ירשום פטנטים ל"שיפודית" בארץ ובחו"ל. מתכנני המכשיר שאבו השראה מגריל מתוצרת הולנד שנועד למסעדות ולבתי מלון, שממציאו הוא מ. שמש, ישראלי לשעבר, הבעלים של מפעל "נעמי" באמסטרדם. ("אמקור" משלם תמלוגים ל"נעמי" תמורת ההשראה). ה"שיפודית" הוצגה לראשונה בשמה היווני, "גידן", בירייד טכנולוגית-הבית בקלן, גרמניה, שנערך בחודש אשתקד, וקצרה הצלחות מרשימות. עוד בטרם החל בשיווקה בארץ ייצאה "אמקור" לאירופה כ-20,000 שיפודיות. בארץ מחירה לצרכן הוא 154 ש"ח כשהמחיר כולל 40% מס קניה. עד סוף חודש מאי מוכרת "אמפא" (חברת השיווק של "אמקור") את השיפודית במחיר מבצע 139 ש"ח.

ה"שיפודית" נועדה להכנת שישליק, קבב, שווארמה, נקניקיות ותחזי עוף, אך ניתן בנקל לצלות עליה גם דגים, תפוחי אדמה, חצים, ובצל. "פיקניק בחדר האוכל" היא סיסמת "אמקור" למכשיר החדש. השיפודית מורכבת בצורה מיוחדת השומרת על תקרת חום בתחתיתה 60 מעלות צלסיוס ולא יותר. לכן אפשר להציב את השיפודית בלי חשש גם על מפת שולחן העשויה אריג סינטטי. המכשיר עומד בדרישות מכון התקנים, אך אינו נושא את "תו התקן", זאת משום שלהמצאה החדשה אין תקן נפרד. היצרנים מציינים כי קל מאד לפרק את השיפודית ולנקותה. היא צורכת 1.5 קילוואט בשעה (לעומת תנור האפיה הצורך 2 קילוואט). "עם זאת" אומר דויד קליין, מנהל פליז-אמקור, "השיפודית לא נועדה לשמש תחליף לתנור" והוא שותף לדעתי כי השיפודית קטנה מדי ולא תענה על צרכי משפחה גדולה, מה גם שמכשיר צליה חשמלי לעולם לא יוכל להעניק למזון את הניחוח והטעם של צליה עם גחלים. מסתבר כי אין תחליף לגריל בחוץ ולידיים מפויחות. כדי שיוכל להענות להזמנה הגדולה שנתקבלה מרשת "סירס רייבק" בארה"ב, הגיש "אמקור" בקשה לרשות האמריקנית לבטיחות מכשירי חשמל. מאליו מובן כי השיפודית שתשווק לארה"ב תומר מ-220 וולט ל-110 וולט.

★ ★ ★

מעולם לא הבטחתי לכם גן שושנים, לא כל שכן - דקל-שושן, אך אתם תוכלו, אם תרצו, לרכוש את דקל-הקוקוס במשתלת גבעת ברנר. המשתלה רכשה לאחרונה מכונה מיוחדת המאפשרת להעתיק עצים בוגרים ממקום למקום בלי לפגוע בשורשים.

ועכשיו אצנן את התלהבותכם: אגוזי קוקוס לא יגדלו בגנכם. דקל-הקוקוס הוא עץ סרק, עץ נוי המתנשא לגובה של 4 עד 5 מטרים והוא יקר מכל שאר העצים הבוגרים שבמשתלה מחירו: סכום השווה ל-550 דולאר (!). הזולים יותר מקרב עצי הנוי הבוגרים, לרבות הדקל הננסי, עולים כ-140 דולאר. המשתלה פתוחה מדי יום מ-6.30 בבוקר ועד 3.30 אחה"צ. בימי שישי עד 2 ובימי שבת - מ-10 בבוקר ועד 3 אחה"צ.

מוצר מעניין אחר במשתלת גבעת ברנר הוא "מרבד הדשא החי" הנמכר על פי מטר ריבועי. פרטים נוספים בטלפון 08-443810.

★ ★ ★

לידיעת בעלי החתולים: שקיות פלסטיות לריפוד ארגז החול או החצץ (הכל על פי טעמו האישי של החתול). מרפדים את הארגז, שמים לתוכו את החול או החצץ וכשהוא מתלכלך שולפים את השקית עם הלכלוך והארגז עצמו נשאר נקי. חמש שקיות נמכרות ב-2.50 עד 4.50 ש"ח, בחנויות "סופר פארם" ובחנויות לחיות שעשועים.

★ ★ ★

חברת התבלינים "טעם וריח", מציעה לאחרונה מוצרים חדשים - מוצרי תפוחי אדמה ואבקת מרק. מוצרי התפודים הם "קרוקטים אצבעות", לביבות ("לאטקס") ו"פירה (תמחית) בבצל" - באריזות של 150 גרם ובמחיר 1.66 ש"ח.

אבקות המרק (עוף, בשר, פטריות, בצל צרפתי, ירקות, עגבניות באורז) ארוזות בשקיקים של 400 גרם ומחירם נע בין 3.5 ו-4 ש"ח. אריזה אחת אמורה להכיל 30 עד 60 מנות. לדעתי, חבל לקנות כמות כה גדולה לצורך "טעימה ראשונה". ניסיתי את מרק העגבניות באורז וגיליתי כי הוא חסר מתיקות וחריף מדי, בעוד שבעלי, השונא בדרך כלל מרק עגבניות, פסק כי דווקא מרק זה ערב לחיכו...

היצרנים מציינים כי מוצריהם החדשים אינם מכילים חומרים משמרים וצבעי מאכל אם כי יש בהם מונוסודיום גלוטמאט ("להשבחת הטעם") ומלח רגיל בכמויות מקובלות. ניתן, איפוא, להסיק, כי מוצרים חדשים אלה אינם "מזון בריאות" או מזון דיאטטי, חרף היותם צמחוניים ו"פרווה".

מפעל "טעם וריח" בפתח תקווה נוסד לפני 28 שנים והוא שייך למשפחה שבבעלותה חנות התבלינים של האחים פרונס, בשוק הכרמל בתל-אביב. את המפעל בפתח תקווה מנהלים מרסיאל ואריאלה פרונס - דור שלישי ליצרני תבלינים מפולין. יורם שטנשטיין, מהנדס המזון של המפעל, עלה מדרום אפריקה לפני חמש שנים ומנהל מחלקת השיווק, ג'ק (אליקום) קמינקר. הוא עולה מבפאלו, מדינת ניו יורק.

המוצרים החדשים של "טעם וריח" יימכרו בכל הרשתות למעט רשת הגדולה מכולן - "קואופ דה הסרון" - (הסופרמרקטים ההסתדרותיים שסימלם הריבוע הכחול) וה"היפר-קואופ"ים" זאת משום שרשת ענפה זו מוכרת תבלינים משלה והיא ל"טעם וריח" יריב ומתחרה.

חברות מקומיות אחרות, המשווקות תבלינים לשוק המקומי, הן "שורש" ו"בולדיבור ספייס", כשזו האחרונה מייצרת עבור תעשיית המזון.

מפעל "טעם וריח" מייצא תבלינים לדרום אפריקה ולאחרונה החל מוכר אבקת מרק לאנגליה.

★ ★ ★

מונח לפני הגליון הראשון של "עלון המתכונים" בשפה האנגלית - יוזמתה של גליה ברי, אם לשלושה, שעלתה מלוס אנג'לס לפני כשנתיים והשתקעה בקרית טלז סטון החרדית. בהיותה נאמנה לשורשיה האמריקניים מגישה גליה בגליון הראשון את "צ'ולנט טקס-מקס" (טכסאס מקסיקו) - תבשיל שאינו אלא צ'ילי מקסיקני.

העלונים יתפרסמו אחת לחודש כשבכל גליון כתריסר מתכונים. נוסף על כך מכינה גליה ברי מהדורה צמחונית מיוחדת לקראת חג השבועות. בין המתכונים המעניינים (בגליון הראשון) מרק בצל "פרווה" ומרק גזפצ'ו קר. תמורת 15 ש"ח ניתן לרכוש מנוי שנתי לעלונים אלה. גליה ברי אף מציעה גליון-חינם "לנסיון" (את העלון הראשון או את העלון המיוחד לחג השבועות) לכל מי שיפנה אליה על פי הכתובת: קרית טלז סטון, 116 א', דואר נע, הרי יהודה, מיקוד 90840.

היא מעוניינת במתכונים חדשים ומוכנה לשלם 1.5 ש"ח בעד כל מתכון שיתפרסם בעלונה. בעתיד יש בדעתה לכלול בעלון גם מתכונים לבני אדם האלרגיים לסוגי מזון מסויימים. מידע על רכישת מנויים-מתנה ומינויים לקוראים בחו"ל ניתן לקבל בטלפון 02-343546 (בימי חול בלבד).

"אשל" חברה ישראלית לביטוח בע"מ

דין וחשבון כספי מקוצר ליום 31 בדצמבר 1985
מותאם לשקל של חודש דצמבר 1985

	ש"ח	31.12.84 ש"ח
אקטיב		
השקעות		
אגרות חוב	111,011	213,111
מניות	312	312
בנין להשכרה	215,928	282,348
	327,251	495,771
סכומים לקבל	26,863	24,122
	60	2,175
מזומנים בבנק	26,923	26,297
	354,174	522,068
פסיב		
הון עצמי		
הון המניות וקרנות הון	2,055,247	2,025,493
הפסד	1,729,088	1,651,839
	326,159	373,654
התחייבויות		
הסנה — החברה האם	23,866	143,524
התחייבויות אחרות	4,149	4,890
	28,015	148,414
	354,174	522,068

דו"ח עסקי ביטוח חיים ודו"ח רווח והפסד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985
מותאם לשקל של חודש דצמבר 1985

	ש"ח	31.12.84 ש"ח
הכנסות אשר לא נכללו בדו"ח עסקי ביטוח (רווח מהשקעות)	12,164	(37,818)
הוצאות הנהלה וכלליות אשר לא נזקפו בדו"ח עסקי ביטוח	28,672	213,070
	(16,508)	(250,888)
הפרשה למסים	973	(50,879)
הפסד לאחר מסים ולפני סעיפים מיוחדים	(15,535)	(301,573)
הפחתת ערך של הבנין להשכרה	(61,714)	(50,281)
	(77,249)	(352,034)
השפעה מצטברת לראשית השנה של שיטת רישום אג"ח סחירות	—	8,575
הפסד נקי לשנה	(77,249)	343,459

בשם מועצת המנהלים

אלפרד גולץ — מנהל כללי
סמי שמואלי — סמנכ"ל וחשב הקבוצה

דין וחשבון מפורט ומלא עם באורים של הנהלת החברה כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות.
יימסר במשרדי החברה (בית "הסנה") תל-אביב, רח' אלנבי 115, לכל דורש.

קבוצת הסנה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מיקרוכירורגיה: חיבור מחדש של איבר קטוע

מאת ריקה בר

המיקרוכירורגיה היא ענף חדש יחסית בכירורגיה, וקיימת משנות ה־60. באמצעות מכשור מתאים ניתן לחבר כלי דם ועצבים עד לקוטר של 0.5 מ"מ.

הקידמה של המאה הנוכחית הולכת בד בבד עם החשיפה לתאונות קטלניות, כשיד או רגל נקטעת כתוצאה מתאונות דרכים, או תאונת עבודה, וגם הפציעות במלחמה נעשות קשות יותר. באמצעות המיקרוכירורגיה ניתן לחבר לגוף את היד או הרגל שנקטעה. אפשר לומר שמעשי נסים „תרתי משמע" מתרחשים מתחת לסכין הניתוחים המיקרוכירורגית.

בישראל קיימים ארבעה מרכזים רפואיים בהם מתבצעים ניתוחי השתלות של אברים שנקטעו. המרכז הרפואי „שיבא" בתל־השומר, המרכז הרפואי „הדסה" בירושלים, בית החולים שערי צדק בירושלים ובית החולים „רמבם" בחיפה. מרבית ניתוחי השתלת אברים מבוצעים ב„שיבא" במחלקה לכירורגיית היד. צוות מכירורגיית היד שתל לאחרונה עצם מהרגל לזרוע של פצוע מלחמת לבנון. ניתוח זה הוא ראשון מסוגו בארץ, ובמיוחד נדירה השתלה הנקשית לפצוע מלחמה. בפציעת מלחמה הרסיסים מרסקים את הרקמות, וכלי הדם והעצבים נהרסים ולא ניתן לשחזר את האיבר הפגוע.

הפצוע הוא אריה אידלמן בן 42, סבין יתר פציעותיו נפגע גם בזרוע שמאל מרסיס שהרס את מרבית עצם הזרוע אך לא גרם נזק רב לעורק ולעצבים. כף היד עצמה לא נפגעה, אך אריה לא יכול היה להשתמש בה, אפילו אחיזת עפרון בכף היד גרמה לכאבים עזים, כי כל משקל המוחזק בכף היד נתמך על ידי העצם והשרירים שנמצאים בזרוע. כשהעצם חסרה בזרוע כל משקל שמחזיקים בכף היד מושך את הזרוע למטה וגורם לכאבים, בגלל המתח על העצבים וכלי הדם. אפילו משקלה של כף היד האנה עצמה מכאיבים, לכן בניתוח את היד בתלה שיחזיק את משקלה. ניתן לתאר יד זו כמו יד של בובה המתקפלת לכל הכיוונים.

בזרוע היתה חסרה עצם באורך 20 ס"מ והאזור כולו היה מצולק לכן לא ניתן היה לשחזר את עצם הזרוע בהשתלות עצם חלקיות, כפי שעושים זאת במקרים של פציעה קלה יותר. (לוקחים תתיכות עצם מאגן הירכיים, או מעצם השוק, או מעצם של גוויה ומשחזרים את קטעי העצם החסרים). במקרה זה, חסר העצם בזרוע היה גדול מדי לכל שיטת ניתוחים אחרת.

אריה אידלמן: יכול להרים כל משא

צוות המחלקה לכירורגית היד ב„שיבא" הוציא מהרגל את עצם הפיבולה עם כלי הדם המזינים אותה, (הפיבולה נמצאת בצד החיצוני של השוק ברגל, לשוק יש שתי עצמות) ושתל אותה לכלי הדם שבזרוע. הניתוח שארך 12 שעות הצליח, אריה מתפקד בידו. הוא מסוגל להרים כל משא (בתמונה מרים ספר כבד).

אריה אידלמן מרמת־גן, נשוי אב לשלושה, אומר, „מלחמת לבנון, רסיס ריסק את העצם שבזרוע והיא עפה כולה. נקרע לי העורק ואיבדתי דם רב. העבירו אותי לבית החולים בצפת, משיצאתי מכלל סכנה העבירו אותי ל„הדסה" בירושלים. ב„הדסה" אמרו לי, 'אין לנו מה לעשות יותר עם היד שלך'. היד ללא עצם הזרוע היתה צפויה לקטיעה. פניתי ביוזמתי ל„שיבא" למחלקת כירורגית היד, ולא חלמתי אפילו שיצילו לי את היד. אפשר לומר שהרופאים נתנו לי יד במתנה. עצם הפיבולה שנלקחה לי מהרגל ונשתלה ביד, דקה וחלשה יותר מעצם הזרוע. הרופאים אמרו שהיא עלולה להשבר אך לאחר שתשבר ותתאחה שנית העצם תתחזק. וכאמת כך קרה. כשעשיתי פיזיותרפיה נשברה העצם ולאחר שהשבר התאחה, העצם התחזקה. עם היד הזו יכולתי לעבוד על מחרטה וכרסומת עד שעברתי הסבה מקצועית כמתכנת בקרה ספרתית במחשבים. אני יכול להרים ולשאת ביד משא כבד, כמו טלוויזיה לבשל. היד אמנם קצרה יותר מיד ימין, אך היא היד שלי. אני לא מתאר לעצמי שיכולה להיות יד טובה ממנה.

ב„שיבא" במחלקת כירורגית היד נעשו מאז 1980 השתלות עצם ליותר מ־100 איש. כמה מהן השתלות מפורסמות שהיו ועדיין הנן ראשונות מסוגן בארץ, ונדירות אף בעולם הרחב.

לסמדר כהן בת 18, מבאר שבע, נשתלה הקרקפת לראשה. הקרקפת נתלשה מראשה בתאונת עבודה ושוחזרה מחדש.

לעלי חלומי ילד בן 8 מנצרת, נשתלו שתי הרגליים שנקטעו מפגיעת מכונית. רגל אחת נקטעה מאיזור הקרסול, והרגל השנייה נקטעה מהשליש התחתון של השוק ונשארה תלוייה על שני גידים. האב אסף את הקרסול הקטוע והביא אותו עם הילד לבית החולים בעפולה ומשם נשלח מיד ל„שיבא". שתי הרגליים נשתלו בהצלחה מלאה. עלי היה לפני שבוע בביקורת ב„שיבא", הוא הולך רץ ומתפקד בשתי רגליו, כרגיל.

לזהירה סופר בת ה־17 מתל־אביב, נקטעה הזרוע, היא ישבה באוטובוס והוציאה את היד החוצה דרך החלון. האוטובוס בסיבוב ברחוב צר קטע את ידה שנשארה תלוייה על שני גידים ועצב. היד חוברה בהצלחה, חלק מהשברים עדיין לא התאחו.

כמו כן, בוצעו השתלות לכ־15 כפות ידיים שנקטעו, כולן שוחזרו ונשתלו מחדש.

רוב הקטיעות וההשתלות מבוצעות באצבעות כף היד. אצל מבוגרים רוב הקטיעות נגרמות מפגיעה של מסור חשמלי, על פי רוב זה קורה לנגרים ובנאים. אצל ילדים 60% מקטיעות האצבעות מתרחשות בגלל שימוש פזיז במיקסר, הילד מכניס את היד למיקסר והאצבע נקטעת. 40% מהתאונות לילדים נגרמות על ידי מכשיר חשמלי לפריסת לחם. רוב הילדים שאצבעותיהם נקטעו בדרך זו מגיעים ממוסדות.

ההצלחה בהשתלה תלוייה במספר גורמים. בסוג הפציעה, גיל האדם, ובצורה בה נשמר האיבר שנקטע. את הפצוע יש להחיש לבית־החולים ביחד עם האיבר הקטוע ולא להשאיר את האיבר במקום שאירעה התאונה. במקרים רבים הפצוע מגיע לבית החולים ללא האיבר שנקטע, ואז חוזרים למקום התאונה ומחפשים את האיבר. מבזבזים זמן יקר, בינתיים כלי הדם מתייבשים ומתמעטים סיכויי הצלחת ההשתלה. אם הפצוע נמצא במרחק של עד חצי שעה מבית החולים עליו להגיע מיד עם האיבר הקטוע. אם המרחק לבית החולים עולה על חצי שעה, צריך לשמר את האיבר שנקטע. לעטוף אותו בשקית ניילון סגורה ואטומה למים, את השקית לשים בתוך כלי עם קרח וכך להביא לבית החולים.

אפשר לשמר את האיבר הקטוע גם במקרר, צריך להכניס אותו לשקית סגורה ואטומה למים ולהניח את השקית בחלק התחתון של המקרר שם הטמפרטורה נעה בין 0 מעלות ל־4 מעלות צלזיוס, שהיא הטמפרטורה המתאימה לשימור.

בשום אופן אין להקפיא את האיבר בתא ההקפאה.

ניתן לשמר במקרר איבר שנקטע עד 24 שעות, אך לא כל איבר מתאים לשחזור לאחר 24 שעות. איבר קטוע שמכיל שרירים, מכף היד ומעלה צריך להגיע לבית החולים תוך 5 שעות. אין צורך לרחוץ את האיבר הקטוע, צריך לקחת אותו כמות שהוא. רחיצה נכונה היא רחיצה במים פיזיולוגיים המורכבת מתמיסת מלח. בכדי אין לבצע חוסם עורקים, יש לחבוש בתחבושת סופגת ומעל לזה תחבושת לחץ. חוסם עורקים יש לבצע רק אם הקטיעה היא של כל היד, וקטיעת הרגל מעל הקרסול. במקרה שהאיבר תלוי על גידים צריך לשים קיבוע שלא יתגלגל.

אם שימור האיבר הקטוע נעשה נכון, וסוג הפציעה מאפשר זאת, ניתן לומר שאפשר לשחזר ולשתול כמעט כל איבר בגוף.

הרפואה העצמאית במסגרת קופ"ח – דעה אחרת

מאת ד"ר ג. גרשונוביץ

(ד"ר גרשונוביץ הוא רופא במרפאת בני משה במחוז יהודה)

אנחנו מביאים את תגובתו של ד"ר ג. גרשונוביץ לכתבתה של רבקה הרניש בעניין הרפואה העצמאית המתבצעת זה שנים רבות במסגרת קופת חולים הכללית, שפורסמה במדור זה בסוף אפריל. השיטה מאפשרת למבוטח לבחור באופן חופשי את הרופא הכללי, הקשור בהסכם אישי עם הקופה ומקבל את החולה מחוץ למרפאת קופה. שירותי בית המרקחת, משרד, מיסולי אחיה מקבל המבוטח במרפאה הקרובה למגוריו. על עתידה של שיטת רופא עצמאי, הזוכה להערכה גבוהה מאוד של המשתמשים בה, נערכים עתה דיונים בעלי המדע. גישתו של ד"ר גרשונוביץ מבטאת את המגמה הקיימות אצל חלק מחברי ההנהלה המרכזית של קופ"ח.

כיום, מספר המבוטחים הבוגרים המצויים אצל רופאים עצמאים הוא כ־126,000, ומספר הילדים אצל רופאי ילדים עצמאים הוא כ־35,000. קופ"ח משלמת לרופא עצמאי בעד כל מבוטח בוגר סך 7.3 ש"ח (כולל מע"מ) לחודש, הרופא ילדים עצמאי סך 8.9 ש"ח (כולל מע"מ) בעד כל ילד. מכאן, שכלל התשלומים לחודש בעד בוגרים לרופאים עצמאים הוא 920,000 ש"ח ועבור ילדים סך 312,000 ש"ח.

רופא משפחה המתחיל עבודתו בקופ"ח, עלותו למוסד היא כ־2000 ש"ח (כולל משכורת והטבות סוציאליות למיניהן). מספר הנפשות הממוצע לרופא משפחה הוא כ־1500, מכאן, שקופ"ח משלמת לרופא משפחה שכיר סך 1.33 ש"ח בעד כל מבוטח. הרופא העצמאי מקבל כאמור לעיל סך 7.3 ש"ח לחודש, כלומר פי 5.6 יותר מהרופא השכיר.

באם קופ"ח תבטל את שיטת הרופא העצמאי, תצטרכנה המרפאות לקלוט 126,000 בוגרים. כאמור, מספר הנפשות הממוצע של רופא משפחה הוא 1500 לפיכך תצטרך הקופה להוסיף 84 רופאים שיטפלו במבוטחים שיחזרו למרפאות. ההוצאה הכספית עבור 84 רופאים אלו היא, 166,000 ש"ח לחודש, ולכן החסכון החודשי לקופ"ח יהא 752,000 ש"ח ובשנה יגיע ל־9,024,000 ש"ח שהם כ־6 מיליון דולר. בחישוב דומה נגיע לחסכון אצל ילדים שיחזרו למרפאות, לכך 3,185,000 ש"ח בשנה שהם למעלה מ־2 מיליון דולר. וזאת לאחר שנקלוט ונשלם משכורתם של 23 רופאי ילדים חדשים. ניתן לכן לחסוך למעלה מ־8 מיליון דולר לשנה אם תבוטל שיטת הרופא העצמאי.

ישנן יתרונות נוספים לביטול שיטת הרופא העצמאי:

1) מניעת כפל טיפול – כיום המבוטח המטופל אצל רופא עצמאי רשאי לפנות למרפאת קופ"ח אם חלה לפתע והרופא העצמאי לא מקבלו לטיפול בסיבה כל שהיא. המבוטח שקיבל את הטיפול הרפואי במרפאה חוזר לאחר מכן לרופא העצמאי לקבלת תעודת מחלה, או לשם קבלת חוות־דעת נוספת, הרופא העצמאי לעתים משנה את הטיפול שנקבע במרפאה ואז התרופות שקיבל מרופא המרפאה הן ללא שימוש. וכך עקב כפל טיפול מתבזבזות תרופות. אם המבוטח מקבל טיפול רפואי במרפאה, אזי בהעדר רופאו הקבוע יבדקנו רופא אחר במרפאה, יתן לו תעודת מחלה ואין לו צורך לחזור שנית. כמו כן תחסוך קופ"ח את התשלומים שהיא משלמת במקרים כאלה לרופאי המרפאה בעד בדיקת החולים של הרופאים העצמאיים.

2) הקטנת העומס על שרותי המרפאה – לעתים הוראות הרופא העצמאי לבית המרקחת או לאחות המרפאה אינן ברורות, לפיכך נאלצים במקרים כאלו לשלוח את המבוטח בחזרה לרופאו לקבלת הוראות ברורות יותר. הדבר מקשה על החולים ומהווה מוקד לחיכוך עם צוות המרפאה. כאשר המבוטח שייך למרפאה – בירור פנימי קצר פותר את הבעיה.

3) שיפור הטיפול הרפואי – הרופאים העצמאיים עובדים כבודדים ואין להם אפשרות להתייעצות מיידית עם עמיתיהם, כפי שנהוג במרפאות, ומצב זה אינו לטובת החולה. כמו כן, כאשר מגיע למרפאה חולה השייך לרופא עצמאי, מתקשה רופא המרפאה לברר מהן התרופות האסורות על החולה הזה מאחר שהתיק הרפואי לא נמצא במרפאה, אלא אצל רופאו העצמאי. וכך קורה, שלעיתים רושמים לחולים אלו תרופות העלולות לסכן בריאותם. מצב זה יחלוף אם נחזיר החולים למרפאות.

4) פיקוח רפואי – במרפאות יש יעוץ ופיקוח רפואי, הן ע"י הרופא האזורי והן על ידי יועצים מומחים מבתי־החולים. יש פגישות צוות קבועות ובהן נלמדות בעיות רפואיות ודיוניות, חלק מהרופאים העצמאיים אינם נהנים מסידור זה ויש חשש שלא יהיו מעודכנים בחידושי הרפואה.

5) תוספת רופאים מומחים – יש רופאים אשר סיימו את התמחותם ברפואת המשפחה וקיבלו תואר מומחה. רופאים אלו מתקשים למצוא מקום עבודה עקב הקפאת התקנים בקופ"ח. הגדלת מספר הרופאים במרפאות עקב חזרת המבוטחים אליהן, תביא ליצירת מקומות עבודה חדשים עבור רופאים אלה, שהם בעלי רמה רפואית גבוהה. אין ספק שקליטתם במרפאות תעלה רמת הטיפול הרפואי. כיום חלק מרופאים אלו, המתקשים למצוא מקום עבודה, הם מועמדים לעזיבת הארץ.

6) מניעת אי־צדק חברתי – שיטת הרופא העצמאי גורמת לחוסר שיויון בין מבוטחי קופ"ח. ההוצאה החודשית בעד 126,000 מבוטחים אצל רופאים עצמאיים היא 920,000 ש"ח, בעוד שההוצאה החודשית עבור 126,000 מבוטחים במרפאות היא 167,000 ש"ח בלבד. אין הצדקה שתהא בקופ"ח, הדוגלת בשוויון, קבוצת מבוטחים מיוחסת שההוצאה בעדה כה גבוהה. יש לבטל חוסר־שוויון זה ובכסף שייחסך אפשר להגדיל את מאגר התרופות בבתי המרקחת שבמרפאות ולמנוע שליחת מבוטחים לקנות תרופות בבתי מרקחת פרטיים. דבר זה יביא לחסכון נוסף בהוצאות קופ"ח, וכן תופסק הטרדת המבוטחים, בעיקר חסרי האמצעים הקשישים.

שר הבריאות: הרפואה הציבורית – כאב ראש

תגובה: ועד הרופאים העצמאיים

כראיותה ואיכותה של שיטת הרופא העצמאי נבדקה ע"י קופ"ח כללית, שופוה ואינה מוטלת בספק: דבר זה הוכח בסקר של קופ"ח כללית עצמה, כאשר 96% מהחולים של הרופאים העצמאיים הביעו שביעות רצון מלאה משיטת טיפול זאת. עדות נוספת להצלחתה של שיטה זו היא בקיומה בכל מדינות מערב אירופה: כמו־כן קופות־חולים אחרות בארץ כמו „מכבי" ו„מאוחדת" מתבססות ברובן הכביר על שיטת הרופא העצמאי והן קופות רווחיות בבחינה כלכלית. העקרונות שעליהם הוקמה שיטת הרופא העצמאי, ואשר אושרו מחדש בועידה האחרונה של קופ"ח – „הזכות לבחירה חופשית ברופא עצמאי שמורה לכל חבר בקופ"ח".

יתר על כן, ב־1983 מינה פרופ' דורון ועדה בראשותו של פרופ' חיים בגן, ובהשתתפות פרופ' צבי בנטואריך, פרופ' יאיר זרופת והנדים נכבדים אחרים, שנתבקשה לקבוע המלצות שידריכו את קופ"ח בנושא הערכות מחודשת של שירותי הבריאות בקופ"ח. ועדה זו המליצה בפה מלא: „יש לעודד בחירה חופשית של הרופא העצמאי גם מעבר לגבולות המרפאה", „יש לאפשר בחירה חופשית ע"י המבוטח, יש להגדיל את מספר הרופאים העצמאיים וכן את המסגרות החלופיות האחרות כך שכל מבוטח יוכל לבחור בהם על פי רצונו". באשר לחישובים הכלכליים יש להביא בחשבון את ההוצאות הרבות שיש לקופ"ח על צוות פארא־רפואי ואחיות, מזכירות, עובדי נקיון, תחזוקה וכו', הוצאות הקשורות בחופשות, ימי מילואים, שנת שבתון וכו', הניתנות לעובדים שכירים, וכן את העלות העצומה הכרוכה בהקמת מרפאות. עלויות אלו דוקא נחסכות על־ידי קופות חולים אחרות המסתמכות בשיטת הרופא העצמאי.

ועד הרופאים העצמאיים
קופ"ח כללית

הפרת האיזון האקולוגי בימת ויקטוריה

הדג החדש טרף את הוותיקים

ימת ויקטוריה שבאפריקה המזרחית (או, למען הדיוק: הנהר קגרה הנשפך לתוכה) היא אמנם אחד משני המקורות העיקריים של הנילוס, אבל הדג הקרוי דקר הנילוס, קרובו של דקר המכמורות, הידוע אצלנו בכינוי הערבי „לוקוס" – אינו נמצא בה באופן טבעי. מדענים העובדים בשביל ארגון המזון והחקלאות המסונף לאו"ם הכניסו בשנות ה־70 את הדג הזה לימת ויקטוריה, כדי להגדיל את אספקת החלבונים לתושבי אוגנדה, קניה וטנזאניה החיים לגדות הימה.

הכוונה היתה טובה, ולכאורה גם היה זה מעשה נבון. דקר הנילוס הוא דג ענקי, שמשקלו יכול להגיע עד־100 ק"ג. אולם עתה מתברר כי נעשה כאן משגה קולוסאלי. הדקר, מהיותו טורף מסוכן, מכלה גם סוגי דגים מקומיים וגם פלנקטונים,

המשמשים מאכל לדגים אלה. כתוצאה מכך פחתו ביותר דגים אלה, ודבולי דקר הנילוס אין בהם כדי לפצות על אבידה זו. מומחי ארגון המזון והחקלאות מעריכים, כי שלל הדיג הכללי של הימה הגדולה פחת כדי 80%. עתה הם מנסים לתקן את המעוות על־ידי הכנסת דגים, מסוג אלה שנטרפו על־ידי דקר הנילוס, לתוך הימה.

אין זה החסרון היחיד של דקר הנילוס. אנשי האיזור נוהגים לייבש את הדגים בשמש כדי לשמרם למיכבר, אבל שיטה זו אינה יעילה לדקר, בגלל בשרו השומני. האלטרנטיבה היא לעשן אותם, ופירוש הדבר – הבערת מדורות מעצים, שהם מצרך יקר באיזור זה.

מדענים מאוניברסיטת ליידן שבהולנד התריעו כבר אשתקד על השואה האקולוגית, שנגרמה עקב השינוי המלאכותי באיזון העדין שבימת ויקטוריה. הם גם מזהירים מפני תכניות דומות, הנרקמות לגבי ימות אחרות באיזור, ובעיקר לגבי ימת מלווי הדרומית יותר, בגבול בין מדינת מלווי ובין קניה וטנזאניה. זוהי ימה קדומה, שבה מצויים מיני דגים אנדמיים – מינים שאינם מצויים בשום מקום אחר בעולם.

הדיווחים על תוצאות תאבונו הגדול של דקר הנילוס בימת ויקטוריה מדאיגים אפילו את תושבי אוסטרליה. הם הגו את הרעיון לייבא את הדג הזה למטרות דיג של ספורט: עתה יבטלו, כנראה, תכנית זו.

פרשה זו אינה צריכה להסביר את העובדה, כי העברת מיני דגים מאיזור מסוים בעולם לאיזור אחר היא בדרך־כלל עסק מועיל. נזכיר, למשל, את העברת האלתית הצפון־אמריקאית הטסמך (טרוטה) מאמריקה לאירופה (וגם לישראל). מינים „זרים" של דגים הוכנסו גם, למשל, לאגם קריבה בגבול זימבבוה וזמביה ולימת קיבו שבגבול בין רוונדה וזאיר מבלי לגרום כל נזק. משערים, כי 60% עד ה־80% משלל הדיג של מים מתוקים מקורו במינים שהובאו ממקומות אחרים.

„שתחיה עד 120"

מאת רבקה הרניש

למשפט הנפוץ „תחיה עד 120" יש צידוק מדעי. חוקרים בדקו ומצאו כי אורך החיים של החיות הוא פי שישה מתקופת גידול העצמות שלהן. אצל האדם נסגרת עצם הבריח בערך בגיל 20, ולכן גיל 120 שנה כגיל אופטימלי יש לו צידוק ביולוגי – כך טען פרופ' עוזה זוהר בהרצאה שנשא במסגרת הרצאות בוקר של אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה.

תוחלת החיים של בני־האדם קצרה בהרבה מגיל 120, והדבר נובע, לדעתו של פרופ' זוהר, ממחלות בלבד. המחלה המקצרת את ימי בני התרבות המערבית יותר מכל היא הסתיידות העורקים. במחלה זו, בה חומר שומני מתיישב בעורקים ומצר אותם, גורמת בין השאר, על ידי תזונה לא נכונה. כמות הכלורסטרול בדם מורכבת משני גורמים: 75 אחוז תורשה ו־25 אחוז דיאטה. על ידי דיאטה נכונה ניתן להוריד את כמות הכלורסטרול בדם. שומן רווי במינון מעלה, כידוע, את כמות הכלורסטרול בדם. שומן כזה נמצא בבשר מכל המינים, מוצרי חלב, ביצים, שמן קוקוס ובוטנים. שומן לא רווי נמצא בשמנים צמחיים, כגון שמן סויה, כותנה, חריע, סומסום, תירס ותבניות. לדעתו של פרופ' זוהר אין כל צורך לקנות דווקא את השמנים היקרים, מכיוון ששמן סויה הפשוט והזול טוב באותה מידה.

פרופ' זוהר ממליץ להקטין את כמות השומן הרווי ולא לוותר עליו לגמרי. על ידי דיאטה ניתן, לדבריו, להוריד ב־30 עד 20 אחוז את כמות השומן הכללי שאדם צורך, ובישראל כמות זו גדולה למדי: בין 110 עד 100 גרם שומן ליום.

פרופ' זוהר הגדיר גם כ„אבסורד מוחלט" את הדעה המקובלת והנפוצה לפיה דבש בריא וסוכר אינו בריא. לדברי פרופ' זוהר אין כל הבדל בין דבש וסוכר, להוציא את הטעם והמחיר. לתחום האגדה שייכת גם ההמלצה „האכל גזר – תראה טוב", מכיוון שלא ידוע אם המקור לוויטמין A, הויטמין שחסרונו בגוף גורם לקושי בראיית לילה, נמצא דווקא בגזר.

ג'ולאט ברגמן מאמסטרדם – אלופת העולם. הרבה בריאות בהרבה שרירים נפוחים עד 120.

שיתוף פעולה מדעי עם השוק המשותף

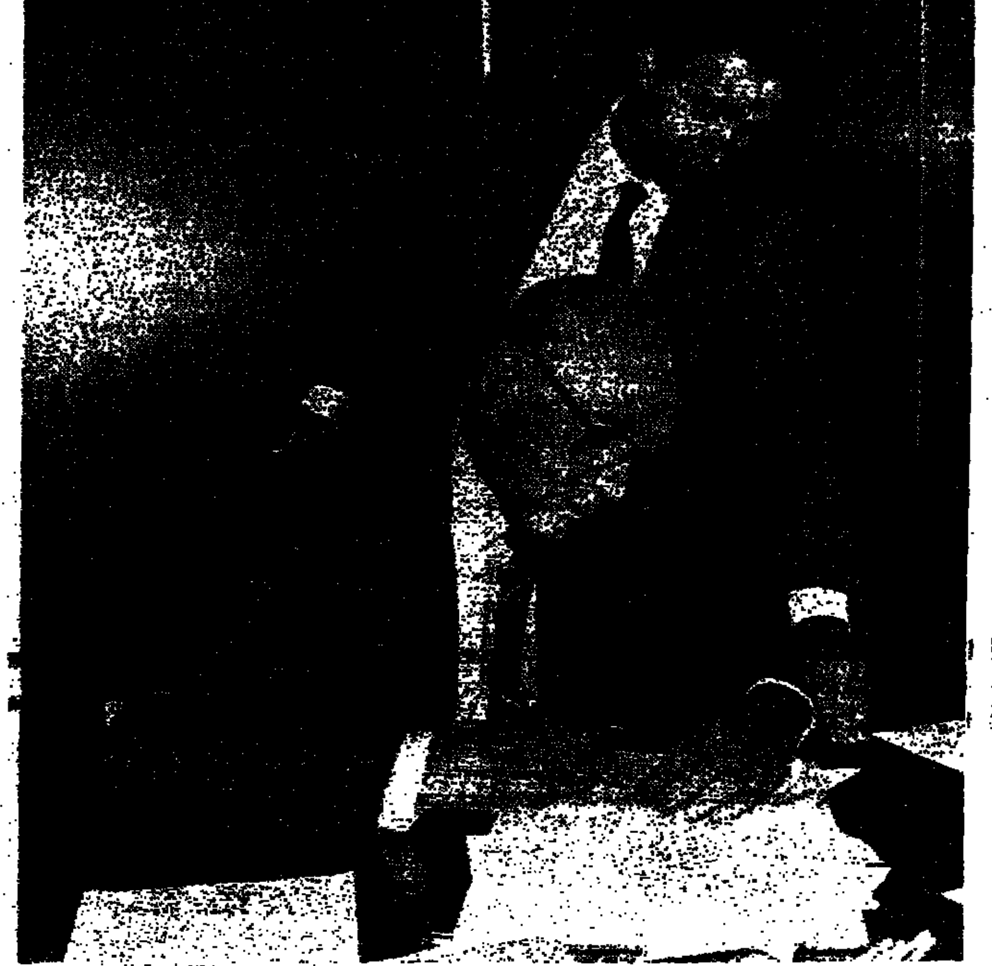
חתימת ההסכם עם השוק המשותף

מדענים מישראל עוסקים, במסגרת שיתוף הפעולה המדעי בין ישראל לקהיליה האירופית, בפיתוח מכשירות חדישות לשימוש בקרני לייזר לבדיקת כושר העמידה של מתכות בתנאי לחץ גבוה, ובכלל זה בתקופה בחלל, ובתחנות כוח. זאת גילה גדעון פת, שר המדע והפיתוח, בפתיחת הדיונים השנתיים של ועדת ההיגוי המשותפת לישראל ולקהיליה האירופית שנערכו בירושלים בשיתוף הפעולה המחקרי.

שר המדע אמר כי במסגרת ההסכם לשיתוף פעולה מדעי בין משרד המדע והפיתוח הישראלי והקהיליה האירופית, מופעלות כיום תוכניות לביצוע 13 מחקרים משותפים בהיקף תקציבי של מאות אלפי דולרים. נוכח הגידול שחל בשנה האחרונה בהיקף המחקרים, אמר השר פת, ישראל החליטה לפתוח בדיונים עם הקהיליה האירופית במטרה להקים קרן משותפת לקהיליה ולישראל, למחקר מדעי. קרן מסוג זה, אמר שר המדע, תאפשר לנו תכנון רב־שנתי של הפעילות המדעית המשותפת.

מנכ"ל משרד המדע והפיתוח יעקב ספיר אמר, בפתיחת השיחות לשיתוף פעולה מדעי עם הקהיליה, כי מתנהלים כיום שני מחקרים בתחום מדע החומרים, שני מחקרים בתחום הביולוגיה והביוטכנולוגיה, הנמצאים בשלבי ביצוע מתקדמים, שני מחקרים בתחום החקלאות ואיכות הסביבה הנמצאים בשלבי גמר וכן שישה מחקרים בתחום משאבי מים.

עם הרחבת שיתוף הפעולה המדעי עם הקהיליה, הכולל גם חילופי מדענים, אמר ספיר כי יוחל בפיתוח מחקרים בנושאים נבחרים בתחומי האלקטרואופטיקה, מדע החומרים וחקר המוח – תחום העומד כיום בחזית המחקר בעולם כולו.

ספיר ציין עוד כי במסגרת הרחבת קשרי המדע עם הקהיליה האירופית הוסכם לשתף את ישראל במחקרים הקשורים בתוכניות שיתוף הפעולה המדעי של הקהיליה עם המדינות המתפתחות. בתוכניות אלו, אמר מנכ"ל משרד המדע והפיתוח, לא שותפו עד כה מדענים מארצות שמחוץ לקהיליה. ישראל משתתפת בתוכנית זאת בשני תחומים – חקלאות טרופית ורפואה טרופית, וכיום מבוצעים בישראל שלושה מחקרים אלה במימון כלא של הקהיליה. שיתוף מדענים ישראלים במחקרים לטובת מדינות מתפתחות, אמר ספיר, פותח נתיבים חדשים לקשרים המדעיים של ישראל עם מדינות שעם חלקן ישראל אינה מקיימת קשרים דיפלומטיים. המחקרים המשותפים בין ישראל והקהיליה האירופית ממומנים לפי הכלל של 55 אחוז הקהיליה ו־45 אחוז ישראל. ההצעות למחקרים מרוכזות בישראל על ידי המועצה הלאומית למחקר ופיתוח שבמשרד המדע ובאירופה על ידי הנציבות לעניני מדע של הקהיליה.

בראש המשלחת של הקהיליה האירופית שהגיעה לישראל עומד הד"ר קרל היינץ נרייס סגן נשיא הנציבות של הקהיליה האירופית הממונה על אגף ה־12 המטפל במדע ובמחקר. כן הגיע לשיחות פרופ' פאולו פסלה העומד בראש אגף זה. שיתוף הפעולה בין ישראל והקהיליה מעוגן בהסכמי התקשרות שנחתמו ב־1974. התוכנית המעשית לשיתוף פעולה מדעי וטכנולוגי גובשה ונחתמה ב־1977 בין המועצה הלאומית למחקר ופיתוח ובין הדירקטוראט ה־12 של נציבות הקהיליה האירופית. התוכנית כוללת את המרכיבים הבאים: מסגרת של חילופי מדענים בהיקף של 12 חודשי אדם לשנה להשתלמויות של מדענים ישראליים בארצות הקהיליה ו־3 חודשי אדם לשנה להשתלמות של מדענים מארצות הקהיליה בישראל. כן נקבעה מסגרת לקיום סימפוזיונים מדעיים משותפים בעלי ענין הדדי, סימפוזיון אחד לשנה, לסירוגין בישראל ובמדינות הקהיליה.

מדוע מתעכבת הקמת מרכז להשתלות כבד

מאת אמיר אורן
סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר"). – התמהמהות משרד־הבריאות באישור הקמת מרכז השתלות־כבד משותף לבית־החולים רמב"ם ולטכניון מסכנת את בריאות החולים ואת חייהם, גורמת להוצאות מיותרות ועלולה להביא לאובדן כושר ההשתלה הישראלי בתחום ייחודי זה. האמיס זלמן שפירו מפיטסבורג, ממנהלי המאמץ לגיוס כמיליון וחצי דולר להקמת המרכז. שפירו, פעיל ותיק למען ישראל בקהילה היהודית בפנסילווניה, היה מעורב בשנות ה־60 בפרשת היעלמה של כמות אורניום, שהאף־בי־איי חשד – אך לא הצליח להוכיח דבר – כי הועברה בסתר לישראל. שפירו אמר ל„דבר" כי אף ששר הבריאות מרדכי גור אישר עקרונית הקמת מרכז להשתלות־כבד בתוך שנה, מסתייג מנכ"ל משרד־הבריאות דן מיכאלי מהכוונה להקמת המרכז ברמב"ם/טכניון וממתין למסקנות ועדת־בדיקה. „הפוליטיקה והיוקרה של מי מקבל מה גוברת על היכולת והחשיבות של הנושא", אמר שפירו בציינו כי ד"ר יגאל קם מרמב"ם שהה בבית־החולים המסונף לאוניברסיטת פיטסבורג שנתיים להשתלמות בהשתלות כבד, ביצע כ־50 ניתוחים ומיומן ומעורב בתחום זה יותר מכל רופא ישראלי אחר. מרכז השתלות־הכבד בישראל זקוק גם למיתקן הכשרה ומכאן הצורך בשותפות רמב"ם/טכניון, הוסיף שפירו.

ידידי שני המוסדות בפיטסבורג התחייבו לגייס 1.4 מיליון דולר להקמת המרכז המשותף, שד"ר קם המליץ על הקמתו בחיפה, שם כבר קיימת מעבדה בניהולו המבצעת השתלות בבעלי־חיים, אמר שפירו. „ראיתי את ההצעות הקוסמות שהוצעו לו לאחר שהשתלם כאן, משום שהעדיף לשוב ארצה, אך הכיר שאם לא יינתן לו להקים את המרכז ירבה לבזבז את ההכשרה שצבר ויאלץ לעקור לבית־חולים בחו"ל". בינתיים מדע מצבם של חולים שידם אינה משגת לניתוח בחו"ל. יתכן שכמה מהם נוספים או אף מתו. עלותו כ־150,000 דולר. חולים הזקוקים להשתלות־כבד מחוזים של על הנימון. במדוד גורל כזה, ציין שפירו, הקמת מרכז להשתלות־כבד בישראל תוכל לשמש אבן־שואבת לחולים זרים ולפיכך גם מקור הכנסה לישראל.

ישראל — פולין 93:98

הישראלים גילו משחק לחימה נהדר שלווה באחוזי קליעה גבוהים • שמונה שותפו במשחק • היום ב־5 אחה"צ (שעון ישראל) משחק רביעי נגד תורכיה

מאת יצחק וייסהוף
שליחנו לאליפות

„אחרי 21 שנה עם הנבחרת התרגשתי אתמול. זה היה נצחון גדול עם נבחרת צעירה על נבחרת חזקה כפולין" – כך אמר אמש עמירם שמירא, מנהלה הוותיק של נבחרת ישראל, לאחר הנצחון המרשים על פולין 93:98 במחזור השלישי באליפות אירופה דרגה ב' בליאז'.

ישראל, שתתמודד הערב עם תורכיה, צועדת בראש הבית בליאז' עם שלושה נצחונות. עד היום נפגשו תורכיה וישראל 13 פעמים: ישראל זכתה ב־10 נצחונות ותורכיה ב־3.

ישראל גילתה משחק לחימה נהדר, שלווה באחוזי קליעה גבוהים. אין ספק שהיה זה המשחק הטוב ביותר בטורניר, הן בבית בליאז' והן בבית באנטוורפן.

שמונה כדורסלנים ישראלים שותפו במשחק. כל אחד השקיע מאמץ עליון. לאחר מרסר והאחרון לאסוף שיחקו בכל 40 הדקות והצטיינו. מרסר סיים את המשחק עם 19 נקודות. הוא זרק 7 כדורים מהשדה וכולם הגיעו לסבכה – 100 אחוזי הצלחה. בעונשין ניצל 5 מ־5. כמו כן קלט 7 כדורים חוזרים מהם 6 בהגנה. גם לאסוף, בניגוד למשחקים קודמים, בהם לא בלט, התעלה הפעם. קלע 17 נקודות וקלט 8 ריבאונדים.

הקלע הבולט בישראל היה דורון שפץ עם 21 נקודות. צמד הרכזים, הן ליפין והן גורדון, היו מצויינים. שניהם ידעו להכתיב את קצב המשחק ולשניהם חלק רב בנצחון.

נבחרת ישראל שמרה את הפולנים באישית נפלאה, אולם שמירה זו לא מנעה מהכוכב הפולני זליג לקלוע 34 נקודות, באחוז נפלא: 9 מ־12 מהשדה: 2 מ־3 בזריקות של 3 נקודות, ו־10 מ־13 בעונשין. יתר חבריו נסגרו הרמטית ושחקנם הגבוה פיקל (2.06) קלע רק 6 נקודות. ישראל גילתה דיוק רב בקליעות: שדה – 34 מ־50 (68 אחוז): 4 מ־7 ב־3 נקודות (ליפין – 2, זלוטיקמן ושפץ – 1) ו־18 מ־24 בעונשין. פולין ניצלו 29 מ־52 זריקות שדה – 56 אחוז: 5 מ־18 ב־3 נקודות ו־20 מ־27 בעונשין.

ישראל קלטה 26 כדורים חוזרים (24 בהגנה ורק 2 בהתקפה) לעומת 31 של פולין – 23 בהגנה. שחקנינו איבדו 14 כדורים והפולנים 10.

בחמש דקות הפתיחה נראה היה שפולין צועדת לנצחון קל. קליעות מדוייקות של זליג ובנקובסקי הוליכו אותם ליתרון – 6:11, 8:13 ו־12:17 בדקה ה־5. חיים זלוטיקמן החליף את מוטי דניאל וגרם למהפך. משחק ההגנה השתפר והפולנים באו לפתע אובדי עצות. שפץ דייק ולאסוף התעלה. בדקה ה־8 – 22:22 ואחר־כך 25:25. מכאן ועד להפסקה היה המשחק מרתק ביותר. ישראל הוליכה בדקה ה־14 30:40. לפתע – מעצור. זלוטיקמן איבד שלושה כדורים ברציפות והפולנים השוו ל־40:40 בדקה ה־16. הפולנים היו בתנופה. העלו ל־43:48. רוזנברג נכנס במקום זלוטיקמן ובמשחק הישראלי חלה התאוששות. ליפין, בסל של 3 נקודות, שפץ ורוזנברג השוו במאמץ עליון ל־49:49 במחצית.

את המחצית השנייה פתחה ישראל בצורה מסחררת – 49:54 בדקה ה־22 ו־58:65 דקה ה־26. בהמשך עלה היתרון הישראלי ל־58:70, כשדניאל שיתק בצורה מוחלטת את זליג שהוחלף. לאחר יתרון־שיא ישראלי 62:78 בדקה ה־29 שב מעצור במשחק הישראלי. ליפין, שצבר 4 עבירות, יצא אך למזלנו ביצע בינקובסקי המצויין את העבירה החמישית על מרסר. במצב זה חזר זליג בדקה ה־33 והפולנים צימקו ל־80:86 והעלו את המתח לשיא. שפץ יצא, בחמש עבירות, גורדון נכנס, ביוזם מצויין וקלע 8 נקודות רצופות. בדקה ה־35 – 82:92. היתרון הישראלי עלה ל־84:96 שלוש דקות מהסיום, כשהפולנים ניסו לצמק בזריקות 3 נקודות. דקה לסיום הורה הלוח 91:96. לאסוף השקיע את הפולנים בשתי קליעות עונשין. הפולנים, בהתקפה נגדית קבעו 93:98. 30 השניות האחרונות היו שייכות לגורדון וליפין, שידעו להחזיק בכדור ולהבהיל את המחנה הישראלי, הקטן אך הנאמן.

שמעו וקיפתו לא פעם את ישראל האוהדים בצלילי ההורה רובים.

• לישראל קלעו: שפץ 21 (7–13; 1–2; 4–5); מרסר 19 (7–7; 5–7); לאסוף 17 (7–12; 3–8); זלוטיקמן 13 (4–5; 1–1; 2–2); דניאל 12 (6–9); גורדון 8 (3–3; 2–3); ליפין 8 (0–1; 2–2; 2–2).

• לפולין קלעו: זליג 34 (9–12; 13–18; 2–3); קולביק 13 (2–2; 13–18); בנקובסקי 12 (5–7; 2–2); שוורבניאל 11; יאנוחוב 8; פירלר 6; פיקל 6 ודרבך 3.

משחקי היום

בליאז': 5 (שעון ישראל) שוודיה – פולין; 7 תורכיה – ישראל; 9 איסלנד – הונגריה.

אנטוורפן: 5 בולגריה – בלגיה; 7 פינלנד – הולנד; 9 אוסטריה – רומניה.

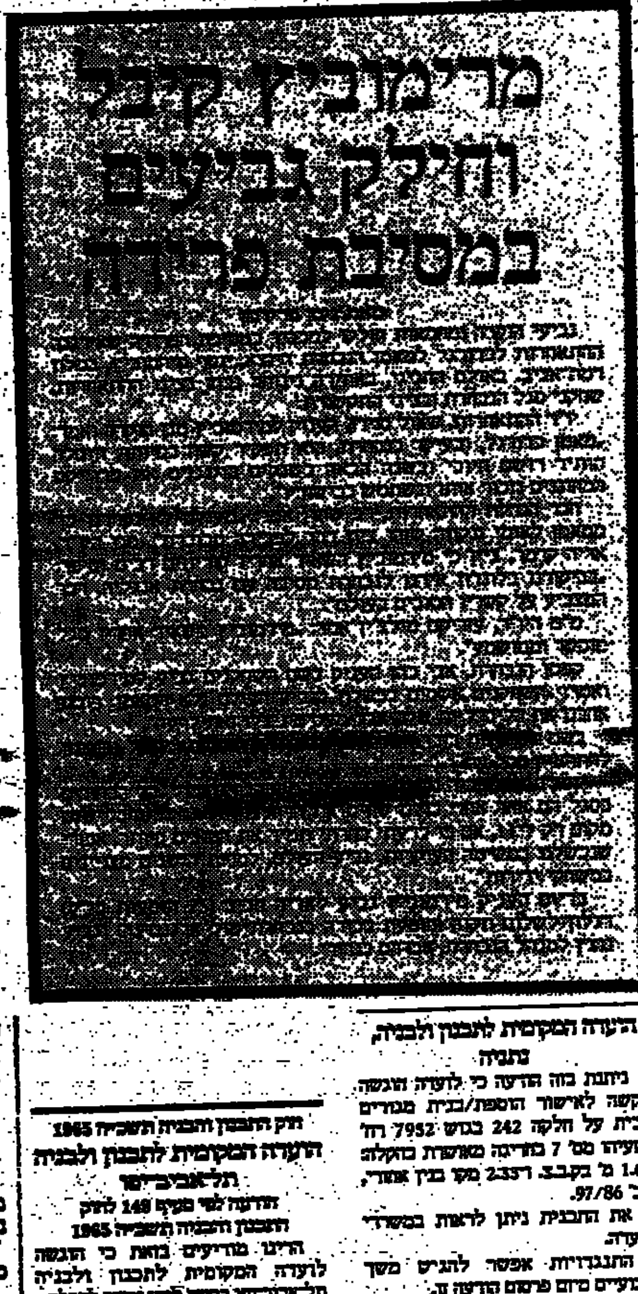

אדום וירוק — מתמרקים
280 שוטרים ומאבטחים יקיפו בלומפילד בשבת

מאת ניצן פרידמן

280 שוטרים, 80 סדרנים ואנשי אבטחה יאבטחו את [illegible] בשבת הקרובה בין הפועל ת"א למכבי [illegible]

לאחר שהוחלט סופית על שיבת המשחק ב„בלומפילד" החלה אתמול אגודת הפועל ת"א בהפצת הכרטיסים. כבר בשעות הבוקר נראו תורים של אוהדים [illegible] 2000 כרטיסים [illegible]

[illegible]

אתמול נחו השחקנים מהמאמץ הנפשי והגופני בנצחון על מכבי ת"א. באימון היום יתכנן המאמן שלמה שרף את מערך אימוני השבוע ויבנה את הטקטיקה לשבת. באימון צפויה פגישה בין [illegible] לשרף על רקע הויכוח [illegible] ביניהם שלשום.

• [illegible] ברגעת שהתרגשות בשבת [illegible]

„לא התרגשתי, התעצבנתי. [illegible] עם שרף אבל [illegible] יהיה בסדר. היום שרף יכנס. אתנו למסגרת אימונים. נשכח את מכבי ת"א ונתחיל לחשוב על הפועל. אם נשחק כמו במחצית הראשונה שלשום, ננצח. [illegible]".

• יש לכם סיכוי [illegible] במחזור ה־38. זה יתרון גדול?

„אמנם נשחק נגד קבוצת צמרת, שרצה לאליפות, ואילו בשבועיים הקודמים התמודדנו [illegible] נגד קבוצות תחתית. להפועל יש שחקנים מנוסים [illegible] אליפות בשנת 1980, אם כי [illegible]".

[illegible]

אופק מציע – רשות מרכזית לקבוצות הייצוג של הפועל

תשלוט על חלוקת תקציבים לקבוצות הכדורגל והכדורסל בליגה הלאומית והארצית • ינותק הקשר של הקבוצות ממועצות הפועלים

מאת אהרן דהב

הצעה להקים רשות לספורט ייצוגי במרכז הפועל שתפעל בסמכותו הגיש אתמול מזכיר הפועל יצחק אופק בישיבת המרכז.

על פי ההצעה תעסוק הרשות החדשה, עליה אף המליצו בשעתו ועדות בקר ומינויים של הפועל בכדורגל, תחילה בקבוצות הכדורגל והכדורסל בליגה הלאומית והליגה הארצית. קבוצות אלה ינותקו מכל קשר ארגוני או כספי ישיר ממועצות הפועלים ויהיו באחריות הרשות.

הרשות תהיה אחראית לאישור התקציב השנתי של האגודה וללא אישור כזה, לא תוכל האגודה לקבל או לתת התחייבויות כספיות או לחתום על הסכמים וחוזים עם מאמנים ושחקנים.

התקציבים, מכל הגורמים ההסתדרותיים, לקבוצות הייצוג יהיו באחריות הרשות והיא תקבע את הקריטריונים לחלוקתם לאגודות.

גם מיתקני הספורט המצויים ברשות מועצות הפועלים יהיו באחריות הרשות.

בסכמו את ההצעה אמר יצחק אופק, כי הוא מודע לעובדה, שההצעה עשויה להביא מהפכה בחיי הפועל. „המציאות מחייבת גישה חדשה לספורט הייצוגי ועלינו למצוא את התשובה ההולמת לנושא".

הדיונים המעשיים בנושא זה יהיו בישיבה הבאה של מזכירות מרכז הפועל.

נקבעו הסגלים לשמונה האומות

איגוד השחיה הקים אתמול את סגלי נבחרות הגברים והנשים לקראת תחרות שמונה האומות שתתקיים בתחילת יולי בארץ.

בסגל הגברים 15 שחיינים ובנבחרת הנשים 10 שחייניות.

עוד כחודש תערך תחרות מבחן אחרונה אשר בעקבותיה יקבעו סופית השחיינים שיטלו חלק בתחרות. יצויין כי כל נבחרת יכולה להציב שחיין אחד בלבד בכל משחה.

מאמן הנבחרת הוא נח רם ועוזרו חנן גלעד.

חלק מהשחיינים יצאו במהלך השבועות הקרובים לתחרויות באירופה. שגב פורת אמור להמריא מחר לרומא, שם ישתתף בתחרות „שבע הגבעות".

הישג טוב לסבג בארה"ב

הרץ שם־טוב סבג קבע אתמול ביוג'ין אורגון, ארה"ב את ההישג השלישי בטיבו בריצת 3000 מ' – 8.02.57 ד' כששים שניה מתוך 20 רצים.

המנצח במרוץ היה האמריקאי ג'ים היל שגמא המרחק בזמן של 7.52.15 ד'.

שם־טוב סבג היה לאתלט השני השנה, שהישגו מקנה לו דרגה בין־לאומית. הראשונה היתה סיגל גנץ בקפיצה למרחק.

לנדל ניצח באליפות איטליה

איוון לנדל זכה אתמול באליפות איטליה הפתוחה בטניס כשגבר במשחק הגמר על הספרדי אמיליו סאנצ'ז בארבע מערכות 5:7, 6:4, 1:6, 1:6.

10,000 צופים חזו במשחק שעמד בשליטתו הברורה של המדורג ראשון בעולם שהוסיף 56,000 דולאר לחשבון הבנק שלו.

נערות: אוסטריה – ישראל 0:3

נבחרת הכדורעף של נערות ישראל נוצחה על ידי אוסטריה 3:0 (15:12, 15:6, 15:13) בתחרויות קדם־אירופיות באתונה ודורגה חמישית לפני קפריסין. יוון והונגריה עלו לשלב הגמר כשהקדימו את צרפת בהפרש מערכות. (ע"צ)

הטלוויזיה תשדר 22 משחקים מגמר הגביע העולמי במקסיקו

המבצע יעלה לרשות השידור סכום של חצי מיליון דולאר

מאת יעל ארמוני,
כתבת „דבר" בירושלים

הטלוויזיה הישראלית תשדר 22 משחקים בהיקף מלא ובשידור ישיר ממשחקי גמר גביע העולם בכדורגל שיתקיימו במקסיקו החל מסוף חודש זה. המבצע יעלה לרשות השידור חצי מיליון דולאר.

המשחקים ישודרו בשעות 21.00 עד 22.45 וב־01.00 עד 02.50. בימים שבהם ישודרו משחקים בשעה אחת אחר חצות תאריך הטלוויזיה את שידוריה עד לשעת שידור המשחק.

מנהל הטלוויזיה חיים יבין אמר אתמול, כי לוח המשדרים של הטלוויזיה יפגע באורח שולי בלבד כתוצאה משידור המשחקים ובימי שישי בערב לא ישודרו משחקי הכדורגל כדי שלא לכפות על אותו ציבור שאינו חובב כדורגל לצפות במשחקים בערב של צפיית־שיא.

בשבת 31 במאי תשדר הטלוויזיה בשידור ישיר את טקס הפתיחה מאצטדיון האצטקה במקסיקו־סיטי ובאותו ערב ישודר גם משחק הפתיחה בין איטליה לבולגריה. כן תשדר הטלוויזיה שישה משחקים מן השלב הראשון בשידור ישיר ותקצירים של חמישה משחקים נוספים. החל משלב שמינית הגמר ב־15 ביוני ישודרו כל המשחקים בשידור ישיר.

מטעם הטלוויזיה ייצאו לסיקור המשחקים במקסיקו 12 איש ובכללם השדרים יורם ארבל, ניסים קיוויתי ויורם שימרון. הדו"ח ישלח למקסיקו צוות של ארבעה איש ובהם השדרים דני דבורין וגרעון חד.

באולפן הגביע העולמי בירושלים תשב המגישה אורלי יניב, העורך אודי לוי, המפיק יצחק גליקסברג והכמאי יואב פלג. בימים בהם ייערכו המשחקים ב־9 בערב תשודר מהדורת „מבט" ה־8.30.

בגביע העולם (20)

ב־15 דקות חיסלה אנגליה את שאיפות מקסיקו – 0:3

נבחרת הכדורגל של אנגליה גברה אתמול על נבחרת מקסיקו בתוצאה 0:3 במשחק מבחן שנערך בקולוסיאום של לוס־אנג'לס לעיני 60,000 צופים. במשחק נוסף באותו אצטדיון גברה דרום־קוריאה על פרו בשיעור 0:2.

הנבחרת האנגלית, נזקקה ל־15 דקות בלבד כדי לחסל את שאיפותיה של מארחת משחקי הגביע העולמי. בתוך 15 דקות אלה הבקיעו האנגלים את שלושת השערים מרגלי מארק הייטלי (22 ו־30) ופיטר בירדסלי (37).

במשחק בו ניצחה דרום־קוריאה היה גיבור הנצחון הותיק צ'ה בום־קון המופיע בדרך כלל בליגה המערב־גרמנית. צ'ה בום־קון הבקיע את שני השערים בדקות ה־52 וה־83.

למרות שהמקסיקאים ספגו הפסד צורב פחות משבועיים לפני פתיחת הטורניר נשמע מאמנם, היוגוסלאבי בורה מילוטינוביץ' אופטימי לגבי סיכויי נבחרתו במשחקי הגביע עצמם. לדבריו לא היה הבדל גדול כל כך ברמת שתי הנבחרות ומקסיקו אף הגיעה לדעתו לעדיפות במהלך המחצית השניה.

אנגליה הוכיחה במחצית הראשונה יכולת גבוהה בביצוע בכל הקשור למשחק ההתקפה. ומארק הייטלי גילה כשחק ראש־המטובה כל כדי לנגוח פעמיים תוך שמונה דקות לרשת המקסיקנית.

בשורות אנגליה בלטו השוער פיטר שילטון שבלט ברחבתו ללא עוררין, והקשר בריאן רובסון שהוכיח כי חזר לכשירות מלאה.

שתי הנבחרות, אגב, הופיעו בהרכבים חסרים. בשורות מקסיקו נעדרו הוגו סאנצ'ז והקשר תומאס בוי. באנגליה לא הופיעו שחקני אברטון.

ההולנדי בלוק יקבל 72,000 דולר בשנה

יגיע מחר לישראל כדי לחתום על החוזה • יתחיל עבודתו בחודש ספטמבר

מאת אשר גולדשלגר

סיכום סופי על תנאי העסקתו במסגרת ההתאחדות לכדורגל, הושג אתמול עם המאמן הלאומי גאר בלוק בשיחות טלפון להולנד. סוכם כי בלוק ישתכר סכום של כ־6000 שקל לחודש ובנוסף לכך יוענק לו אחזקת דירה ומכונית צמודה. סה"כ תהיה עלותו של בלוק כ־6000 דולר לחודש (ברוטו).

המאמן ההולנדי, יגיע מחר לישראל כדי לחתום על תנאי העסקתו ואף ייצפה במשחק הגמר השני בין מכבי ת"א ובית"ר ירושלים.

קודם לכן תאשר היום אחה"צ הנהלת ההתאחדות לכדורגל את מינויו של בלוק כמאמן נבחרת ישראל. הוא יחל בעבודתו בחודש ספטמבר שנה זו.

בינתיים הביעו ראשי ארגון המאמנים התמרמרות על ההסכם החד־צדדי, לדבריהם, עם המאמן בלוק המקפח את המאמנים הישראלים ויוצר אי סימטריות בשכר. לא ייתכן שמאמן ישראל ישתכר על פי התקנון 30,000 שקל ואילו ההולנדי ישתכר מעל 100,000 שקל.

ראשי ארגון המאמנים יבקשו ללבן סוגיה זו עם ראשי ההתאחדות לכדורגל. הם מבקשים לפתוח את תקרת התשלומים למאמנים על פי תקדים בלוק. אם לא ייעשה כן הם שוקלים נקיטת צעדים.

אתמול הורה מזכ"ל הפועל לנציגי הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל שלא לאשר למאמן ההולנדי גאר בלוק יותר מ־72,000 דולר, כשכר שנתי ברוטו כולל סעיפי עלות שונים, נוסף על שכר. פירוש הדבר, שבלוק יקבל 6000 דולר ברוטו לחודש, סכום שיכלול שכר־דירה ואחזקת מכונית.

שכר שנתי זה מקובל גם על ועדת הספורט של ההסתדרות, שהורתה לנציגי הפועל לא לחרוג ממנו.

שלמה צורף מאמן הטניסאים לגביע דייויס

ועדת הנבחרות של איגוד הטניס, מינתה את שלמה צורף כמאמן נבחרת ישראל לגביע דייויס.

צורף יחליף בתפקידו את רון סטיל.

ועדת הנבחרות החליטה להטיל על צורף את התפקיד לאחר שהתברר מעל לכל ספק שפעילות הנבחרת דורשת תעסוקה מלאה – עבודה המונעת מסטיל לשמש בתפקיד.

צורף משמש בשנה האחרונה כמאמן הנבחרת בפועל.

נבחרת ישראל הכוללת את שלמה גליקשטיין, עמוס מנסדורף, שחר פרקיס, הביב ויידנפלד, עמית נאור וגלעד בלום פתחה אתמול בהכנות למפגש עם בלגיה. באימונים נוטלים בשלב זה חלק חמישה טניסאים, למעט מנסדורף השוהה באיטליה.

41 ברזילאים נחתו על אס"א במפתיע

הפתעה זומנה אתמול בבוקר לראשי אס"א בשעה שחבורת ספורטאים מבראזיל נחתה ללא הודעה מוקדמת בארץ כדי להשתתף במפעל הספורט הבינלאומי השנתי ה־18 של אס"א שיערך מחר ומחרתיים באוניברסיטת ת"א.

ספורטאי מכללת בלו־הוריזונטה גילו אמנם התעניינות במפעל אולם הקשר עימם נותק לפני כחודשיים. הופעתם הבלתי צפויה אילצה את המארגנים לשנות את לוח התחרויות אולם הם התקבלו כמובן למשחקים.

המשלחת מבראזיל שהופיעה כבר ב־1978 בתחרויות שנערכו בירושלים, כוללת 41 איש. הברזילאים יתחרו בקטרגל ויהוו כנראה אטרקציה גדולה, בכדורסל ובטניס.

כמו כן תשתתף קבוצת נשים שלהם בתחרויות השחיה.

במפעל שיערך לראשונה באוניברסיטת ת"א יטלו חלק גם ספורטאים באוסטריה ובבלגיה ומאות ספורטאים מישראל, נציגי 13 מוסדות להשכלה גבוהה. התחרויות יהיו ב־22 ענפי ספורט.

אורח הכבוד של המפעל יהיה הבלגי רוש קספנה, מזכ"ל ההתאחדות הבינלאומית לספורט אקדמי.

אתמול נערכה במכון וינגייט תחרות מוקדמת של המפעל באתלטיקה בה זכו אתלטי מכון וינגייט בבכורה בין הגברים והנשים. ולד סורין מאוניברסיטת ת"א קפץ משולשת למרחק 14.75 מ' ויחזקאל כלפיה (ת"א) עבר 3000 מ' בזמן של 9:00.4 ד'.

היום בחיפה התחרות השלישית בסבב הטניס

היום תפתח בחיפה התחרות השלישית בסבב הבינלאומי לנשים בטניס.

אתמול הסתיימו התחרויות המוקדמות. לראשונה בתחרויות מדורגת בראש הדרום־אפריקאית ליגרה ברנרד שהדיחה את אילנה ברגר המדורגת עתה במקום השני.

בתום התחרות בחיפה תתחיל בשבוע הבא ברמת־השרון תחרות המאסטרס בה יוכלו ליטול חלק רק הנשים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר.

גרעון קטן במכביה ה־12

מאת ניצן פרידמן

המכביה ה־12 נסתיימה בגרעון של כ־40,000 עד 80,000 דולאר, שהם כ־2 אחוז מתקציב של 4.2 מיליון דולר, כך נמסר ביום שישי במסיבת עיתונאים לסיום הקונגרס ה־20 של מכבי העולמי בכפר המכביה.

בקונגרס השתתפו 98 נציגים מ־21 מדינות. המכביה ה־13 תיערך בישראל בימים 3–13 ביולי 1989. במכבי העולמי יש כיום כ־300,000 חברים.

במסיבת העיתונאים הוצגו נושאי התפקידים החדשים: היו"ר ביבאל קוהלי, סגנו עוזי נתנאל, נשיא הכבוד של המכביה יצחק כספי, יו"ר הועד הפועל אריה רוזנצוויג, הגזבר עולש סופר, וחבר הנהלה הרש שמואל מרדכסקי. כן נכח נציג הממשלה, ידיב אורן.

יצוין, כי בקונגרס הוחלט על הגבלת הכהונות של כל בעלי התפקידים לשתי קדנציות. „המכביה זכתה להכרה של מפעל לאומי", אמר אורן. היו"ר החדש הוסיף, כי תוקנה הגדרת התנועה המכבית לתנועה ציונית, חינוכית וספורטיבית.

רוזנצוויג ציין, כי במכביה הבאה תימסר מגמת הגידול במספר המשתתפים והוחלט על הגבלת היקף משחקי מכבי לנוער ותוספת ענפים למשחקי הותיקים. כן תוקנו מספר סעיפים בחוקת המכביה והיו דיונים בנושאי חינוך.

בקשר למסקנות המכביה ה־12, אמר היו"ר, כי ועדת המסקנות פירסמה דו"ח חריף וביקורתי, לגופים המבוקרים נמסרה הודעה. „אם ניישם את המסקנות תהיה המכביה ה־13 מוצלחת באה"ו", אמר קוהלי.

קנדה מקווה לא להיות „בשר התותחים" של בית 3

מאת ישמעאל פל

קנדה – מנצחת הפלייאוף של צפון ומרכז אמריקה והאזור הקריבי תערוך במקסיקו הופעת בכורה היסטורית בטורניר הגמר של הגביע העולמי. כמעט ודאי שהקנדים יסיימו את הופעתם כבר בתום השלב הראשון, אבל בעצם עלייתם למקסיקו יש לראות בחינת הישג.

קנדה לא היתה מעולם מעצמת כדורגל. אין בה אפילו ליגה מסודרת. יותר מזה, מרבית השחקנים הקנדים אינם רגילים לשחק באיצטדיונים פתוחים. במשך השנה הם מעדיפים לשחק באה"ב בליגת האולמות. וישנם אפילו שחקנים שאין להם קבוצה והנבחרת הלאומית היא המסגרת היחידה בה הם משחקים.

אבל למרות כל זאת אסור לזלזל בקנדים. הם לא יהיו „בשר תותחים" גם לנבחרות גדולות כמו צרפת, ברה"מ והונגריה ששובצו יחד אתם בבית מס' 3 שמשחקיו יהיו בליאון ובאירפואטו.

את כשרונם הפגינו הקנדים לאחרונה במשחק מבחן נגד נבחרת ויילס. למרות שכולם התייצבו שחקנים מקצוענים המופיעים בליגה האנגלית הראשונה שלטו הקנדים במשחק וניצחו בו 0:2.

את ההכנות למקסיקו התחילו הקנדים בינואר השנה. מאמנה האנגלי של הנבחרת, טוני וייטרס (49), כי שהופיע חמש פעמים בשער הנבחרת האנגלית ושיחק במדי בלקפול וברנלי, כינס את השחקנים לסדרה של מחנות אימונים ומשחקי מבחן בסיומם קבע את סגל הנבחרת.

מבט על ההרכב מראה כי מרבית שחקני הסגל הקבוע משחקים בארצם או לכל היותר בארה"ב. רק לארבעה מהם יש נסיון אירופי.

שלושה מהם הם שחקני הגנה. המגן קולין מילר הופיע בשורות ריינג'רס גלזגו הסקוטית, המגן הנוסף – סדי כוד הופיע במדי גלנטורן הצפון אירית ואיאן בריג'ן אף הוא שחקן הגנה שנדד עד שהגיע עד שעליו כדי להופיע בשורות לה סרדהיתו.

אבל כוכב הנבחרת הוא החלוץ איגור וראבליץ' המשחק במשך השנה במדי סריין מהליגה הבלגית הראשונה. על פי שמו ניתן להבין שוראבליץ' הוא במוצא מזרח־אירופי. ואמנם הכדורגלן בן ה־20 נולד בברטיסלבה, צ'כיה. אך את מרבית שנותיו עשה בקנדה. קודם צאתו לבלגיה הופיע במדי גולדן ביי בליגה המקצוענית באה"ב.

נבחרת קנדה היא נבחרת צעירה יחסית ושחקניה חסרי נסיון בין־לאומי. רק שלושה מכדורגלניה עברו את גיל ה־30: בובי לנארדי המשחק בטקומה סטארס (בן 33 – 45 הופעות בנבחרת), ברוס וילסון (34, 53 הופעות בנ"ל) וג'ורג' פאקוס (ויקטוריה אתלטיקס בן 33 – 18 הופעות בנבחרת).

הנבחרת שתופיע במקסיקו תהיה זהה כמעט לגמרי לנבחרת שהופיעה ב־1984 במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס. אז הצליח המאמן וייטרס להוביל את בחוריו לשלב רבע־הגמר. היום בוודאי יסתפק בתוצאות מכובדות נגד יריבות הרבה יותר טובות מאשר נבחרתו.

את דרכה למקסיקו לא עשתה קנדה בקלות. לאחר שבסיבוב הראשון היתה חופשית התמודדה בסיבוב השני של האיזור שלה נגד האיטי (ניצחה פעמיים בתוצאה זהה 0:2) וגואטמלה (1:2, 1:1). בסיבוב השלישי סיימה קנדה בתיקו כפול עם קוסטה ריקה (1:1, 0:0) וגברה פעמיים על הונדורס (0:1, 1:2) כדי להבטיח מקומה בין 24 הגדולות.

הקנדים עורכים עתה הכנות קדחתניות לפני הגיעם למקסיקו ב־29 בחודש. את משחקם הראשון יערכו ב־1 ביוני באיצטדיון „נו־קאמפ" בליאון נגד להקתו של מישל פלטיני מצרפת. זה יהיה רגע האמת של המאמן וייטרס ונבחרתו.

רשות שדות התעופה

מעברי הגבול עם מצרים – רפיח, ניצנה וטאבה

הודעה לציבור

עם הנהגת שעון הקיץ יחולו שינויים בשעות הפעילות של מעברי הגבול עם מצרים כדלקמן:

— מסוף רפיח יפעל בין השעות 09.30–18.00
— מסוף טאבה יפעל בין השעות 08.00–22.00
— מסוף ניצנה יפעל בין השעות 09.00–17.00

לשכת הדובר ויחסי ציבור ר.ש.ת.

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

הארכת תוקף האישורים לניכוי מס הכנסה במקור עד 30.6.86

תוקף האישורים שקבעו שיעור ניכוי במקור נמוך מן השיעור הקבוע בתקנות, למי שנוכה מס במקור עד 31.3.86, הוארך עד 30.6.86.

מרכז הסתדרות המורים

מבקש הצעות לאספקת כמות של

מחשבי כיס סולריים

בפרטים נא לפנות למרכז הסתדרות המורים רח' בן סרוק 8 ת"א חדר 304 או טלפון 260211 שלוחות 42, 34, 29.

מועד אחרון לקבלת הצעות 25/5/86.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 242 בגוש 7952 רח' ישעיהו מס' 7 בחריגה מאושרת בקומה 1.65 מ' בקב.ב. ר2253 מק בין אחר, תב' 97/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לסגירת מרפסת מקורה ברח' רג"ס 13 קרית מוצקין גוש 11564 חלקה 104.

מהות הסטיה:
סגירת מרפסת בסטיה מאחוזי הבניה המותרים.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 05% ולמספר בנוי עם קירות גג בטון, הגבהת גובה המוסך לגובה הקשה המותר [illegible] לדירה

ברחוב אבנר מס' 34 גוש 6336 חלקה 255

תיק בנין 834–11/0890

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. פאר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור הוספה בנית מגורים לבית על חלקה 223, 47, 46 בגוש 8238 רח' הבעל"ך בחריגה מאושרת בהקלה ל־6% בניה ו־40 מ"ר [illegible] תב' 52/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – ה"ה דינבר, פרץ, [illegible], בכר – לאשר תוכנית שינויים ברחוב 2358 מס' 5 בגוש 121 בגוש 12260 שכונת רמת־צולתה. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה של כ־42.5 מ"ר מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

בן אליעזר [illegible]
ראש העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להיתר הקלה בגוש 6143 חלקה 1009 רח' עידו מס' 15 דהיינו הקלה 6% [illegible] ו־10 מ"ר [illegible] 2.5% עבור קומה נוספת.

כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות בכתב לפשה. ההתנגדות צריכה להימסר ליו"ר הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

תאריך 6.4.86

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לשתי הקלות על חלקה 11 בגוש 3939 [illegible] לכיוון בית רם.

לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור תעשיה ומותר לבנות עליה – מבנה תעשיה 3 קומות 120%. בקשת בעלי החלקה – [illegible] של שנתיים [illegible] כולל מביה.

כל מי שיש לו התנגדות באיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל ביום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות לבקשה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המשנית
לתכנון ובניה
ראשון־לציון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

גוש 6161 חלקה/ות 311 [illegible] 8 בגבעתיים.

תיק בניה מס' 1602.

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה לאישור שימוש בדירת מגורים לקוסמטיקאית בדרך של שימוש חורג.

לכל מי שיש התנגדות באיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל ביום הפרסום של הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק הירן
יושב ראש הועדה המקומית
לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך מאי 1986

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־השרון
הודעה על הפקדת שינוי
תכנית מתאר

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, מחליטה על הכנת תכנית מס' 646. שינוי מס' 220 לתכנית מיתאר 210־א.

השטחים הכלולים בתחום התכנית המוצעת: שטח התכנית כ־70 דונם.
גוש 6616
חלקה 32
חלק מחלקות 29, 30, 31
גוש 6615
מקום
חלק מחלקה 106
דרך משה סנה, איזור בית עלמין קרית שאול.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ת"א

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, לתתן הקלה באחוזי הבנייה דהיינו הרחבת מגורים קיימים בניצול של 4.5% בנייה עם הקיים במקום 4.1% בנייה המותרים. שעל החלקה 2 בגוש: 18149 רחוב ויינגייט 512 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעירית נהריה.

כל מי שיש לו התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית
לתכנון ולבניה נהריה

هكذا من الاصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

בידור

מאת מירי פז

"מזובשה". מופע בהיכל התרבות. 15.5

עשרות רקדני "מזובשה" בתלבושות ססגוניות ובתנועה סוחפת יוצרים מראה מרהיב עין על הבמה. העליה הפולנית במפגן נוכחות רב־כוח קיבלה אותם באהבה. בשביל רבים מהם זה היה המיפגש הנוסטלגי שציפו לו. מחולות העם מאזורים שונים סביב וארשה עברו, כנראה, עידון ושיפוץ בדרכם אל הבמה. למרות המטרה שהציבה לעצמה מייסדת הלהקה ומנהלתה מירה זמינסקה – לשמר פולקלור אותנטי – ספק אם המאזורקות, הקראקוביאקים, הקויאביאקים, הפולקות והפולונזים שרוקדים כיום (אם עוד רוקדים) נראים אסתטיים, מדודים ומלאי להט כמו אלה האצורים ברגליהם של רקדני "מזובשה".

לעיתים נראית הרומנטיקה הכפרית הזו מיופייפת ובריאה להחשיד אך למי איכפת: הרקדניות־זמרות יפהפיות, הרקדנים־זמרים בעלי קולות ערבים. במיוחד הטנור ששר סולו את "דוהרדוהרדוהה את אהובה שלי" בעיבוד שנשמע כפארודיה אופראית, או תזכורת לכוכבי הזמר העברי של פלשתינה בשנות ה־40. לפולנים היתה אורה ושימחה.

אחותי אהובתי

קולנוע

מאת יגאל משיח

"יחסים אסורים", קולנוע "פאר" ת"א

ערב בכפר. הבעל יורד מהטרקטור, פוגש את אשתו, נכנס איתה למיטה ובבוקר קם, יוצא אל הרפת ותולה את עצמו. "תתגברי" אומרת החברה לאלמנה "גם לי היה קשה בחודשים הראשונים לאחר שברח בעלי". הכפר מבריח את גבריו. גם ג'יורי, גיבור הסיפור (מקלוש שקאלי) ברח לפני שנים לבודפשט, התחתן פעמיים, התגרש וחזר. אנחנו פוגשים אותו על סירת המעבורת בדרך אל הכפר לאחר עשר שנות גלות, מרושש, שבור גב, ניצול התאבדות. על המעבורת פוגש ג'יורי את האלמנה המלנכולית (לילי מונורי) השניים צועדים אל בקתתו הריקה של הדוד, מתנפלים זה על זה ומשביעים רעב דומה ללא מלים וגינוני ניבוס. ככה זה מתחיל, אבל מה שנראה כסיפור תשוקה ובדידות הופך מהר לטרגדיה יוונית.

"אחיך החורג חזר לכפר. הוא חייט. הביאי לו את הסמלה שלך", אומרת האם לבתה לאחר כמה ימים.

"אחי?"

"אחיך החורג. הוא עזב אותנו לפני שנים בלי להיפרד וחזר בלי להגיד שלום".

ג'ולי מכביעה הרגשת בחילה פתאומית. אהובה מגיב כמותה והשניים נפרדים בזוועה רק כדי להיפגש בסתר בתשוקה מענגת יותר, תחילה כמו גנבים בלילה ואחר כך בהתרסה גלויה נגד הכל: המשפחה, הכפר, החוק והצדקנות.

"יחסים אסורים" הוא סרט פרנטי מדי, הצגה מיובשת של בעיה עסיסית. הבמאי ההונגרי זולט קזדי קובאץ' מכלה את סבלנותו ברמטיות מיותרת ושוכח, בכובד הראש לרציניות (והחרדה מהמלודרמה), כי צריך גם לעניין את הצופה. מה שהיה יכול להיות סיפור קולנועי חם, הופך לסידרה מונוטונית של ארועים, מעין דיווח כרונולוגי שאין בו לא מתח הסיפור ולא מאמינות הדוקומנטציה. במקום לספר הוא מדווח. במקום לתאר את יחסי האוהבים הוא משחזר את תלאותיהם באחרות סימטרית חסרת קצב דהרייה כמו העולם בחוץ.

האוהבים כמעט ואינם דמויות. הם נושאי רעיון: התגלמות חד צדדית של אהבה אובססיבית כנגד כל הסיכויים, שגיגוניה ותשוקתה אינם משתנים מרגע שהסתערו זה על זה בפגישתם הראשונה לאחר עשר דקות הכרות. במקום להתבונן בדמויות חיות ובמערכת יחסיהן, מוצא הצופה את עצמו מתבונן דרכן בהתנגשות סכמתית: אהבת אמת נגד חוקיה חסרי הפשרה של החברה ההונגרית שלא דבק בה כלום מנאורותו המוצהרת של הקומוניזם. האוהבים מפירים טאבו

ראשוני, קדוש מדי ופתאום נעמדות כל סיסמאות השחרור המרקסיסטי ערומות בריקנותם. גם החברה ההונגרית מתנהגת על פי מוסכמות, שמקורן האמונה והדת ומכבדת כבעבר את הקודשים הבורגניים. "זה טאבו עתיק מאוד, איסור המתכר בתנ"ך שמטרתו היתה כבר אז לשמור על החברה מפני עצמה", אומר השופט לנאשמים. "היחסים ביניכם מפריעים לעקרונות המוסר שלי", אומר להם הרופא הממשלתי "ולו היה העניין בידי הייתי מעניש את שניכם בעונש כבד יותר".

העניין, למזלם של החוטאים, אינו בידיו אלא בידי מערכת המשפט וזו, בצייתנות חסרת חשק, גוזרת עליהם עונשי מאסר כדי להרחיקם מהחברה. האשה נכנסת להריון והבעל האח נכנס לכלא. האשה נכנסת להריון שנית והפעם נגזר הכלא על שניהם. מי כאן הסוטה ומי הנורמלי, מקשה הסרט בעקשנות, אבל קונפליקט זה בין הפרט לציבורי מכלה את עצמו מהר והצופה נותר עם שני אוהבים משעממים, ראויים זה לזה, שאינם חדלים להצהיר על אהבתם השלמה ולנפנף בזכותם הפרטית לאהוב.

"יחסים אסורים" אינו סרט שונא. אהדת הסרט (למרות הריחוק הרגשי מהדמויות) נתונה לאח ולאחותו, ועם זאת החברה אינה הפעם אויב מאוס. שוטר הכפר, השופטים והסוהרים מצייתים לחוק בלי חדווה, כמעט ברחמנות. אסונם של הנאהבים, כמו זה של הצופה, אינו הרשעות אלא בעיקר הפלגמטיות.

יוצאים לאור/קולנוע

מאת מירי פז

לוסי למקצוענים

ג'יימס ליהי: "הקולנוע של ג'וזף לוסי". עברית: דפנה לוי. "כתר" 193 עמ'

הראשון בסידרת הספרים החדשה בהוצאת "כתר" על קולנוע מוקדש לאחד היוצרים הרגישים והחכמים בזמננו, ג'וזף לוסי, שהלך לעולמו לפני שנתיים.

לוסי, בן למשפחת אצולה ואספית מן המערב התיכון, עשה את הטובים שבסרטיו באירופה. להרבותה של אירופה נמשך כבר בנעוריו. את מושגיו הראשונים בתיאטרון למד במחיצתם של הבמאים מיירהולד ופיסקאטור ברוסיה. לימים בחר להישאר באירופה מאימת מקארתי והוועדה הידועה לשימצה. הוא היה מקורב לברטולט ברכט שהיה לו מקור השראה תמידי, כפי שהתוודה בראיונותיו. אך שיתוף הפעולה הפורה ביותר שידע היה עם הרולד פינטר. יחד יצרו את "המשרת", "התאונה" ואת סרט המופת "המקשר" על פי הרומאן של ל.פ. הרטלי. יש שראו בלוסי "במאי לבמאים". אוהבי קולנוע יזקפו לזכותו כמה מן התמונות הקולנועיות המרשימות ביותר שנחרתו בזיכרונם. על אף העניין שיש בספר לכל קורא, הוא מיועד בעיקר לתלמידי קולנוע. יש בו מאמרים מקצועיים על כל סרט שעשה בתוספת פילמוגרפיה עדכנית ורשימה ביבליוגרפית. אך חסר בו פרק על האיש לוסי וחייו.

פינטר רב־לאומי

"סינמטק", כתב־עת לענייני קולנוע בהוצאת סינמטק תל־אביב. עורכת: עדנה פיינרו גיליון 28.

מקצת מן החומר בספר על לוסי, מובא כאן במאמרה של ד"ר מיכל פרידמן, המהללת אותו בסופרלטיבים שלוסי ייחס לברכט ("המת פתות מכל המתים"). את הגיליון פותח ראיון של דן פיינרו עם קלוד לאנצמן, יוצר "שואה", המספר על אופן העבודה והקשיים הכרוכים בה. לאנצמן צילם נאצים בלי ידיעתם, שנדרשו לספר כיצד פעלו ולהתעלם ממניעים, תירוצים והצטדקויות. לדברי לאנצמן ישחרר הסרט "שואה" את "המצפון הגרמני מכבליו" כי הוא אינו מותיר זיק של אור לגבי העבר ואין בו רמז בחמה אפשרית לגרמנים. הסרט אינו מרשה לשום אדם אחראי אפשרות של הזדהות".

עוד יש כאן רשמי ביקור בפסטיבל הסרטים בברלין, מאמר של עדנה פיינרו על קולנוע הונגרי והגיגים של יבין הירש ועדי אורשר. חבל שהעריכה רשלנית במקצת ב"תולקות" בסיגנון ובעובדות (פינטר הוא פעם ממוצא פולני וברשימה אחרת אותו פינטר הוא ממוצא פורטוגלי).

דלות ההומור

"סרטים", כתב־עת לקולנוע ולטלוויזיה. גליון 2. עורכים: ארשרה שווריץ ואמיר רותם. 88 עמ'

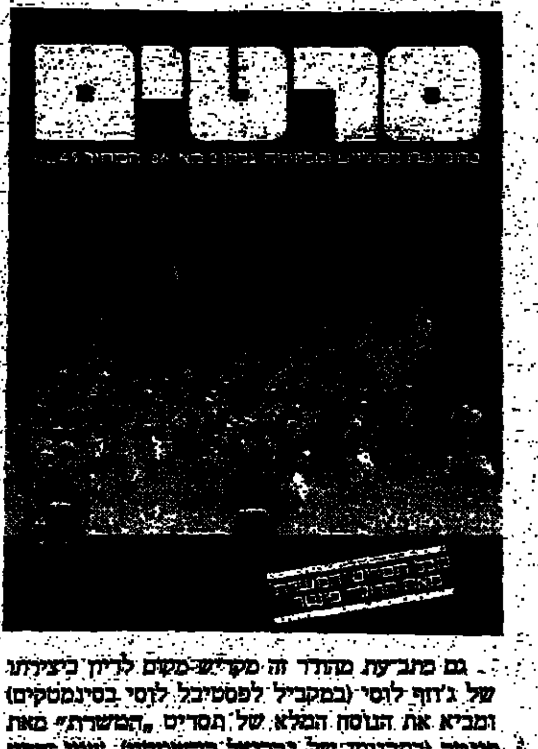

גם כתב־עת מהודר זה מקדיש מקום לדיון ביצירתו של ג'וזף לוסי (במקביל לפסטיבל לוסי בסינמטקים) ומביא את הנוסח המלא של תסריט "המשרת" מאת פינטר (בתרגומו של גבריאל בן־שמחון). שמי זרחין ערך תחקיר על הסרט הישראלי בקולנוע דל תקציב, הכולל ראיונות עם רנתן ערן, סרג' אנקרי, ניסים דיין, איתן גרין ודגן שור. ארשרה שווריץ ואמיר רותם בוחנים את סרטי הטלוויזיה של רם לוי ("לחם"). שמעון זהתן כותב על אדפטציה של ספרות לקולנוע בעקבות "חיזור הגור". זהרה רון בוחנת שוב את נושאיו וסגנונו של אדגר רייץ ב"היימאט". לדבריה הלגיטימציה שמעניק רייץ למלחמה היא בתיאוריה האסתטיים תוך טישטוש המודעה. את החוברת חותמים שני מאמרים המוקדשים לפריץ לאנג.

מחווה לג'וזף בויס

מספר אמנים ישראלים, ביניהם יגאל תומרקין, רפי לביא, יאיר גרבוז, [illegible] ופנחס כהן־גן, חברו יחדיו לקיום תערוכה שתיפתח בסוף החודש במכון גיתה בת"א, לזכרו של האמן הגרמני שנפטר לפני כארבעה חודשים. מי היה האיש?

מיוחד ל"דבר"

כינו אותו קוסם, הוזה או נביא. מבקרים מחוץ לגרמניה ראו בעבודותיו משהו מן הגרמני הטיפוסי. ואכן, ג'וזף בויס אימץ בחשיבתו מוטיבים מן הרומנטיקה והפילוסופיה האידיאליסטית של גרמניה מתחילת המאה ה־19 ומן הקאתוליות המיסטית (במיוחד בשנות פעילותו האמנותית הראשונות).

בויס האמין בפרוגרמה האמנותית כדרך לפישור בין דעות מנוגדות. בתור שכזו, היא אינה עומדת – לדעתו – בניגוד לחיים אלא להיפך: האמנות והחיים מאוחדים. על־פי רעיון זה הוא עבד ויצר וטען כי איננו אמן. לפחות לא במובן המסורתי של המלה. באופן עקבי הוא נמנע מלהתעסק במה שנחשב בזמנו לתפקידו העיקרי של האמן: היצירה הפורמאלית של עבודות, יצירות אמנות בנות קיימא ונצחיות.

בהפנינג האמנותי שלו ביקש בויס לגרות ולהמריץ תהליך יצירתי שבו יכול לקחת חלק כל אדם באופן אישי, בהתאם ליצירתיות הפנימית שלו, וגם החברה כולה. כי "מחשבה היא פסל", טען בויס, והחומר המרכיב אותו לא נועד אלא לספק לכך בסיס. ולדוגמה: האנרגיה הבלתי־ישירה המהווה חלק בלתי נפרד משומן או משעווה. או התבונה המחממת, המבודדת ומוליכת האנרגיה של הלבד – התחושות שחומרים אלו מעבירים והחוויות שהם מעוררים מגיעות לכל אחד משום ש"כולם אמנים".

הויכוחים הפוסט־מודרניסטיים, שהפכו בעצם קיומם את "המודרניות" לתקופה מראים, כי בויס היה אחד המייצגים האחרונים של אוונגארד ראדיקלי, שכן הוא היה מן הבודדים שהיו מודעים לפרדוכסים המאפיינים את האמנות המודרנית, ואשר לא ניסו לבטל אותם. אלא ששלילתו את הרעיון הקונבנציונלי של יצירת אמנות, הדגשת הזמני והחולף והקדמת הפעולה האמנותית על יצירת האמנות, לא מנעו ממנו מלהציג את תוצאות עבודתו – בדרך כלל שרידים בלבד – במוזיאונים וגם למכרם בשוק האמנות.

בקורות חייו, שכתב הוא עצמו, הוא מציין את תאריך לידתו כ"לפני 1921". בויס מפרש גם את חייו שלו כיצירת אמנות שלמה. הוא למד באקדמיה לאמנות של דיסלדורף בין השנים 1947־1952, הציג תערוכה ראשונה ב־1953, ומשנת 1961 לימד באקדמיה של דיסלדורף, בה למד. במלחמת העולם השנייה היה טייס מפציצים. נפגע קשה ולוחית הושתלה בחלקה העליון של גולגלתו. מאז, אגב, החל לחבוש את כובע הלבד שהפך למעין סמל שלו.

בעבודותיו שלאחר המלחמה – עבודות שהוצגו רק לאחרונה – יש מן האמנות הדתית. פסלים ורישומים מיסטיים המזכירים את אלו של התקופה הרומנטית ושל הציירים הגותיים הראשונים. בשנים האחרונות הציג בויס במספר ארועים מרשימים שמשכו תשומת לב רבה. ב"דוקומנטה 6" הציג "משאבת־דבש" ענקית בפעולה וב"דוקומנטה 7" יזם המבצע 7000 עמודי בזלת ב־7000 אלונים.

ב־23 בינואר 1986 נפטר, מספר חודשים לפני יום הולדתו ה־65.

תביעות שכר לשחקני "הבימה"

מו"מ על תביעות שכר מתנהל בימים אלה בין השחקנים הקבועים בתיאטרון הלאומי לבין הנהלת "הבימה", בתיווכה של מועצת פועלי תל־אביב. המו"מ החל לפני מספר חודשים, בעקבות תביעותיו של ועד השחקנים הקבועים הוותיקים (העובדים בתיאטרון למעלה מ־25 שנים) לעדכון שכרם. ועדה, הכוללת את נציגי השחקנים, הנהלת התיאטרון ומועצת הפועלים בתל־אביב הוקמה לדון בתביעותיהם. גם ודי קאופמן, מזכיר מועצת הפועלים, התערב בסכסוך ונפגש מספר פעמים עם נציגי השחקנים וההנהלה. הוא, ומועצת הפועלים, השתכנעו כי דרישותיהם של השחקנים צודקות, והם עומדים מאחורי תביעותיהם לעדכון שכרם. נמסר כי המו"מ נמצא עתה בעיצומו ובעיתוי יום. מדווחים על התקדמות, אך ללא תוצאות ממשיות.

שכרם של השחקנים הקבועים ב"הבימה" נקבע על־פי הסכם עבודה בין התיאטרון, ועד העובדים ומועצת פועלי תל־אביב. לטענתם של השחקנים [illegible] במשק כיום) נשחק בצורה ממשית, שכן התוספות היחידות על שכר זה הן הפרמיות על הופעות בערב.

ורדה צימרמן

גרמנים צעירים

סרטי ביכורים של במאים מגרמניה בחודשיים הקרובים בסינמטקים

מאת אמיר רותם

24 שנים לאחר המניפסט הדרמטי של פסטיבל אוברהאוזן, עליו חתמו 26 יוצרי קולנוע צעירים, מקדים: "היום תעשיית הקולנוע הגרמנית לעבר הלא נודע. לאחר הדור הגדול שסחף את מעריצי הקולנוע האיכותי בעולם הגדול, הדור של הרצוג, פאסבינדר, שלנדורף, קלוגה וכמובן ונדרס, מגיעה אלינו אסופה של סרטים המכונים בפי מפיציהם בעולם (וכך נתה) "סרטי ביכורים של במאים גרמנים צעירים". דיווח מפסטיבל מקס אופולס שנערך בסאארבריקן, המיועד לקולנוענים צעירים מהארצות דוברות גרמנית, מספר על כמה סרטים מעניינים, אך מאפיין את הכלל כקולנוע הנמנע מנסיונות, קולנוע צעיר הפוזל כבר מראשיתו לעבר הקופה. בהתחשב בהקלות ובתמיכה המאסיבית של הממשלה הגרמנית בקולנוע צעיר ובעידוד המשמעותי בראשית הקאריירה של יוצרים הזוכים לשבחי ביקורת, זוהי בהחלט תוצאה מאכזבת. החודשים הקרובים מאפשרים מבט על תשעה סרטים שיוקרנו בשלושת הסינמטקים בהלך החודשים הקרובים.

שניים מהסרטים הוקרנו כאן בעבר. "אישה לבנה" (או "זונת התורכים" כפי שהוא נקרא כאן) משנת 1983, הוקרן כבר בפסטיבל חיפה של השנה שעברה. זהו סרט של איבה שרהד (32) המפספס בעולמם המעופש של הזוים התורכים בברלין. סרט אחר שכבר ראינו הוא "עלים בשעה מהמה" (83'), איתו הגיעה גם הבמאית מריאנה רוזנבאום (46) לפסטיבל ירושלים, ובו תיאור יפה של ילדות על רקע סוף מלחמת העולם השניה וגרמניה שלאחריה. סרטים אחרים שיוקרנו הם "הרוצחים" (81'), סרט באורך בינוני שיצר סמריק רוס (33) המבוסס על סיפור קצר על הדרדרותו של עובד חברת ביטוח ליסוד, אונס ורצח, "על החומה" (82') של ליין קונרמן (28) על אסיר עולם היוצא לעולם הגדול לאחר 30 שנים בכלא. לאחר שבוע הוא חוזר מרצונו אל בין החומות, "היישר אל הלב" (83') שביימה דוריס דורי (31) מספר על אהבה נואשת של קופאית לרופא שיניים, אהבה שמובילה לסוף טראגי. ארבעת הסרטים האחרונים נעשו כולם ב־1984: "אגרופו של קינג קונג" של היינר שטאדלר (38) המבסס את הסיפור על נסיונו כעיתונאי ודן בגבולות המוסר העיתונאי, "הקופץ אל המוות" שביים בני בראוסמן (39) ובו סיפור מעגלי האיש הקופץ אל המוות, "קולפ" של וולנר פוזו ריבנו (25) מספר על הנס הגונב בתום המלחמה סחורות אמריקאיות. לשם הרפתקאה. הוא הופך את התחביב למקצוע וההרפתקאה הופכת לפשע מאורגן, ו"מנגוסקה" סרט של כריסטוף שלינגנזיף (26), סיפור אגדה על שני צעירים התועים ביער ופוגשים דמויות הזויות, עמוסות משמעויות פרוידיאניות.

קשה לאפיין את כל הסרטים. חוזרת התפעמות מהסתי שברחובות גרמניה, אותה פאסינציה פאסבינדרית מהמעמקים האפלים של האדם. הסרטים אישיים, גרמניים (להבדיל מ"אמריקאיותו" של ונדרס, למשל) בנופיהם האנושיים. הזדמנות מעניינת לבדוק צעדים ראשונים של במאים בתעשייה מסובסדת, כמה היינו שואפים שתהיה לנו.

במסגרת התכנית של "סרטי יום ה'" מביא בחודשיים הקרובים "מכון גתה" תכנית תחת הכותרת "סרטים ותיאטרון". במסגרת זו יוקרן השבוע "ווצק", עיבודו המרתק של ורנר הרצוג למחזהו של ביכנר. בהמשך התכנית: "אורחים לקיץ" על פי גורקי, "קלאוויגו" על פי גתה, "אגמונט", עיבוד טלוויזיוני לגתה, ו"וולנשטיין", סרט טלוויזיה בן שני חלקים, המבוסס על הטרילוגיה של שילר.

בולים

בולי קק"ל – בולי דואר תקניים באירופה

מאת אריה לינדנבאום

לבולי קק"ל הסטוריה ארוכה, שתחילתה בראשית המאה. נעשה בהם שימוש באסיבי בתקופה שקדמה לבולי הדואר העברי במדינת ישראל, תקופת "מנהלת העם" ולאחר מכן היו תגובות רשמיות מטעם שלטונות הדואר שלנו על שימוש בבולי קק"ל המטעים את הציבור ואת עובדי הדואר, משום שהם דומים לבולי־דואר.

היתה גם ביקורת על ציון הערכים בבולים אלה במטבע עובר לסוחר – הלירה ואחר־כך השקל (בבולי קק"ל השתמשו בשקל לפני שהשקל הוכר כמטבע ממלכתי רשמי). לאחרונה הושגה פשרה מסויימת לפיה הבולים ימשיכו להופיע אך לא יהיה בהם שימוש, שעשוי להטעות, ולפי־כך לא יודבקו בולי קק"ל על־גבי מכתבים המועברים בדואר.

אין זה סוד שבולי קק"ל על גבי מכתבים, במיוחד במקום שיועד לבול רשמי, אכן עוברים לעיתים החתמה בולאית ומהווים פריטים שאינם על־פי תקנות הדואר הארצי או העולמי. שמענו לפעמים תלונות של משרדי דואר זרים על שימוש בלתי זהיר בבולי קק"ל ותמיד בשל הסיבה שאלה אינם בולי דואר. הטענה הזו נשארה, כמובן, בעינה עד עצם היום הזה, אבל מסתבר שהיחס לבולי קק"ל הולך ומשתנה – לא רק במדינה הציונית, בה יש לבולים אלה מסר מיוחד וזכויות יתר, כי אם גם בעולם הגדול.

כך, למשל, נוהגים אספני הבולים במיוחד בעולם היהודי, לקשט את האוספים שלהם בבולי קק"ל, המשתלבים בנושא ואף להציג אותם בתערוכות בולים כלליות. החדשה הסנסציונית ביותר בעניין זה, היא לדברי גדעון להרס, מנהל מפעל בולי קק"ל, הסכמת דואר שוויץ להעביר מכתבים המבוילים בצד שמאל של המכתב בבולי קק"ל (!) כנראה, שגם בלגיה ומדינות אחרות מתירות צורה זו של שימוש בבולי קק"ל.

אם אכן תהיינה דוגמאות נוספות רבות כאלה, יוכלו אנשי הקק"ל לראות בתופעה זו את עיקר היעד כמושג, כי מטרת בולי קק"ל לשמש חלון ראווה לעשייה הציונית ואמצעי חינוכי ליהודי התפוצות ובמידה שהרבה מכתבים יעברו את תהליכי הדואר כשעליהם בולי קק"ל – הושגה המטרה.

המלכה בעשרות מדינות

יום הולדתה ה־60 של הוד מעלתה המלכה אליזבת השניה, צויין עד כה ב־25 מדינות וטריטוריות בחבר העמים הבריטיים. נוסף לאלה מצטרפות כמה מדינות איים באוקיאנוס השקט, כמו איי קוק, פנהרין, ניואה ואיטוטקי, וכמובן בריטניה, ג'רסי ואוסטרליה.

המדינות שהודיעו על הנפקה משותפת הן: אסנסיון, ברבדוס, בהמס, ברבודה, קיימן, פוקלנד, פיג'י, סואזילנד, ואנואטו, זמביה, הונג־קונג, ג'מייקה, מאוריציוס, פפואה, קיריבטי, סיטקרין, סב. הלנה, סמואה, סיישלס, סיזל, איי סלומון, דרום־ג'ורג'יה, דרום איי סנדביץ', טריסטאן דה־קונהה, גיברלטר. צפויה שורת מדינות נוספת, שאינן קשורות במסגרת הכתר, אבל גם ינפיקו בולים לכבוד המלכה, במבצע דומה, כמו דומיניקה, גרנדה, גרנדינס, סיירה ליאונה ועוד ועוד.

קטלוג "גיבונס" בחלקים

הקטלוג הבריטי הנודע "סטנלי גיבונס" פירסם רשימה של קטלוגים למדינות איזור, נוסף לשני הכרכים לבולי כל העולם, המופיעים מדי שנה.

ברשימה 26 יחידות ועוד כמה ספרים תימטיים. ואלה הקטלוגים: אוסטרליה וסביבתה; קפריסין, גיברלטר ומלטה; המזרח הרחוק; ניו־זילנד וסביבתה; אוסטריה והונגריה; בלקן; בנלוקס; צ'כוסלובקיה ופולין; צרפת; גרמניה, איטליה ושוייץ; ספרד ופורטוגל; בריה"מ; סקנדינביה; 3 כרכים לאפריקה העצמאית; מרכז אמריקה; מרכז אסיה; סין; יפאן וקוריאה; המזרח התיכון; דרום אמריקה; דרום מזרח אסיה; ארצות הברית; מבחר העמים הבריטיים.

האחרון עולה בבריטניה 17.95 סטרלינג ואולם יש קטלוגים גם ב־4־5 סטרלינגים.

"אקספו 86"

לכבוד התערוכה העולמית "אקספו 86" המתקיימת בוואנקובר שבקנדה, החלו מופיעים בולים מיוחדים ויתכן שתהיה זו בעיה להנפקה המונית.

"אקספו 86" היא בנושא העולם בתנועה, בה מציגים טכנולוגיות חדישות בתחומי התקשורת. משתתפות בתערוכה יותר מ־80 מדינות ואם חס וחלילה ינפיקו בכל אחת מהן בולים לכבוד "אקספו 86" וזאת נוסף ל"אמריפקס 86" המלכה בת ה־60 והמלכה האם בת ה־85, כי אז נוצף השנה בבולים יותר מאי פעם.

למלכה האם – טיסה מיוחדת

הבולים הרבים שהוקדשו למלכה האם נוצלו למטרות נוספות, כך שיתחייבו את האספנים לאסוף גם את מיני הואריאציות, כמו הדפס רכב על בולי איי וירג'יניה לדגל טיסה מיוחדת וכן תעופה חדש למיאמי.